Tuarascáil Bhliantúil Ghrúpa CIÉ
Don Bhliain dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

Córas Iompair Inbhuanaithe á chur i bhfeidhm do Chách

Clár na nÁbhar

Buaicphointí	2
Ráiteas ón gCathaoirleach	4
Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach	8
Athbhreithniú Airgeadais	12
Athbhreithniú ar Oibríochtaí	16
Inbhuanaitheacht	25
Forbraíochtaí atá Dírithe ar Iompar Poiblí	46
Comhaltaí an Bhoird	50
Coistí an Bhoird	51
Grúpaí Comhairleacha	52
Maidir le Bord Chóras Iompair Éireann	53
Ráiteas um Rialachas Corparáideach	57
Gnóthas Leantach	66
Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	68
Tuarascáil na nIniúchóirí Neamhspleácha	69
Ráitis Airgeadais	71

Buaicphointí

Barrachas Oibriúcháin

roimh Ús,
Cáin, Dímheas agus
Amúchadh (TRÚCDA)

€36.2m
€49.4m in 2023

Cistiú Caipitil

€390m
€382m in 2023

Líon na bhFostaithe

12,426
11,726 in 2023

Líon na gciliméadar a taistealaíodh (milliúin)

Bus Átha Cliath	Bus Éireann*	Iarnród Éireann	Iomlán – Grúpa CIÉ
2024	2024	2024	2024
62.1m (+5%)	255.4m (+7%)	19.4m (+3%)	336.9m (+6%)
2023	2023	2023	2023
59.1m	238.5m	18.8m	316.4m

* Áirítear leis an líon iomlán ciliméadar a taistealaíodh ár bhflít feithiclí féin agus seirbhísí ar conradh.

Líon na bPaisinéirí (milliúin)

Bus Átha Cliath	Bus Éireann	Iarnród Éireann	Iomlán – Grúpa CIÉ
2024	2024	2024	2024
159.3m (+9%)	111.6m (+4%)	50.7m (+10%)	321.6m (+7%)
2023	2023	2023	2023
146.6m	107.0m	46.1m	299.7m

Is ar CIÉ a bronnadh an gradam 'Inbhuanaitheacht agus Tuairisciú CSR' ag Gradaim na gCuntas Foilsithe de chuid Chumann na gCuntasóirí Cairte i gCúige Laighean 2024.

Inbhuanaitheacht

Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ agus CIÉ Tours	Bus Átha Cliath	Bus Éireann	Iarnród Éireann
Buaiteoir an ghradaim 'Inbhuanaitheacht agus Tuairisciú CSR' ag Gradaim na gCuntas Foilsithe de chuid Chumann na gCuntasóirí Cairte i gCúige Laighean	Buaiteoir an ghradaim do Chlár Oiliúna Iarchéime is Fearr na Bliana ag na Gradaim um Shármhaitheas Oibríochtúil	Buaiteoir Ghradam SEAI maidir le Ceannaireacht san Earnáil Phoiblí 2024	Buaiteoir ghradam an Gheilleagair Chiorclaigh agus an ghradaim 'Straitéis Inbhuanaitheachta na Bliana' ag Gradaim na hÉireann don Cheannaireacht i leith an Athraithe Aeráide, 2024

Ráiteas ón gCathaoirleach

Cheap an rialtas mé i mo Chathaoirleach ar Ghrúpa CIÉ i mí an Mheithimh 2024 agus tá áthas orm mo chéad Tuarascáil Bhliantúil i leith an Ghrúpa a chur i láthair.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le Fiona Ross, a bhí sa phost seo romham, as a dúthracht agus a díograis agus as an gcaoi ar stiúir sí Grúpa CIÉ le linn tréimhse ina raibh athrú ó bhonn ag teacht ar an meon i leith an iompair phoiblí, ina raibh leibhéal níos mó infheistíochta caipitil ná riamh ann, agus ina raibh dúshláin le sárú mar gheall ar an bpaindéim COVID.

Is cumasóir bunriachtanach don fhorbairt gheilleagrach agus don chomhtháthú sóisialta é fáil a bheith ar sheirbhísí iompair phoiblí ar féidir brath orthu. Tá ról thar a bheith tábhachtach aige sin freisin maidir le dul i ngleic leis an athrú aeráide, plódú tráchta a laghdú agus caighdeán an aeir a fheabhsú. Tá ról tábhachtach ag Grúpa CIÉ maidir le baint amach na gcuspóirí a leagtar amach sa Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide (PGA). Dírítear sa phlean sin ar mhéadú 130% ar líon na n-aistear ar sheirbhísí iompair phoiblí a bhaint amach faoi 2030 chun aistriú córa iompair a spreagadh agus chun astaíochtaí ón earnáil iompair a laghdú de réir na sprice atá leagtha síos.

Bíonn tionchar seachtrach nach beag ag an infheistíocht in iompar poiblí ar iomaíochas, ar shoghluaisteacht shóisialta, ar an aistriú cóir agus ar chaighdeán an aeir. Le linn 2024, rinne Grúpa CIÉ 322 aistear paisinéara, an líon ba mhó riamh. Chuige sin, fuaireamar cistiú ón Státchiste tríd an Roinn Iompair, an Roinn Oideachais agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair. Leis an gcistiú sin, is féidir linn deiseanna a thapú agus seirbhís tharraingteach, ardchaighdeáin a chur ar fáil do chustaiméirí agus muid ag rannchuidiú le geilleagar náisiúnta níos inbhuanaithe ag an am céanna.

Inbhuanaitheacht

In 2024, tháinig treo soiléir chun cinn do bheartas náisiúnta gníomhaithe ar son na haeráide san iompar, rud a neartaigh ról lárnach an iompair phoiblí maidir le spriocanna inbhuanaitheachta na hÉireann a bhaint amach. Is deis uathúil é sin do Ghrúpa CIÉ chun dul i ngleic le hastaíochtaí iompair ach freisin, anuas air sin, is deis é ár seirbhísí a athrú ó bhonn ionas go mbeidh gréasán ísealcharbóin againn, a bheidh éifeachtúil agus inrochtana.

Tá an comhoibriú lenár bpáirtithe leasmhara, leis an Roinn Iompair agus leis an Údarás Náisiúnta Iompair fós ríthábhachtach chun an t-aistriú sin a chur i gcrích. Tá an clár infheistíochta i bhfeithiclí ceallra-leictreacha agus i mbreoslaí malartacha, mar aon le leathnú an ghréasáin DART, ag déanamh athrú mór ar na seirbhísí agus ar an mbonneagar gréasáin. I rith 2024, rinneadh uasghrádú mór ar an mbonneagar iarnróid agus busanna agus cuireadh leis na flíteanna feithiclí, rud a chuir ar ár gcumas dúinn na seirbhísí ísealcharbóin a mhéadú agus a leathnú. Ní hamháin go laghdófar astaíochtaí de bharr na mbeart sin ach feabhsófar caighdeán an aeir agus eispéireas na bpaisinéirí freisin. Ina theannta sin, leanfaimid orainn ag obair i ndlúthpháirt leis an Rialtas chun ár mbeartas iompair agus fuinnimh a ailíniú leis an Eoraip, chun tacú le Comhaontú Glas an Aontais Eorpaigh, agus mar chuid den obair sin beimid ag cur i bhfeidhm an Rialacháin maidir le Bonneagar Breoslaí Malartacha agus an Oibleagáid maidir le Breoslaí Iompair In-athnuaite.

Tá sé beartaithe ag Grúpa CIÉ freisin tógáil ar threoirthionscadal faoinar suiteáladh painéil ghréine ar ár n-ionaid réadmhaoine, agus creidimid gur féidir leis sin ár spleáchas ar an eangach leictreachais a laghdú agus cabhrú le spriocanna inbhuanaitheachta náisiúnta a bhaint amach. Fágfaidh an tionscadal uaillmhianach sin go spárálfar a lán airgid ar an Státchiste le himeacht ama.

I rith 2024, rinneadh uasghrádú mór ar an mbonneagar iarnróid agus busanna agus cuireadh leis na flíteanna feithiclí, rud a chuir ar ár gcumas dúinn na seirbhísí ísealcharbóin a mhéadú agus a leathnú.

Ní mór seirbhísí iompair phoiblí a bheith ar fáil do chách agus is príomhthosaíocht don Ghrúpa agus dár bpáirtithe leasmhara é dul chun cinn a dhéanamh maidir le hinrochtaineacht na seirbhísí. Ar fud an ghréasáin, tá Grúpa CIÉ fós ag feabhsú an bhonneagair agus ag cur le hinrochtaineacht na bhfeithiclí agus le heispéireas na gcustaiméirí ionas go mbeidh córas iompair níos áisiúla againn, a chomhlíonann riachtanais na bpaisinéirí uile.

Ó leagadh amach ár spriocanna inbhuanaitheachta in 2020, tá Grúpa CIÉ dírithe ar sholáthar seirbhíse agus ar chur i bhfeidhm. D'éirigh linn tabhairt faoin gclár uaillmhianach sin chun athrú a bhaint amach a bhuí le dlúthchomhar ar fud an Ghrúpa, le rialachas láidir ó thaobh na hinbhuanaitheachta de, agus le tiomantas leanúnach don infheistíocht. Bhí ról tábhachtach ag Bord CIÉ maidir le ceannaireacht, acmhainní agus tacaíocht airgeadais a chur ar fáil. Áirítear leis sin Ciste Inbhuanaitheachta CIÉ a bhunú ionas gur féidir linn dlús a chur leis an obair chun gealltanais an Ghrúpa a chomhlíonadh. Rinneadh dul chun cinn in 2024 i ngach réimse tábhachtach gníomhaíochta, lena n-áirítear bearta éifeachtúlachta fuinnimh, tuilleadh fuinneamh gréine a ghineadh, agus tiomantas i leith feabhas a chur ar chur chuige an gheilleagair chiorclaigh agus ar bhainistiú acmhainní ar fud oibríochtaí an Ghrúpa.

Réadmhaoin

Tá CIÉ ag baint úsáid as a ionaid fhairsinge réadmhaoine, atá suite go straitéiseach, chun moil iompair thras-mhódúlacha den chéad scoth a bhunú. Nuair is cuí é, beidh mórfhorbairtí cónaithe agus tráchtála ag gabháil leo, chun eispéireas nuálach, áisiúil a chur ar fáil do chustaiméirí, rud a spreagfaidh iad le haistriú chuig seirbhísí iompair phoiblí.

Leis na Forbraíochtaí de chuid CIÉ atá Dírithe ar Iompar Poiblí (Transit-Oriented Development nó TOD), laghdófar an spleáchas ar charranna trí fhorbraíochtaí ardchaighdeáin a chur ar fáil ar fud chathracha na hÉireann. Tá CIÉ meáite ar an gcineál sin forbraíochtaí a chomhtháthú nuair is féidir é, agus é ag baint úsáid as na gabháltais talún atá ag Grúpa CIÉ i lár bailte agus cathracha.

Lean CIÉ ag obair i ndlúthpháirt leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún le linn 2024 agus cúis áthais a bhí ann dom gur tosaíodh ar an obair chun árasáin a thógáil gar do Stáisiún an Cheanntaigh i gCorcaigh. Beidh 300 aonad tithíochta inacmhainne ar fáil dá bharr sin, agus tá géarghá leo.

Na Conarthaí Dírdhámhachtana

Tá ríméad orm gur shínigh Bus Átha Cliath agus Bus Éireann araon Conarthaí Dírdhámhachtana nua leis an Údarás Iompair Náisiúnta amach sa bhliain 2024. Is muidne an chuideachta iompair phoiblí sa tír seo a leagann an bhéim is mó ar struchtúr tras-mhódúlach i leith oibríochtaí, agus tá an Grúpa tiomanta do bheith ag obair i gcomhar leis an Údarás Iompair Náisiúnta chun féachaint chuige go gcuirfear i bhfeidhm ar bhealach éifeachtach na conarthaí nua sin agus an conradh atá ann cheana le hIarnród Éireann. Fáiltím roimh an leathnú ar na seirbhísí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí trí BusConnects, tríd an gclár 'Éire á Nascadh' agus trí thionscnaimh eile de chuid an Údaráis Náisiúnta Iompair.

Pinsin

Dúshlán is ea soláthar inbhuanaithe pinsean atá le sárú ag a lán eagraíochtaí, Grúpa CIÉ ina measc. Mar sin féin, is ag Grúpa CIÉ atá an t-easnamh pinsin is mó sa Stát. Níl costais shochair na scéime inacmhainne. Tá an leibhéal riosca sna scéimeanna ró-ard, nuair a chuirtear san áireamh méid na ndliteanas i gcomparáid le luach eacnamaíoch an Ghrúpa. Rinneadh athchóiriú blianta fada ó shin ar scéimeanna inchomparáide de chuid eagraíochtaí leathstáit. Tá iarrachtaí ar bun ó 2018 i leith athchóiriú a dhéanamh ar scéimeanna pinsin Ghrúpa CIÉ. Is maith is eol dom go bhfuil an méid a íoctar le pinsinéirí atá ina mbaill de scéimeanna an Ghrúpa á laghdú ag an mboilsciú, go háirithe le blianta beaga anuas. Agus an tuarascáil seo á scríobh, tá súil agam go n-éireoidh leis na hiarrachtaí atá ar bun faoi láthair chun na hathruithe riachtanacha a chur i bhfeidhm ionas gur féidir soláthar pinsin inbhuanaithe a chinntiú dár bhfostaithe amach anseo, chomh maith le pinsin níos airde.

Bord na nÓg

Bhí áthas orainn Bord na nÓg de chuid Ghrúpa CIÉ a bhunú in 2024. Is é cuspóir Bhord na nÓg léargas a thabhairt ar straitéis agus ar fheidhmíocht Ghrúpa CIÉ agus meon na hóige a chur in iúl ina leith. Ballraíocht éagsúil, chuimsitheach atá ag an mBord, rud a chothaíonn nuálaíocht agus ceistiú araon maidir lenár dtreo straitéiseach.

Straitéis an Rialtais

In 2024, d'fháiltigh an Grúpa roimh fhoilsiú an Athbhreithnithe Straitéisigh Iarnróid Uile-Oileáin, ina leagtar amach moltaí maidir le seirbhísí traenach níos tapa agus níos minice, seirbhísí iarnróid breise do phaisinéirí san iarthuaisceart, leictriú an ghréasáin idirchathrach agus naisc níos fearr le calafoirt, agus é ina mhóraidhm againn aistir thraenach a bheith i bhfad níos tapa agus níos inbhuanaithe ná aistir i ngluaisteáin. I gcás iompar de bhóthar, cuireadh i bhfeidhm an Rialachán maidir le Bonneagar Breoslaí Malartacha (AFIR), lena mbunaítear ceanglais ar fud na tíre i dtaobh bonneagar luchtaithe feithiclí leictreacha, bonneagar athbhreoslaithe hidrigine le haghaidh iompar de bhóthar, agus soláthar leictreachais ar tír do shoithí i gcalafoirt mhuirí a chur i bhfeidhm. Tá Grúpa CIÉ ag obair chun tacú le spriocanna AFIR trí rannpháirtíocht i gcomhpháirtíocht Ghleann Hidrigine SH2AMROCK agus trí ról Iarnród Éireann mar Údarás Calafoirt Eoraphort Ros Láir.

Seoladh Bhord na nÓg, tionscnamh nua de chuid CIÉ, Meitheamh 2024.

An tAire Stáit ag an Roinn Iompair, James Lawless, agus Príomhfheidhmeannach BÁC, Billy Hann, ag seoladh an treoirchláir 'Foireann um Aistir Shábháilte' de chuid Bhus Átha Cliath i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Rialachas an Bhoird

Tá CIÉ agus a fhochuideachtaí tiomanta do chloí leis na caighdeáin is airde ó thaobh rialachas corparáideach, ag teacht leis an dea-chleachtas, leis an reachtaíocht agus le beartas Rialtais, agus an méid sin a dhéanamh ar bhealach trédhearcach.

Tá bearta cuí curtha i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ chun cloí leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, ina leagtar amach prionsabail an rialachais chorparáidigh a gcaithfidh Boird na gComhlachtaí Stáit iad a chomhlíonadh. Ina theannta sin, comhlíonann Grúpa CIÉ na hoibleagáidí a fhorchuirtear leis an Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus leis an Acht um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí, 2001.

Buíochas

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leis an iarAire Iompair, an tUasal Eamon Ryan, as an tacaíocht a thug sé do Ghrúpa CIÉ le linn a théimhse oifige. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin lena oifigigh sa Roinn Iompair agus leis na hoifigigh san Údarás Iompair Náisiúnta, in NewERA agus sa Roinn Oideachais. Is mór againn an tacaíocht a thug siad dúinn in 2024.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe as fónamh ar an mBord agus ar a Choistí agus a Ghrúpaí Comhairleacha éagsúla i rith na bliana. Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil freisin le Stiúrthóirí na bhfochuideachtaí go léir as an gcúnamh agus an tacaíocht a thugann siad dá bhfochuideachtaí féin agus do CIÉ.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leis an gCoiste Feidhmiúcháin as a dhíograis leanúnach agus a rialachas éifeachtach i rith na bliana.

Aidan Murphy
Cathaoirleach

Ráiteas ón bPríomhfheidhmeannach

Chuir Grúpa CIÉ athruithe móra i bhfeidhm in 2024 agus muid ag leanúint ar aghaidh ag forbairt, ag nuachóiriú agus ag comhlíonadh ár ngealltanais i dtaobh seirbhísí iompair phoiblí inbhuanaithe a leathnú in Éirinn. Táimid i lár cláir uaillmhianach athraithe, atá dírithe ar dhícharbónú ár bhflít feithiclí agus ár mbonneagair trí infheistíochtaí móra i leictriú ar scála mór agus i mbreoslaí malartacha. Tá na hiarrachtaí sin ag teacht leis an bhfreagracht atá orainn, toisc gur muid an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn, an t-aistriú chuig córas iompair níos inbhuanaithe agus níos seasmhaí a threorú.

Ar cheann de na garspriocanna ba thábhachtaí a bhaineamar amach i mbliana bhí seoladh an chéad fhlít busanna cathrach réigiúnacha lánleictreacha in Éirinn, i Luimneach. Tá athrú mór ar an soláthar seirbhíse i gceist leis an infheistíocht sin in 55 bus ceallra-leictreach dhá stór úrscothach, agus meastar go dtiomáinfidh na busanna os cionn 2.1 milliún ciliméadar saor ó astaíochtaí ón sceithphíopa gach bliain. In 2024, cuireadh 34 de na busanna sin ar an mbóthar i Luimneach, agus tá sé beartaithe an chuid eile acu, 21 bus, a chur ar an mbóthar go luath in 2025. Rinne Bus Átha Cliath dul chun cinn mór freisin maidir lena iostaí a athchóiriú chun freastal ar fhlít níos mó busanna ceallra-leictreach agus tá breis agus 100 feithicil den sórt sin i mbun seirbhíse cheana féin. Ina theannta sin, tháinig an chéad traein nua DART+ nua chomh fada le hIarnród Éireann. Cúig charráiste atá sa traein sin, agus is í an chéad sciar den ordú 185 carráiste atá ar an mbealach. Beidh sí i mbun seirbhíse ó lár 2026 ar aghaidh. Leis na tionscadail sin, tá an-dul chun cinn déanta chun aistriú chuig córas iompair phoiblí ísealcharbóin.

Chomh maith le leictriú an fhlít feithiclí, tá bearta réamhghníomhacha á ndéanamh ag Grúpa CIÉ chun an inbhuanaitheacht a leabú i ngach gné dár ngnó. Tá oiliúint i leith na hinbhuanaitheachta curtha ar an mBord againn, rud a chinntíonn go mbeidh an inbhuanaitheacht ina príomhthosaíocht ar na leibhéil rialachais is airde. Ag an am céanna, leanfaimid orainn ag ullmhú le haghaidh chomhlíonadh na Treorach maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD) agus Rialachán Tacsanomaíochta an Aontais, rud a chinnteoidh go gcomhlíonfaidh Grúpa CIÉ ionchais rialála atá ag teacht chun cinn agus go gcuirfidh sé leis an trédhearcacht inár bhfeidhmíocht chomhshaoil.

D'iompraíomar an líon ba mhó paisinéirí riamh agus bhí móriarrachtaí dícharbónaithe ar bun againn ar fud an Ghrúpa.

In 2024, d'fhoilsíomar an tríú hAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ agus bhíomar páirteach den dara huair i gComhaontú Domhanda na Náisiún Aontaithe. Leathnaíomar ár nochtadh faoin Tionscadal um Nochtadh Carbóin chun an t-athrú aeráide agus bainistíocht uisce a áireamh leis, agus fuair muid rátáil 'B' sa dá chatagóir. Léiríonn na héachtaí seo ár dtiomantas do spriocanna soiléire a leagan síos i leith an chomhshaoil, rioscaí agus deiseanna a mheas, agus a bheith cuntasach i leith caighdeáin inbhuanaitheachta idirnáisiúnta. Chomh maith leis sin, rinneamar socrú le déanaí lenár ngrúpa iasachtóirí maidir le hlasacht atá Nasctha leis an Inbhuanaitheacht, trí spriocanna inbhuanaitheachta a leabú inár gComhaontú Saoráide.

Is príomhláidreacht atá ag Grúpa CIÉ é an cur chuige comhoibríoch atá againn ar fud ár gCuideachtaí Oibriúcháin, trína mbainimid leas as saineolas, acmhainní agus sócmhainní comhroinnte chun éifeachtúlacht agus nuálaíocht a spreagadh. Beidh an tsamhail chomhoibríoch sin ríthábhachtach agus muid ag coinneáil orainn ag suiteáil painéil ghréine ar fud Ghrúpa CIÉ, rud a laghdóidh ár lorg carbóin oibríochtúil a thuilleadh agus a neartóidh ár seasmhacht i leith dúshláin fuinnimh amach anseo. Leis an gcur chuige comhcheangailte sin, féachtar chuige go bhfuilimid ag tarraingt ar láidreachtaí an Ghrúpa chun torthaí níos fearr a bhaint amach do phaisinéirí, d'fhostaithe agus do pháirtithe leasmhara.

Chomh maith le 322m paisinéir a iompar in 2024, an líon is mór riamh, tá áthas ar an nGrúpa TRÚCDA €36m a thuairisciú i leith na bliana. Anuas ar an bhfeidhmíocht airgeadais láidir, go háirithe i measc gnólachtaí tráchtála áirithe, baineadh amach roinnt garspriocanna oibriúcháin tábhachtacha.

Buaicphointí Oibriúcháin

Ó thaobh cúrsaí oibriúcháin de, bhí an Grúpa fós ag díriú in 2024 ar bhainistíocht éifeachtach a dhéanamh ar leathnú seirbhíse i margadh saothair rite, ar bhonneagar luchtaithe a shuiteáil ag roinnt garáistí bus agus ar dhul chun cinn a dhéanamh maidir le tionscadail éagsúla i ndáil le leathnú an iarnróid. Seo thíos cuid de na buaicphointí oibriúcháin ar fud an Ghrúpa in 2024:

- Rinne **Bus Átha Cliath** an líon ba mhó riamh aistear custaiméara, 159m aistear san iomlán, le flít ina bhfuil 1,281 bus agus ar feithiclí leictreacha iad 9% díobh – sciar a rachaidh i méid sna blianta amach romhainn de réir mar a chuirfear tuilleadh busanna leictreacha leis an bhflít agus de réir mar a shuiteálfar bonneagar luchtaithe breise ar fud na ngaráistí.
- Thug **Bus Éireann** isteach roinnt seirbhísí nua faoi chlár OSP an Údaráis Náisiúnta Iompair agus faoin gclár 'Éire á Nascadh' chun leathnú a dhéanamh ar an ngréasán, agus rinneadh breis agus 111 aistear custaiméara, an líon is mó riamh. Ba í Luimneach an chéad chathair réigiúnach inar cuireadh seirbhísí lán-leictreacha bus ar bun. Cuireadh i bhfeidhm treoirthionscadal nua chun seirbhísí OSP agus seirbhísí scoile a chomhtháthú i mí Lúnasa 2024 feadh chonair Luimnigh – Shionainne – na hInse, agus d'éirigh go geal leis.
- D'éirigh le h**Iarnród Éireann** níos mó ná 50m aistear custaiméara a dhéanamh, an líon is mó riamh. Ba é ba chúis leis sin feabhsuithe ar an tráthchlár agus tabhairt isteach carranna iarnróid breise ar na línte idirchathrach chun cur leis an acmhainneacht. Rinneadh dul chun cinn le roinnt mórthionscadail chaipitil, lena n-áirítear ceadú Orduithe Iarnróid do DART+ an Iarthair agus DART+ an Iardheisceart chomh maith le teacht na chéad traenach DART+ nua.

- Lean an borradh a bhí faoi **Eoraphort Ros Láir** agus cuireadh breis agus 235,000 aonad lastais tríd an gcalafort. Sin méadú 7% i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Leanadh leis an dul chun cinn ar thionscadail forbartha éagsúla, a ndearnadh infheistíocht iomlán de níos mó ná €200m iontu, agus cuireadh mol lóistíochta den scoth ar fáil chomh maith le saoráidí feabhsaithe custaim agus teorann. Tugadh faoin gcéad chéim eile maidir le digitiú an chalafoirt.
- Rinne **CIÉ Tours** níos mó ioncaim ná riamh. Beagán faoi bhun 36,000 custaiméir a thaistil leis an gcuideachta ar fud na hÉireann, na Breataine, na hÍoslainne agus na hIodáile agus ba ag tabhairt cuairt ar oileán na hÉireann a bhí níos mó ná 29,000 de na daoine sin. Bhí leibhéal an tsásaimh custaiméirí thar a bheith ard ag 95%, agus fuarthas Scór 71 i ndáil leis an tír a chur chun cinn. Bhí béim mhór fós á cur ar leathnú straitéiseach in 2024, agus chuir CIÉ Tours lena chuid tairiscintí in Éirinn agus san Iodáil, agus thug sé isteach ceann scríbe úrnua: an Spáinn.
- Rinne **CIÉ Property** dul chun cinn le Máistirphlean Stáisiún Heuston – plean uaillmhianach ina scrúdaítear na deiseanna atá le tapú i leith thailte CIÉ ag Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath agus sa suíomh atá gar dó ag Garáiste Bhóthar Conyngham. Tá breis agus 300 aonad tithíochta inacmhainne á dtógáil ag Stáisiún an Cheanntaigh i gCorcaigh, i gcomhpháirtíocht leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún. Idir an dá linn, lean CIÉ Property ag obair i ndlúthpháirt leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún chun deiseanna a thapú i láithreacha eile ar fud na tíre.
- Foilsíodh **Tuarascáil Inbhuanaitheachta 2024 an Ghrúpa**. Leagtar amach sa tuarascáil sin an dul chun cinn atá déanta maidir le straitéis inbhuanaitheachta an Ghrúpa a chur chun feidhme.

D’ainneoin na n-éachtaí móra a baineadh amach in 2024, tuigeann CIÉ go bhfuil dúshláin amach romhainn. Ina measc siúd tá an t-ualach atá orainn is muid ag breathnú chun cinn de bharr na moille atá ann ó thaobh dul i ngleic le heasnamh pinsean an Ghrúpa, ganntanas lucht saothair, boilsciú, a chinntiú go bhfuil ár mbonn costais agus ár gcleachtais oibre sách iomaíoch agus go mbeidh dóthain acmhainneachta agus saineolais againn ar fud an Ghrúpa chun na tionscadail chaipitiúla éagsúla a bhfuil baint againn leo a chur i bhfeidhm in am agus de réir buiséid.

Agus muid ag féachaint chun cinn, táimid fós dírithe ar sheirbhísí iompair phoiblí atá inrochtana, iontaofa agus inbhuanaithe a chur ar fáil do mhuintir na hÉireann. Beidh uaillmhian, nuálaíocht agus comhoibriú de dhíth chun dul i ngleic le dúshlán na haeráide, agus tá Grúpa CIÉ tiomanta do ról ceannródaíoch a ghlacadh chun seirbhísí iompair inbhuanaithe a phleanáil don saol atá romhainn. Táimid buíoch as an tacaíocht leanúnach a fhaighimid ón mBord, ó na fostaithe, ó na custaiméirí, ó pháirtithe leasmhara agus ó chomhpháirtithe Rialtais agus muid ag obair le chéile chun córas iompair níos inbhuanaithe agus níos nasctha a thógáil.

Lorcan O’Connor
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Triail á baint as Ola Glasraí Hidriginithe (HVO) i bhflít cóistí CIÉ Tours, 2024.

Droichead nua á chur in ionad Dhroichead na Máighe i gContae Luimnigh, cuid den obair athchóirithe ar an líne idir Luimneach agus Faing.

Athbhreithniú Airgeadais

I dtéarmaí foriomlána, tháinig méadú €162m ar an Ioncam in 2024 (ó €1,682m go €1,844m).

In 2024, tá TRÚCDA €36m á thuairisciú ag Grúpa CIÉ, as a n-eascraíonn glanbharrachas €0.1m tar éis cánach. Leanadh ar aghaidh ag cur leis na seirbhísí iompair phoiblí agus na seirbhísí tráchtála i rith na bliana.

Tá trí thoisc ann is bonn leis an bhfeidhmíocht airgeadais fhoriomlán.

i. Ioncam – lena gcuimsítear
   a. Cistiú OSP agus cistiú eile ón Stát
   b. Ioncam ó Oibríochtaí
ii. Costais Oibriúcháin
iii. Costais Pinsean

Ioncam

I dtéarmaí foriomlána, tháinig méadú €162m ar an ioncam in 2024 (ó €1,682m go €1,844m). Is é an chúis is mó leis sin an méadú a tháinig ar ioncam ó sheirbhísí OSP ar fud na dtrí Chuideachta Oibriúcháin agus, sna sála air sin, an méadú ar ioncam ón Iompar Scoile i mBus Éireann agus ar an ioncam tráchtála ar fud an Ghrúpa.

In 2024, chuir na trí Chuideachta Oibriúcháin, Iarnród Éireann (IÉ), Bus Átha Cliath (BÁC) agus Bus Éireann (BÉ), seirbhísí iompair phoiblí ar fáil ar bhonn conradh ollchostais. Faoi na conarthaí sin, aisíocann an tÚdarás Náisiúnta Iompair costas comhaontaithe leis na cuideachtaí sin i leith seirbhísí a sholáthar, agus íoctar an t-ioncam ó tháillí díreach leis an Údarás.

Is toisc a chuireann leis an méadú €91m ar an ioncam OSP na seirbhísí agus na bealaí breise a chuir Bus Átha Cliath agus Bus Éireann ar fáil faoin gclár BusConnects agus 'Éire á Nascadh'.

Léirítear i bhFíor 1 comhdhéanamh an ioncaim iomláin don Ghrúpa ó 2020 go 2024.

Bhí an t-ioncam ó sheirbhísí scoile in 2024 €58m ní b'airde ná mar a bhí in 2023 mar gheall ar an méadú leanúnach ar sheirbhísí do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, lena n-áirítear méadú 28% ar líon na ndaltaí a bhfuil riachtanais dá leithéid acu agus atá ag baint leas as

Fíor 1: Ioncam Iomlán de réir Foinse 2020 go 2024

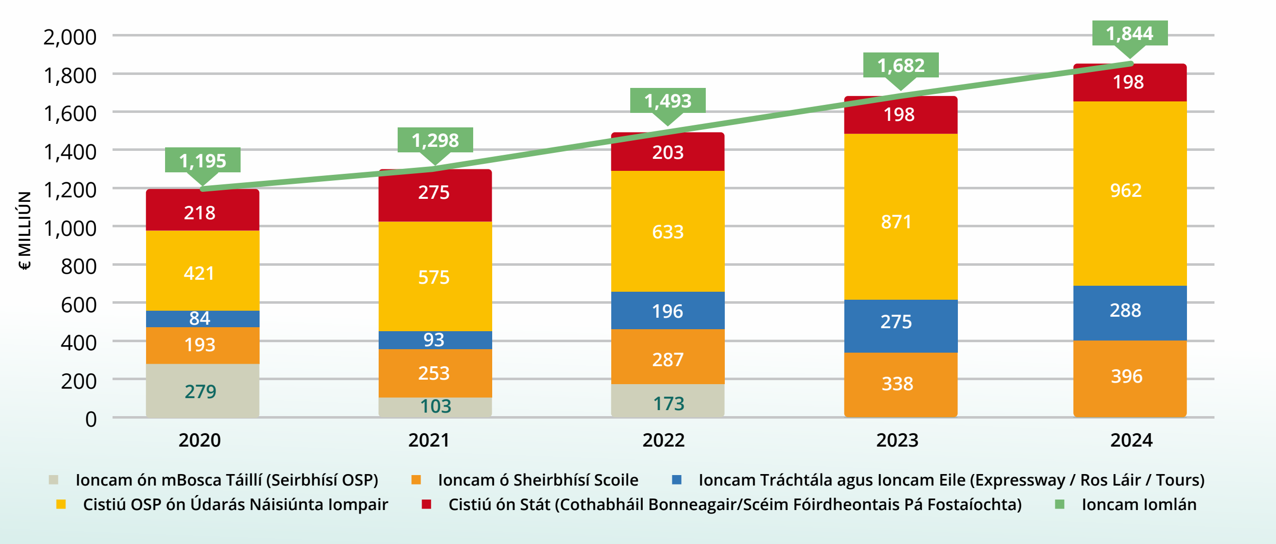

an gClár Samhraidh. Lean Bus Éireann ag cur seirbhísí ar fáil do dhaltaí ón Úcráin agus bhí méadú ar an éileamh ar sheirbhísí príomhshrutha mar gheall ar tháillí laghdaithe a bheith fós i bhfeidhm in 2024/25.

Tá méadú €12m á thuairisciú ag an nGrúpa ar ioncam tráchtála (seirbhísí seachas cinn OSP) in 2024 i gcomparáid le 2023. Bhain Bus Éireann, Iarnród Éireann agus CIÉ Tours méadú beag amach.

Costais Oibriúcháin

Tháinig méadú €176m ar chostais oibriúcháin na bliana mar gheall gur cuireadh leis na seirbhísí agus mar gheall ar thionchar an bhoilscithe.

- Tháinig méadú €55m ar chostais phárolla, sin méadú 8% i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin, mar gheall ar an méadú ar líon na mball foirne agus mar gheall ar chomhaontaithe pá a caibidlíodh. Tháinig méadú 6% ar an meánlíon fostaithe i rith na bliana.
- Tháinig méadú €7m ar na costais pinsean, arna gcinneadh ag Achtúire na Scéime faoi FRS102, i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin, mar gheall ar an athrú ar rátaí lascaine, níos mó ball a bheith páirteach sa scéim agus an boilsciú a bheith ag dul i bhfeidhm ar na tuarastail.
- Tháinig ardú €62m ar chostas na gconraitheoirí iompair scoile toisc gur cuireadh seirbhísí breise ar fáil do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus do scoláirí ón Úcráin, agus toisc gur cuireadh leis na seirbhísí príomhshrutha.
- Tháinig méadú €6m san iomlán ar na costais chothabhála iarnróid, costais na n-ábhar agus costais eile i gcomparáid le 2023, mar gheall ar mhéadú ar ghníomhaíocht chothabhála, agus clár mór oibreacha a cuireadh i bhfeidhm i mí na Nollag 2024 san áireamh.
- Tá costas an bhreosla méadaithe go €129m (€103m in 2023) de bharr breis seirbhísí a bheith á rith.
- Mhéadaigh na Costais Díolacháin a bhí ar CIÉ Tours i gcomhréir leis an méadú a tháinig ar a ioncam.

Tá achoimre i bhFíor 2 thíos ar phríomhchodanna na gCostas Oibriúcháin..

Costais Pinsean

Cuimsítear sna ráitis airgeadais costas airgid an tsoláthair pinsean agus costais neamhairgid a bhaineann leis an meastachán cuntasaíochta ar chostais seirbhíse reatha agus an costas measta chun an glandliteanas pinsean a iompar. Tá costais reatha na seirbhíse méadaithe go €78m in 2024 (€71m in 2023). Ina theannta sin, b'ionann an glanchostas airgeadais a bhain leis an dliteanas pinsean a iompar in 2024 agus €11m (2023: €13m) – sin laghdú beag.

Fíor 2: Costais Oibriúcháin 2024 i gcomparáid le 2023

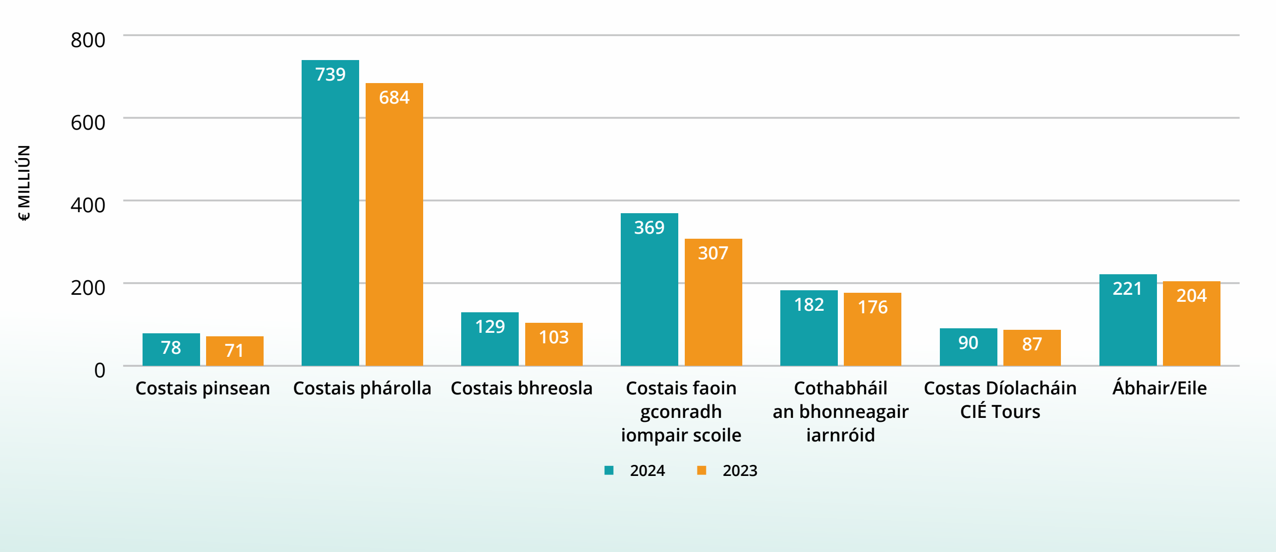

Athbhreithniú Airgeadais *ar lean*

Brabús Oibriúcháin i leith na Bliana

Mar gheall ar thionchar na dtosca sin ar an bhfeidhmíocht airgeadais, Tuilleamh roimh Ús, Cáin, Díluacháil agus Amúchadh (TRÚCDA) €36m a bhí ag an nGrúpa in 2024, agus glanbharrachas €0.1m.

Léirítear na gluaiseachtaí i dtaobh Ioncaim agus Costas Oibriúcháin i bhFíor 1 agus i bhFíor 2. Léirítear i bhFíor 3 thíos na príomhghluaiseachtaí ba chúis leis an laghdú ar bhrabús oibriúcháin in 2024 i gcomparáid le 2023.

Nithe Suntasacha eile i dtaobh Airgeadais de

Airgead agus Saoráidí Baincéireachta

Is é glan-iarmhéid airgid an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig 2024 €310m (2023: €254m). Tharla an méadú sin i rith na bliana mar gheall ar uainiú na n-íocaíochtaí caipitil oibre a rinneadh gar do thús na bliana 2024. Ar feadh 2024 go léir, bhí an Grúpa ag feidhmiú agus é saor ó ghlanfhiachas agus i staid dhearfach maidir le glanmhéid airgid.

I mí na Bealtaine 2024, rinne an Grúpa athmhaoiniú ar a Chomhaontú Saoráide lena ghrúpa iasachtóirí (Banc na hÉireann, Banc Aontas Éireann agus Barclays Bank plc), agus fuarthas saoráid creidmheasa rothlaigh €80 milliún ar feadh téarma cúig bliana. Ní raibh an tsaoráid sin tarraingthe anuas faoi dheireadh na bliana. Le déanaí, tá spriocanna inbhuanaitheachta curtha leis an gcomhaontú sin ag an nGrúpa ionas gur Iasacht atá Nasctha le hInbhuanaitheacht é, rud a léiríonn a uaillmhianta i leith na hinbhuanaitheachta de dá chomhpháirtithe iasachta.

Fíor 3: Gluaiseacht sa TRÚCDA 2023 go 2024

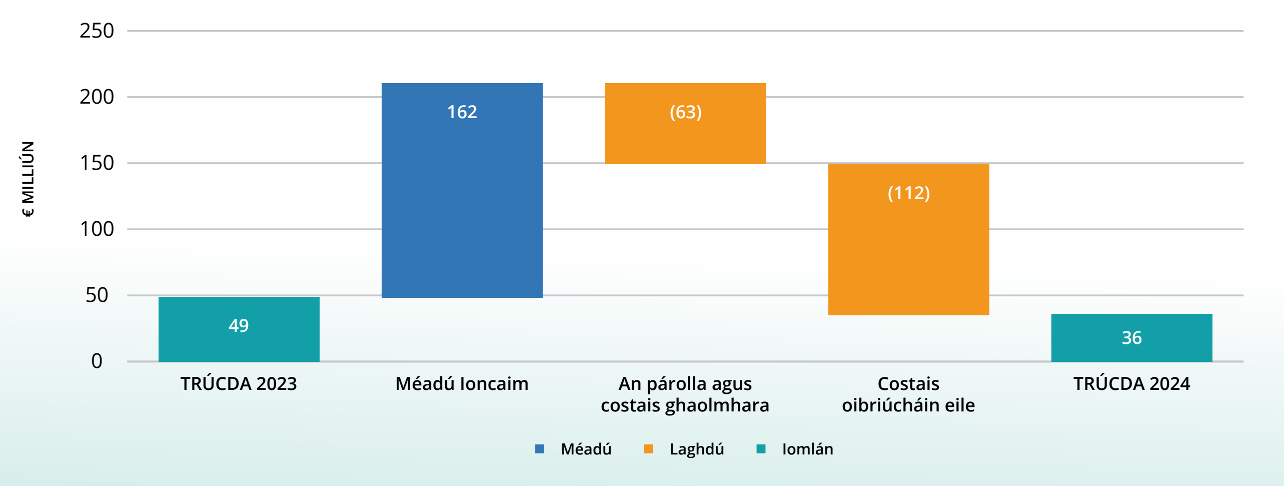

Fíor 4: Cistiú Caipitil 2020 go 2024

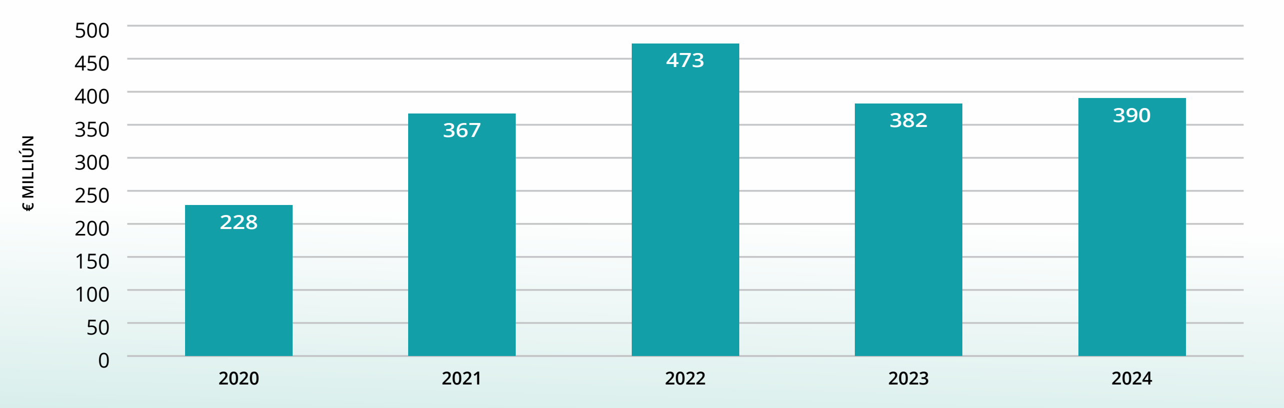

Cistiú Deontais don Chlár Caipitil

Fáiltíonn CIÉ roimh an gCistiú Deontais atá fós ar fáil don Chlár Caipitil. An méid céanna, a bheag nó a mhór a bhí i gceist leis, €390m, agus a bhí an bhliain roimhe sin (2023: €382m). Úsáidtear an cistiú sin chun infheistíocht a dhéanamh i sócmhainní an ghréasáin iompair phoiblí agus chun iad a chothabháil. Maidir le sócmhainní caipitil, ba ar an gclár DART+, Iarnród Comaitéireachta Cheantar Chorcaí, an rothstoc agus cothabháil throm i leith thógáil líne lastais Fhainge a rinneadh cuid mhór den chaiteachas in 2024.

Pinsin

Is é €361m glandliteanas na scéime pinsean le sochar sainithe ag deireadh na bliana (2023: dliteanas €371m). Bhí luach cóir shócmhainní na scéimeanna amhail an 31 Nollaig 2024 €135m (6%) ní b'airde ná mar a bhí ag deireadh na bliana roimhe sin, ach rinneadh cuid de sin a fhritháireamh leis an méadú €125m (5%) ar dhliteanais na Scéimeanna amhail an 31 Nollaig 2024, rud a fhágann gur tháinig laghdú iomlán €10m ar an dliteanas i leith na bpinsean. Mhéadaigh an muirear ar an ráiteas ioncaim do na scéimeanna pinsin le sochar sainithe ó €83.7 milliún in 2023 go €88.8 milliún in 2024.

Feidhmíonn an Grúpa dhá scéim pinsean le sochar sainithe: Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951 agus Scéim Pá Rialta CIÉ. Tá siadsan á gcistiú ag ranníocaíochtaí ón nGrúpa agus ó na fostaithe. Tá na sochair scoir a íoctar faoi na Scéimeanna sin ráthaithe ag sócmhainní na gcistí atá á riar ag iontaobhaithe. Déantar iadsan a infheistiú i sócmhainní éagsúla, amhail cothromais agus bannaí rialtais.

Is ar bhonn rátaí úis fadtéarmacha a chinntear an luach a chuirtear ar na dliteanais pinsean sna cuntais seo, rud a fhágann, i dteannta leis an leibhéal riosca margaidh atá i gceist sna haicmí sócmhainní éagsúla atá i seilbh an dá Scéim, go bhfuil an Grúpa nochta do luaineachtaí sna rátaí úis fadtéarmacha agus do laghdú ar luachanna sócmhainní, rud a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le méadú mór ar ghlandliteanas na scéime pinsean le sochar sainithe. Is riosca an-ábhartha é sin a chaithfidh an Grúpa a mhaolú.

Cé go ndearnadh roinnt athruithe ar na scéimeanna pinsean le blianta beaga anuas, is léir ó scála an easnaimh pinsean ar chlár comhardaithe an Ghrúpa agus óna leochailí atá cistiú na scéimeanna go bhfuil gá le tuilleadh athraithe chun cabhrú le hinbhuanaitheacht airgeadais an Ghrúpa agus chun féachaint chuige go mbeidh socruithe i leith phinsin na mball foirne níos daingne, níos inbhuanaithe agus níos inacmhainne.

Rinneadh athbhreithniú achtúireach tríbhliantúil ar na scéimeanna i Meán Fómhair 2024 chun measúnú a dhéanamh ar an riachtanas cistiúcháin san fhadtréimhse, agus aithníodh go bhfuil gá le hathruithe breise chun aghaidh a thabhairt ar chostas an tsoláthair pinsin do bhaill foirne reatha agus ar an gcás ina bhfuil pinsinéirí nár méadaíodh a bpinsean le blianta fada. Tá rannpháirtíocht leanúnach ar siúl chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin. Ach athchóiriú a dhéanamh ar na scéimeanna, beidh cinnteacht níos mó ag gach ball foirne agus pinsinéir agus beidh Grúpa CIÉ in ann pleanáil don todhchaí.

Fiona O'Shea
Príomhoifigeach Airgeadais an Ghrúpa

Bus Éireann ag seoladh an chéad fhlít réigiúnach busanna cathrach leictreacha i Luimneach, Aibreán 2024.

Athbhreithniú ar Oibríochtaí

Bus Átha Cliath

Cuireann foireann dhíograiseach, chumasach 4,224 duine seirbhísí Bhus Átha Cliath ar fáil ar fud Bhaile Átha Cliath agus Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, agus is tiománaithe bus iad 3,201 acu.

I measc bhuaicphointí na bliana 2024 bhí:

- 159 milliún aistear paisinéara (an méid ba mhó riamh).
- Barrachas airgeadais €3.1m. Áirítear leis sin brabús €2.0m ar sheirbhísí Dírdhámhachtana na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí (OSP) agus ar sheirbhísí eile OSP.
- Bunaíodh treoirthionscadal nua 'Foirne um Aistir Shábháilte', rud ar chuir páirtithe leasmhara, custaiméirí agus fostaithe fáilte roimhe.
- Tá breis agus 100 feithicil leictreach ar an mbóthar ar fud Bhaile Átha Cliath anois.
- Suiteáladh bonneagar in dhá iosta chun tacú leis an bhflít nua feithiclí ceallra-leictreacha agus tá pleananna déanta i leith láithreacha eile.

Bus Éireann

Is é Bus Éireann cuideachta bus náisiúnta na hÉireann, a ritheann seirbhísí iompair phoiblí i mbailte agus cathracha ar fud na tíre, agus eatarthu. Trí ghnó atá aige: gnó na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí (OSP), Expressway, agus an tSeirbhís Iompair Scoile. Déanann Bus Éireann daoine a nascadh le chéile agus leis na rudaí is ansa leo, rud a fheabhsaíonn saol na bpobal ar fud na hÉireann.

I measc bhuaicphointí na bliana 2024 bhí:

- Rinneadh os cionn 111m aistear paisinéara ar sheirbhísí bus sceidealta agus ar sheirbhísí scoile (méadú ó 107m in 2023).
- Easnamh airgeadais €4.2m (2023: easnamh €0.7m).
- Seoladh straitéis chorparáideach nua uaillmhianach dar teideal Horizon 28 – Our Vision for Green Growth, lena bhfuil sé i gceist líon na n-aistear paisinéara a dhúbailt agus a bheith neodrach i dtaobh astaíochtaí de.
- Seoladh an chéad chéim den chéad seirbhís bus cathrach réigiúnach leictreach in Éirinn, i Luimneach, ionas gur féidir 2.1 milliún ciliméadar a thiomáint saor ó astaíochtaí in aghaidh na bliana agus seirbhís níos ciúine agus níos glaine a rith sa chathair.
- Bhuaigh Bus Éireann Gradam Fuinnimh na hEarnála Poiblí de chuid SEAI agus an Gradam Foriomlán Soghluaisteachta agus Iompair 2024 de chuid na hInstitiúide Cairte um Loighistic agus Iompar
- D'éirigh go geal leis an Scéim Iompar Scoile, an ceann is mó dá leithéid san Eoraip. Eisíodh ticéid do 172,500 leanbh, an líon is mó riamh. Bhí níos mó ná 8,000 feithicil ag tiomáint ar bhreis agus 10,500 bealach gach lá scoile, trí úsáid a bhaint as conraitheoirí seachtracha den chuid is mó.
- Cuireadh treoirthionscadal ar bun chun seirbhísí OSP agus seirbhísí scoile a chomhtháthú feadh chonair Luimnigh – Shionainne – na hInse, tionscnamh ceannródaíoch chun acmhainneacht agus inrochtaineacht na seirbhísí scoil bharrfheabhsú, rud atá ríthábhachtach chun cloí leis an athbhreithniú ar an Scéim Iompair Scoile 2030, faoina bhfuil sé beartaithe seirbhísí iompair scoile a chur ar fáil do 100,000 dalta breise faoi 2030.

Lúthchleasaithe Oilimpeacha na hÉireann ag taisteal le Bus Éireann agus iad ag filleadh ar Bhaile Átha Cliath. Sa chéad ró ó chlé go deas: Shane Ryan, Daniel Wiffen, Mona McSharry agus Darragh Greene.

Príomhfheidhmeannach Iarnród Éireann, Jim Meade, an tAire Iompair, Eamon Ryan, agus Príomhfheidhmeannach an Údaráis Iompair Náisiúnta, Anne Graham, á cheiliúradh go bhfuil an DART ag feidhmiú le 40 bliain, mí Iúil 2024.

Iarnród Éireann

Is é Iarnród Éireann a sholáthraíonn seirbhísí iarnróid náisiúnta na hÉireann, agus a dhéanann gréasán iarnróid na tíre agus na seirbhísí do phaisinéirí agus na seirbhísí lastais a fhorbairt agus a fheidhmiú, agus is é an tÚdarás Calafoirt é i leith Eoraphort Ros Láir.

I measc bhuaicphointí oibriúcháin Iarnród Éireann don bhliain 2024 tá siad seo a leanas:

- 50.7m aistear paisinéara (46.1m in 2023), an líon is airde riamh ar sheirbhísí na cuideachta.
- Easnamh airgeadais €0.4m (2023: barrachas €7.5m).
- Rinneadh feabhsuithe ar na tráthchláir ar na línte idir Baile Átha Cliath agus Gaillimh, Baile Átha Cliath agus Port Láirge agus Baile Átha Cliath agus Loch Garman i mí Lúnasa, chomh maith le seirbhísí breise a chur le Gréasán Comaitéireachta Chorcaí ag an deireadh seachtaine. Rinneadh leathnú ar na seirbhísí idir Baile Átha Cliath agus Béal Feirste i mí Dheireadh Fómhair ionas gur rith siad gach uair an chloig, agus rinneadh athbhreithnithe ar na tráthchláir chun déileáil le fadhbanna poncúlachta ar sheirbhísí comaitéireachta i gceantar Bhaile Átha Cliath.
- Rinneadh infheistíocht leanúnach sa bhonneagar agus sa fhlít feithiclí agus cuireadh feabhas leanúnach orthu chun freastal ar an mborradh a bheidh faoi ghréasán iarnróid inbhuanaithe, lena n-áirítear na príomhthionscadail seo a leanas:
    - An Clár DART+: D'fhormheas an Bord Pleanála iarratais ar Ordú Iarnróid do DART+ an Iarthair agus an Iardheiscirt, agus cuireadh isteach iarratas i leith DART+ an Chósta Thuaidh. Cuireadh tús freisin le hoibreacha chun saoráidí luchtaithe ceallra-leictreacha a shuiteáil ag Stáisiún Dhroichead Átha.
    - Tháinig an chéad traein den Fhlít nua DART+ i mí Dheireadh Fómhair, agus tá an próiseas tástála, coimisiúnaithe agus formheasa ar siúl sula gcuirfear ag obair í in 2026.
    - Cuireadh 41 carráiste nua ag obair ar an tseirbhís Intercity, rud a chuir acmhainneacht bhreise ar fáil do na haistir sin agus do na seirbhísí comaitéireachta chun freastal ar an mborradh atá faoin éileamh.
    - Seirbhís Comaitéireachta Cheantar Chorcaí: Tá an clár seo á chistiú faoi Shaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta na hEorpa (EURRF), agus tá na trí ghné de ar siúl anois: tá an t-ardán nua ag Stáisiún an Cheanntaigh beagnach críochnaithe, tá obair ar bun ionas go mbeidh dhá rian sa líne idir an Gleanntán agus Mainistir na Corann, agus tá comharthaí nua á suiteáil. Beidh an obair sin déanta faoi 2026.

Athbhreithniú ar Oibríochtaí *ar lean*

- Stáisiúin nua: Osclaíodh Stáisiún na Ciseoige ar an líne chomaitéireachta ó Heuston go Port Laoise i mí Lúnasa; tá obair ar siúl ar Stáisiún DART Woodbrook, lastuaidh de Bhré, agus osclófar an stáisiún i samhradh na bliana 2025.
- Ról an iarnróid sna cathracha réigiúnacha a fheabhsú: Tá obair ar bun go fóill ar Stáisiún Cheannt i nGaillimh agus Stáisiún Phluincéid i bPort Láirge, agus tá sé beartaithe na stáisiúin nua sin a oscailt in 2026. Críochnaíodh Céim 1 de na hoibreacha ar Stáisiún Colbert i Luimneach in 2024.
- An tIonad Náisiúnta Rialaithe Traenacha: Leanadh ar aghaidh in 2024 le forbairt bogearraí i gcomhair Chóras Bainistíochta Tráchta an Ionaid Náisiúnta Rialaithe Traenacha (an córas lena mbainisteofar an trácht iarnróid nuair a bheidh an tIonad ag feidhmiú), agus tosófar ar an tástáil agus ar an gcoimisiúnú go luath in 2025. Tá sé beartaithe go dtosóidh an tIonad nua ag rialú an ghréasáin iarnróid de réir a chéile, ag tosú i ráithe 4 2025. Meastar go mbeidh an córas iomlán i bhfeidhm go luath in 2027.
- Táthar beagnach réitithe le céim 1 de na hoibreacha ar líne Shionainne – Fhainge, faoina gcuirfear seirbhísí lastais ar fáil arís chuig an bpríomhchalafort ar chósta thiar na hÉireann, agus leanfar le hoibreacha sibhialta eile ionas gur féidir an líne a oscailt in 2026.
- Cuireadh tús le dhá sheirbhís lastais sheachtainiúla nua i Meán Fómhair 2024, idir Calafort Bhaile Átha Cliath agus Béal an Átha. Chun leanúint leis an dul chun cinn faoi straitéis Lastais Iarnróid na cuideachta, ceapadh foireann ildisciplíneach in 2024 chun an straitéis iarnróid a fhorbairt, agus cuireadh tús le hoibreacha tógála ag an bPort Thuaidh i gcomhpháirtíocht le Cuideachta Chalafort Bhaile Átha Cliath chun críochfort

Eoraphort Ros Láir.

Eoraphort Ros Láir

- Bhí borradh fós faoi Eoraphort Ros Láir agus tháinig méadú arís ar líon na n-aonad lastais a chuaigh tríd – breis agus 235,000 aonad, sin méadú 7% i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Cé go raibh líon foriomlán na bpaisinéirí ar aon dul le 2023, mar gheall ar an laghdú ar líon na dturasóirí ón Ríocht Aontaithe, tháinig méadú 17% ar líon na bpaisinéirí ó mhór-roinn na hEorpa, an méid ba mhó riamh ón limistéar sin. Baineadh amach buaicphointe airgeadais úr i leith Eoraphort Ros Láir freisin in 2024 nuair a rinneadh ioncam €15.9m, méadú 7% ar bhuaicioncam na bliana 2023.
- Leanadh leis an dul chun cinn ar thionscadail forbartha éagsúla, a ndearnadh infheistíocht iomlán de níos mó ná €200m iontu, agus cuireadh mol lóistíochta den scoth ar fáil chomh maith le saoráidí feabhsaithe custaim agus teorann. Tugadh faoin gcéad chéim eile maidir le digitiú an chalafoirt.
- Osclaíodh saoráidí nua i Eoraphort Ros Láir chun lastas agus paisinéirí a sheiceáil isteach agus críochnaíodh an t-athchóiriú agus an leathnú ar limistéir na leantóirí. Tá an calafort ar an mbóthar ceart fós chun bheith ar an gceann is forbartha san Eoraip ó thaobh teicneolaíocht chliste de, agus réitigh cheannródaíocha á n-úsáid chun oibríochtaí a shruthlíniú, éifeachtúlacht a fheabhsú agus cur le heispéireas an chustaiméara.

CIÉ Tours

Bliain an-mhaith a bhí ann in 2024 do CIÉ Tours, príomhoibreoir na hÉireann i dtaobh turais chuig an tír

Oscailt oifigí CIÉ Tours in Ireland House, Nua-Eabhrac – Meán Fómhair 2024. Sa phictiúr (ó chlé go deas): Stephen Cotter, Stiúrthóir Bainistíochta, CIÉ Tours; Rosanne Zusman, Príomhoifigeach Tráchtála, CIÉ Tours; an Tánaiste Micheál Martin; Lorcan O'Connor, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Grúpa CIÉ; Stacy Riback, Príomhoifigeach Airgeadais, CIÉ Tours.

seo: rinneadh an t-ioncam ba mhó riamh, rinneadh brabús maith agus bhí na custaiméirí an-sásta leis na seirbhísí. Thaistil beagán faoi bhun 36,000 custaiméir leis an gcuideachta ar fud Éireann, na Breataine, na hÍoslainne agus na hIodáile, agus thug níos mó ná 29,000 díobh sin cuairt ar oileán na hÉireann. Bhí leibhéal an tsásaimh custaiméirí thar a bheith ard ag 95%, agus fuarthas Scór 71 i ndáil leis an tír a chur chun cinn. Ag deireadh 2023, bhí go leor áirithintí déanta i gcomhair shéasúr taistil na bliana 2025, rud a léiríonn arís eile go bhfuil éileamh fós ar Éirinn mar cheann scríbe do thaistealaithe ó Mheiriceá Thuaidh.

I measc bhuaicphointí na bliana bhí oscailt oifigiúil Ireland House i Nua-Eabhrac agus bhí an Tánaiste agus an tAire Gnóthaí Eachtracha agus Cosanta, Micheál Martin TD, i láthair ag an ócáid sin. Tá an mol sin ar an 17ú hurlár d'fhoirgneamh íocónach MetLife i lár Manhattan, agus tá gníomhaireachtaí tábhachtacha de chuid Rialtas na hÉireann faoi aon díon amháin ann – Ard-Chonsalacht na hÉireann, Bord Bia, Fiontraíocht Éireann, GFT Éireann, Turasóireacht Éireann, CIÉ Tours agus The Ireland Funds ina measc. Le linn an tsearmanais, bronnadh grianghraf dá athair, Paddy Martin, nach maireann, fear a bhíodh ina thiománaí bus agus ina threoraí le CIÉ Tours, ar an Uasal Martin.

Leagadh béim leis sin ar oidhreacht sheanbhunaithe CIÉ Tours agus ar an méid atá déanta aige i leith earnáil iompair agus earnáil turasóireachta na hÉireann.

Agus a thiomantas don Turasóireacht Fhreagrach á léiriú arís ag an ngnólacht, shínigh CIÉ Tours Dearbhú Ghlaschú maidir le Gníomhú ar son na hAeráide sa Turasóireacht, lenar gheall sé tacú leis na spriocanna domhanda chun na hastaíochtaí carbóin ón turasóireacht a laghdú de leath faoi 2030 agus a bheith neodrach ó thaobh astaíochtaí de a luaithe is féidir roimh 2050. Sheol CIÉ Tours Ciste Gníomhaíochta Inbhuanaitheachta freisin chun tacú le tionscadail chomhshaoil agus phobail ar fud a réigiún oibríochta. I measc na dtionscnamh atá ar bun faoi láthair tá iarrachtaí an bhithéagsúlacht a chaomhnú sa Bhoirinn tríd an tionscadal ReFarm agus tacaíocht do Chlub Óige Belvedere i lár chathair Bhaile Átha Cliath. Ina theannta sin, le linn 2024, d'éirigh go maith leis an triail a bhain an chuideachta as HVO (ola glasraí hidriginithe) san Irish Gold Tour agus tá sé beartaithe cur leis an úsáid a bhaintear as HVO in 2025, cuireadh i gcrích a céad iniúchadh bliantúil ar thomhais charbóin, agus ghlac sí páirt sa Phlean Pailneoirí Uile-Éireann.

Bhí béim fós ar an leathnú straitéiseach in 2024: chuir CIÉ Tours leis na turais a thairgeann sé in Éirinn agus san Iodáil agus cuir sé tús le turais chuig ceann scríbe úrnua – an Spáinn. Bunaíodh an turas nua Irish Supreme, turas só do ghrúpaí beaga agus lóistín cúig réalta, oíche i gcaisleán agus bia den scoth san áireamh leis, chun daoine ar maith leo saoire ghalánta a mhealladh. Leis an turas nua, Classic Sicily, leagtar béim ar na heispéiris is fearr ar an oileán le linn tréimhse ocht lá, agus leis an turas Best of Spain cuirtear aistear ar fáil ó Mhaidrid go Barcelona trí réigiúin áille an deiscirt – Sevilla, Granada agus Valencia.

Athbhreithniú ar Oibríochtaí *ar lean*

Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ

Tá CIÉ, máthairchuideachta an Ghrúpa, freagrach as rialachas foriomlán an Ghrúpa de réir an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú agus de réir ionchais ár scairshealbhóra, an tAire Iompair, as bainistiú a dhéanamh ar inbhuanaitheacht airgeadais Ghrúpa CIÉ agus a phunann réadmhaoine agus, ar deireadh, as raon sainseirbhísí tacaíochta gairmiúla a sholáthar don Ghrúpa. I measc na seirbhísí sin tá siad seo a leanas:

- réadmhaoin Ghrúpa CIÉ a bhainistiú chun sruth ioncaim coimhdeach a sholáthar a chuidíonn leis na seirbhísí iompair phoiblí a chistiú
- bonneagar teicneolaíochta faisnéise agus seirbhísí feidhmchláir a sholáthar
- seirbhísí iniúchóireachta inmheánaí
- seirbhísí éileamh, árachais agus bainistíochta riosca
- sainseirbhísí dlí
- bainistíocht cisteáin
- riar na scéimeanna pinsean

Baineadh amach na mór-éachtaí oibríochta seo a leanas in 2024:

- Méadú 25% bliain ar bhliain ar ioncam ó fhorbairt réadmhaoine mar gheall ar dhul chun cinn leanúnach ar shuíomhanna i nGaillimh, i nDuga Spencer agus i gCorcaigh.
- Méadú 22% ar an ioncam bliain ar bhliain ón Líonra Fógraíochta do Chomaitéirí, lenar sáraíodh an buaicioncam a tuilleadh roimhe sin, in 2019.
- Bunaíodh Cibearchlár in 2024 chun comhordú a dhéanamh ar thionscnaimh straitéiseacha shlándála. I measc na dtionscadal a tugadh chun críche bhí suiteáil an réitigh frithvíreas Microsoft Defender ar fud Ghrúpa CIÉ. Is réiteach úrscothach é sin a bhfuil ardfheidhmiúlacht aige chun iompar amhrasach a bhrath.
- Rinneadh athnuachan ar Chomhaontú Saoráide an Ghrúpa leis an ngrúpa iasachtóirí go dtí mí na Bealtaine 2029 agus i mí an Mhárta 2025 comhaontaíodh gur Iasacht Inbhuanaitheachta a bheadh agus go ngeallfaí spriocanna inbhuanaitheachta a bhaint amach mar chuid den chomhaontú.
- Den dara bliain as a chéile, bhuaigh Grúpa CIÉ an gradam i gcomhair CSR agus Tuairisciú Inbhuanaitheachta ag Gradaim na gCuntas Foilsithe de chuid Chuntasóirí Cairte Éireann i mí na Samhna 2024.
- Tosaíodh ar an bpleanáil in 2024 le haghaidh infheistíocht fhadtéarmach i bpainéil ghréine ar fud fhoirgnimh agus tailte CIÉ. Tá cuid mhaith talún ag Grúpa CIÉ, agus tá an-chuid spáis aige ar na díonta agus sna carrchlóis, rud a fhágann go bhfuil an-deis ann painéil ghréine a shuiteáil chun maolú a dhéanamh ar an mborradh atá faoin éileamh ar an eangach leictreachais mar gheall ar leictriú ár n-oibríochtaí.
- Tugadh chun críche an chéad tuarascáil ó Chuideachta Sealbhaíochta CIÉ chuig Córas Faireacháin agus Tuairiscithe Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann do chomhlachtaí poiblí – áiríodh ann tiomsú sonraí ó na méadair fuinnimh, meastóireacht ar thionscadail éifeachtúlachta fuinnimh, tionchar an taistil gnó agus pleanáil don soláthar foirgneamh.
- Bhunaigh CIÉ Bord na nÓg chun dearcadh éagsúil agus cur chuige cuimsitheach a chur i bhfeidhm i leith ár straitéise inbhuanaitheachta agus ár bhfíse don fhadtréimhse.
- Rinneadh infheistíocht nach beag i gClár Céimithe na Cuideachta Sealbhaíochta lena n-áirítear TF agus Réadmhaoin.

Straitéis Inbhuanaitheachta Cúig Bliana Bhus Éireann á seoladh, Meitheamh 2024. Príomhoifigeach Sábháilteachta agus Inbhuanaitheachta Bhus Éireann, Rory Leahy, agus Bainisteoir Sinsearach Inbhuanaitheachta Bhus Éireann, Emer Bambrick, le daltaí ó Scoil Náisiúnta Bhéal Átha Bhearaigh, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo.

An chéad traein cúig charráiste den fhlít nua DART+ á nochtadh in Inse Chór agus é faighte ó Alstom, mí na Samhna 2024.

Cód Cleachtais

Is é beartas an Ghrúpa é cloí go hiomlán leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016.

Cleachtais Íocaíochta

Aithníonn Grúpa CIÉ an fhreagracht atá air i dtaobh chomhlíonadh fhorálacha Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012 a chinntiú i ngach ghné ábhartha. Bhí sé ina bheartas ar fud Ghrúpa CIÉ in 2024 cloí le ceanglais na Rialachán sin.

Beartas Soláthair

Tá Beartas Soláthair i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ lena áirithiú go gcomhlíonfar Treoracha an Aontais Eorpaigh maidir le Soláthar Poiblí agus Fóntais, mar aon le beartais an Bhoird agus an Rialtais, lena n-áirítear an Straitéis agus an Plean Gníomhaíochta maidir le Soláthar Poiblí Glas agus an Cód Caiteachais Phoiblí.

Comhairleoireacht agus Costais Dlí

Íocann Grúpa CIÉ as seirbhísí comhairleoireachta i ndáil le caipiteal intleachtúil a chabhraíonn leis an gcinnteoireacht éifeachtach laistigh den eagraíocht i réimsí casta sa chás nach furasta na scileanna a aimsiú san eagraíocht féin. Léirítear i bhFíor 5 achoimre ar na réimsí caiteachais ar an gcomhairleoireacht a thabhaigh Grúpa CIÉ in 2024.

Thabhaigh Grúpa CIÉ costais socraíochta €3.8m agus costais ghaolmhara dlí €1.7m in 2024, i ndáil le 45 cás a chosain breis is €50k.

Fíor 5: Costais Chomhairleoireachta	€'000
Bonneagar (Infheistíocht Chaipitil san áireamh)	24,946
Pinsin agus Acmhainní Daonna	729
Gnéithe Oibriúcháin agus Eile	3,187
Straitéis agus Dearadh na hEagraíochta	1,997
Comhairle faoi Chúrsaí Cánach agus Airgeadais	462
Dlí	1,020
Caidreamh Poiblí/Margaíocht	51
Ollchostais Chomhairleoireachta	**32,392**
Costais Chaipitlithe	(24,824)
Glanchostais Chomhairleoireachta	**7,568**

Athbhreithniú ar Oibríochtaí *ar lean*

Cúrsaí Fostaíochta sa Ghrúpa

Bhí 12,426 duine ar an meán fostaithe ag an nGrúpa in 2024, sin 700 duine sa bhreis ar líon na bliana 2023.

Rannpháirtíocht na mBall Foirne

Is a bhuí lenár mbaill foirne a chuirimid seirbhís iompair phoiblí ar fáil atá iontaofa, sábháilte agus éifeachtúil. Is cúis mhisnigh é níos mó paisinéirí ná riamh a bheith ag taisteal linn anois, rud a léiríonn rannpháirtíocht dhearfach bhaill foirne uile Ghrúpa CIÉ. Trí chomhoibriú trasfheidhmeach agus meon láidir oibre foirne, tá ár bhfostaithe an-díograiseach i leith seirbhísí iompair phoiblí den scoth a chur ar fáil, agus cloí le cur chuige atá dírithe ar an gcustaiméir.

Comhionannas agus Éagsúlacht

Tá Grúpa CIÉ meáite ar thimpeallacht a chothú ina gcaitear le fostaithe agus custaiméirí le dínit agus le meas agus ina bhfreastalaítear ar dhifríochtaí agus a gcuirtear fáilte rompu. Déanaimid ár ndícheall ionad oibre a bheith againn inar féidir leis na baill foirne go léir lán a gcumais a bhaint amach, agus ina mbíonn meas ar réimse leathan cumas, buanna agus meonta.

Léiríonn na nochtuithe ar fud na gcuideachtaí oibriúcháin bearna phá i bhfabhar na mbán, rud is cúis ríméid dúinn. Is lú an líon ban ná fear atá ag obair i róil áirithe, áfach, rud a spreag iarracht spriocdhírithe ar fud an Ghrúpa chun tuilleamh ban a earcú i réimsí ar nós na tiomána agus na hinnealtóireachta. Leanfaidh an Grúpa lena chuid iarrachtaí chun mná a mhealladh chuig na poist sin agus tacú leo agus iad ag déanamh dul chun cinn ina ngairm chuig róil shinsearacha a bhaint amach ar fud Ghrúpa CIÉ.

Rannpháirtíocht leis na Páirtithe Leasmhara Seachtracha

Tugann Grúpa CIÉ tús áite don obair le páirtithe leasmhara chun tacú le cuspóirí náisiúnta iompair, cuspóirí sóisialta agus cuspóirí i dtaobh na hinbhuanaitheachta de. Bímid ag féachaint le bheith ag obair i ndlúthpháirt lenár gcomhpháirtithe chun deiseanna a thapú i dtaobh eolas a chomhroinnt agus na cuspóirí atá againn araon a bhaint amach.

Aithníonn an Grúpa an tábhacht a bhaineann le bheith ag obair ar fud an tionscail agus ar fud an Rialtais chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá le sárú ag an tír seo i dtaobh forbartha agus na haeráide, agus bonn eolais a chur faoi bheartas na tíre i dtaobh an iompair agus na hinbhuanaitheachta.

I rith 2024, bhí Grúpa CIÉ ag obair le hÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI), le NewEra, leis an Údarás Náisiúnta Iompair, leis an Roinn Iompair agus leis an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, i measc eile, chun straitéis inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ a ailíniú le hionchais na bpáirtithe leasmhara.

Tuigeann Grúpa CIÉ an luach a bhaineann le taighde agus nuálaíocht cheannródaíoch agus tá sé ag obair i gcomhpháirtíocht le hinstitiúidí taighde agus forbartha agus le lucht déanta beartas, lena n-áirítear Institiúid Fuinnimh an Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus Ollscoil na Gaillimhe, chun saineolaithe a thabhairt le chéile ionas gur féidir an t-aistriú fuinnimh a bhaint amach.

Príomhfheidhmeannach Bhus Éireann, Stephen Kent, agus foireann na Seirbhíse Tacaíochta don Taisteal Neamhspleách, buaiteoirí ghradam na hÉagsúlachta agus an Chuimsithe ag Gradaim Náisiúnta GEM Bus Éireann 2024.

Stephen Cotter, Stiúrthóir Bainistíochta CIÉ Tours, agus Jenny Courtney, Príomhfheidhmeannach Chlub Óige Belvedere, le daoine óga a bhaineann leas as cláir an chlub i dtuaisceart lár chathair Bhaile Átha Cliath.

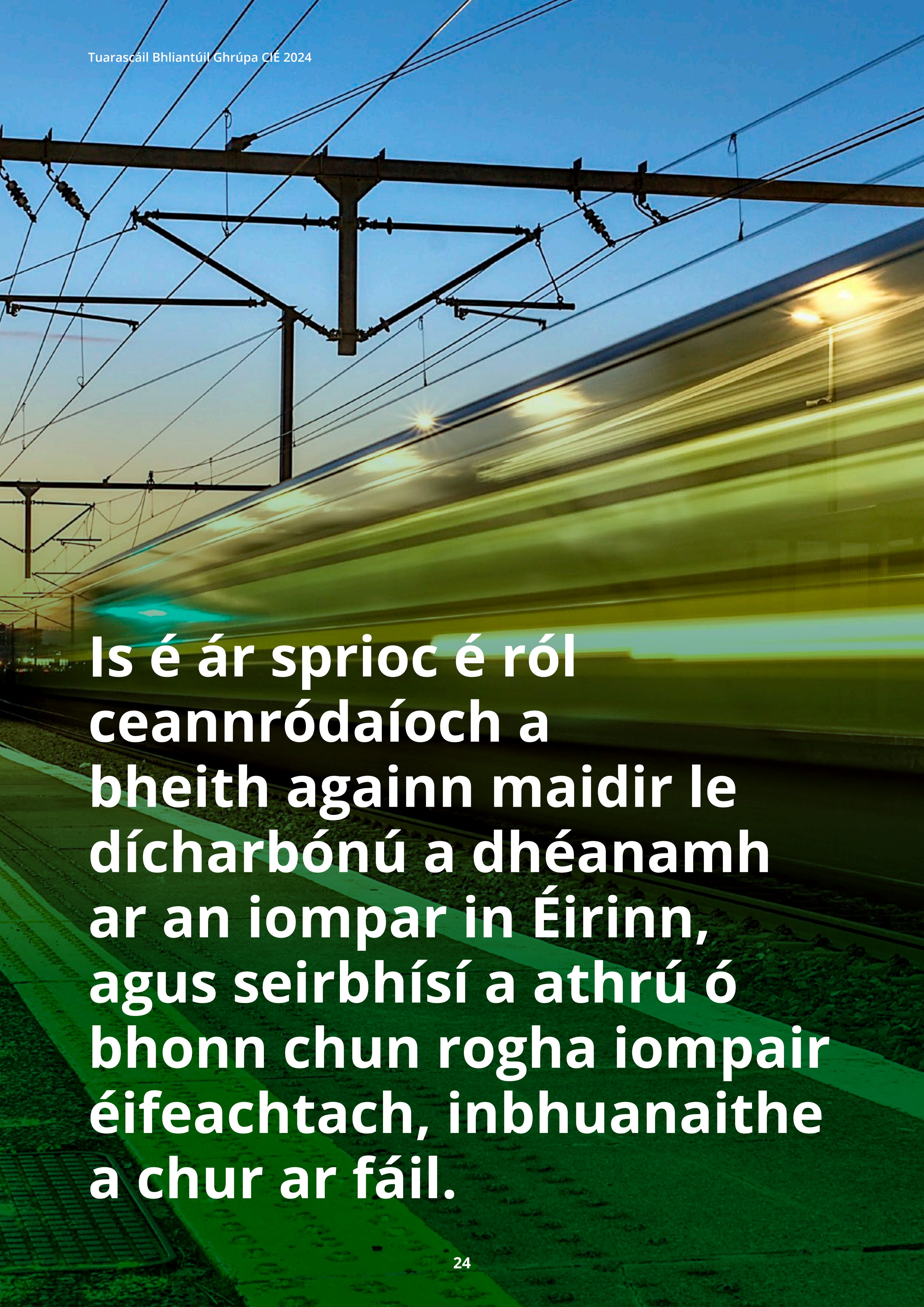

Is é ár sprioc é ról ceannródaíoch a bheith againn maidir le dícharbónú a dhéanamh ar an iompar in Éirinn, agus seirbhísí a athrú ó bhonn chun rogha iompair éifeachtach, inbhuanaithe a chur ar fáil.

Inbhuanaitheacht

An Straitéis Inbhuanaitheachta atá againn

Is plean gníomhaíochta comhordaithe í straitéis inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ, a leagadh amach in 2020. Cuirfidh an Grúpa féin i bhfeidhm an straitéis agus tá sí ailínithe le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe. Is é an aidhm atá againn ról ceannródaíoch a bheith againn maidir le dícharbónú na hearnála iompair na hÉireann trí thacú leis na spriocanna náisiúnta a leagtar amach sa Phlean Gníomhaithe ar Son na hAeráide 2024 (CBT), go háirithe iad siúd atá dírithe ar rannchuidiú leis an aistriú córa iompair agus ar astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú. Is é an misean atá againn rogha iompair ísealcharbóin a chur ar fáil, lena ndéanfar pobail a nascadh, inrochtaineacht a uasmhéadú agus an bhithéagsúlacht a chosaint, agus lena dtacófar leis an bhfás dlúth.

Rialachas

Is é is bonn leis an uaillmhian sin ár ndíograis i leith ceannaireachta agus rialachas freagrach. Ghlac Bord agus Grúpa CIÉ cur chuige rialachais inbhuanaitheachta den scoth; chuir siad chun feidhme moltaí an Tascfhórsa um Nochtuithe Airgeadais a Bhaineann leis an Aeráid, chomhtháthaigh siad na moltaí maidir le struchtúir agus straitéis rialachais agus d'fheabhsaigh siad an creat rialachais a thuilleadh trí phrionsabail chreat Chomhaontú Domhanda na Náisiún Aontaithe a ghlacadh. In 2024, thosaigh an Grúpa ag ullmhú le haghaidh tuairisciú faoi na Caighdeáin Eorpacha um Thuairisciú Inbhuaine a leagtar amach sa Treoir maidir le Tuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáideach (CSRD).

Leis an ailíniú sin ar rialachas agus straitéis, tá an deis ag an nGrúpa cur le scála an dea-thionchair agus na ndeiseanna atá le tapú. Tá straitéis inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ á stiúradh agus á comhordú ag an nGrúpa Stiúrtha Inbhuanaitheachta, a fheidhmíonn ar fud an Ghrúpa chun a cuspóirí a bhaint amach agus iad a chur i bhfeidhm i ngach Cuideachta Oibriúcháin.

Amach sa bhliain 2024, feabhsaíodh an timpeallacht rialachais le bunú an Choiste Chomhairligh Inbhuanaitheachta, fochoiste de chuid Bhord CIÉ a cuireadh in ionad an Ghrúpa Chomhairligh Inbhuanaitheachta.

Tuairiscíonn an Grúpa Stiúrtha don Choiste Comhairleach Inbhuanaitheachta trí threo straitéiseach a mholadh agus tuairisciú a dhéanamh ar an dul chun cinn. In 2024, lena chinntiú go mbeadh straitéis an Ghrúpa ábhartha i gcónaí agus go ndéanfaí í a iniúchadh go cuí, bhunaigh Grúpa CIÉ Bord na nÓg chun dearcadh éagsúil agus cur chuige cuimsitheach a chur i bhfeidhm i leith ár straitéise inbhuanaitheachta agus ár bhfíse don fhadtréimhse.

Is é an misean atá againn rogha iompair ísealcharbóin a chur ar fáil, lena ndéanfar pobail a nascadh, inrochtaineacht a uasmhéadú agus an bhithéagsúlacht a chosaint, agus lena dtacófar leis an bhfás dlúth.

Inbhuanaitheacht *ar lean*

Tacú leis an mBeartas Náisiúnta Aeráide

Tá laghdú astaíochtaí bainte amach mar thoradh ar bheartas aeráide náisiúnta na hÉireann, laghdú 6.8% ó 2022 go 2023, rud a fhágann go bhfuil na hastaíochtaí 1.2% faoi bhun leibhéal na bliana 1990 den chéad uair. Is í an earnáil iompair an dara foinse astaíochtaí is mó in Éirinn fós, áfach, agus in 2023 bhí na hastaíochtaí sin 129.2% ní b'airde ná mar a bhí in 1990. Sin an t-ardú is mó a tharla in aon earnáil. Chun spriocanna náisiúnta an Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide a bhaint amach, ní mór astaíochtaí iompair a laghdú faoina leath faoi 2030 agus a bheith neodrach ó thaobh astaíochtaí de faoi 2050, rud a éilíonn aistriú mór ó charranna príobháideacha go seirbhísí iompair phoiblí ísealcharbóin.

Is é is aidhm leis an mBeartas Náisiúnta um Shoghluaisteacht Inbhuanaithe líon na n-aistear laethúil ar sheirbhísí iompair phoiblí a mhéadú faoi 130% faoi 2030, agus dá bhrí sin tá ról lárnach ag Grúpa CIÉ i dtaobh chuspóirí an Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide agus an Bheartais Náisiúnta um Shoghluaisteacht Inbhuanaithe a bhaint amach trí bheith ag obair lenár bpáirtithe leasmhara chun na seirbhísí a leathnú agus aistriú chuig flíteanna feithiclí ísealcharbóin atá neodrach ó thaobh astaíochtaí de, rud a chuirfidh ar ár gcumas dúinn aistriú córa iompair a bhaint amach. Tá sé sin ríthábhachtach chun dul i ngleic leis na hastaíochtaí ón earnáil iompair.

Chun tacú a thuilleadh le baint amach spriocanna na hÉireann i leith na haeráide, leag Grúpa CIÉ síos spriocanna uile-Ghrúpa i gcomhréir leis an bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide chun na hastaíochtaí carbóin iomlána Scóip 1 agus 2 a laghdú 51% faoi 2030 i gcomparáid le 2018, an bhliain bhonnlíne. In 2024, shínigh CIÉ Tours Dearbhú Ghlaschú maidir le Gníomhú ar son na hAeráide sa Turasóireacht, lenar gealladh astaíochtaí ón turasóireacht a laghdú faoina leath faoi 2030 agus neodracht i leith astaíochtaí a bhaint amach a luaithe is féidir roimh 2050.

I gcomhpháirt lenár bpáirtithe leasmhara, an tÚdarás Náisiúnta Iompair agus an Roinn Iompair, tá Grúpa CIÉ ag déanamh leathnú ar na gréasáin iompair phoiblí chun tacú le haistriú chuig córacha iompair inbhuanaithe ar fud na hÉireann, rud a rannchuideoidh go díreach le spriocanna náisiúnta aeráide a bhaint amach san earnáil iompair.

Faoi dheireadh 2024, baineadh buaicleibhéal 322 milliún aistear amach ar fud Ghrúpa CIÉ. Sin méadú 7% i gcomparáid le 299.7 milliún in 2023. De réir mar a chuirfear an bonneagar i bhfeidhm, beidh leibhéil éagsúla i gceist leis an méadú ar na seirbhísí ó bhliain go chéile, ach tá leathnú ar na seirbhísí agus aistriú córa iompair á mbaint amach ar fud na tíre de bharr na hinfheistíochta sin.

Dícharbónú Ár Seirbhísí

Tá Grúpa CIÉ, le tacaíocht ónár bpáirtithe leasmhara, ag glacadh beart chun ár spriocanna a bhaint amach i dtaobh gáis ceaptha teasa a laghdú. Lean Iarnród Éireann ar aghaidh in 2024 leis an obair ar dhearadh an chláir DART+, lena ndéanfar méadú faoina trí ar fhad an ghréasáin leictrithe, lena ndúblófar líon na bpaisinéirí is féidir a iompar, agus lena gcuirfear carráistí leictreacha agus cinn cheallra-leictreacha leis an bhflít traenacha. Baineadh amach garsprioc mhór freisin in 2024 nuair a fuarthas an chéad dá thraein DART+ ón monaróir iarnróid Alstom. Cúig charráiste atá i gceist leo sin agus is 185 carráiste san iomlán atá ordaithe cheana féin. Beidh sí i mbun seirbhíse ó lár 2026 ar aghaidh.

Ina theannta sin, tá Grúpa CIÉ ag obair leis an Údarás Náisiúnta Iompair chun busanna agus carráistí traenach atá saor ó astaíochtaí a fháil agus tá iostaí bus á n-athchóiriú chun freastal ar bhusanna leictreacha faoin gclár BusConnects. In 2024, sheol Bus Éireann an chéad fhlít réigiúnach busanna cathrach leictreacha i Luimneach. Cuireadh 34 bus leictreach ar an mbóthar ansin in 2024 agus cuirfear 21 bus eile leo in 2025. Lean Bus Átha Cliath ag cur i bhfeidhm a fhlít feithiclí leictreacha freisin, agus bhí níos

Seoladh Bhord na nÓg, tionscnamh nua de chuid CIÉ, Meitheamh 2024.

Fíor 6: Sciar d'astaíochtaí gás ceaptha teasa na hÉireann de réir earnála in 2023

Foinse: EPA

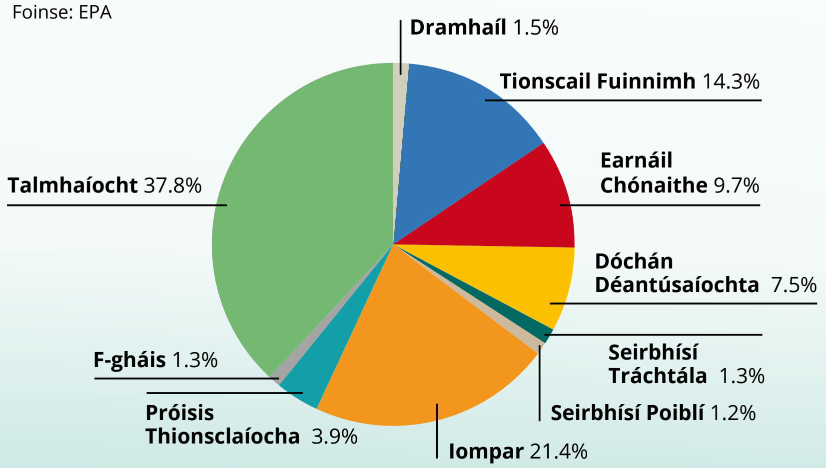

mó ná 100 bus leictreach ag feidhmiú faoi dheireadh na bliana. Le linn na tréimhse deich mbliana atá romhainn, beidh Bus Éireann agus Bus Átha Cliath ag cur de réir a chéile leis an gcéatadán busanna atá saor ó astaíochtaí ón sceithphíopa, agus cuirfidh Iarnród Éireann leis an úsáid a bhaineann sé as rothstoc leictreach, rothstoc a úsáideann ceallraí agus b'fhéidir rothstoc hibrideach.

Leis an aistriú ó fhlít feithiclí a ritheann ar bhreosla iontaise go dtí córas atá saor ó astaíochtaí, beidh rioscaí romhainn, beidh dúshláin le tapú againn agus beidh srianta oibríochtúla i gceist. Chun féachaint chuige go mbeidh réiteach ann do gach cineál aistir, chun cur le seasmhacht an ghréasáin agus chun cothromú a dhéanamh ar an éileamh ar eangach leictreachais na hÉireann, tá Grúpa CIÉ ag baint triail as breoslaí in-athnuaite malartacha, lena n-áirítear hidrigin ghlas agus ola glasraí hidriginithe (HVO). In 2024, bhain Bus Éireann agus CIÉ Tours triail as breosla HVO ar bhealaí roghnaithe mar chuid de na hiarrachtaí leanúnacha chun roghanna inmharthana breosla ísealcharbóin a mheas.

Tá Grúpa CIÉ ina bhall den chomhghuaillíocht SH2AMROCK, atá ag plé leis an gcéad mhol iompair hidrigine in Éirinn. Cuirfear tús le pacáistí oibre faoin tionscadal sin in 2024.

Forbraíochtaí atá Dírithe ar Iompar Poiblí

Tá punann fhairsing réadmhaoine ag Grúpa CIÉ agus tá sé meáite ar an réimse poiblí a fheabhsú agus athrú nósanna iompair á chur chun cinn trí infheistíocht a dhéanamh i bhForbraíochtaí atá Dírithe ar Iompar Poiblí (Transit Orientated Development nó TOD). Táimid ag obair ar fud Ghrúpa CIÉ ar phlean deich mbliana maidir le tionscadail shuaithinseacha amhail Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath; Stáisiún Colbert i Luimneach; Stáisiún Uí Chonghaile, Baile Átha Cliath, Stáisiún an Cheanntaigh i gCorcaigh agus Stáisiún Cheannt i nGaillimh.

Infheistiú inár bhFostaithe

Chun straitéis inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ a chur i bhfeidhm, ní mór cultúr láidir, cumasach inbhuanaitheachta a leabú ar fud na heagraíochta. Le roinnt blianta anuas, tá infheistíocht déanta ag Grúpa CIÉ chun oideachas agus oiliúint bhreise a chur ar fhostaithe ar gach leibhéal ar fud an Ghrúpa agus feasach a chothú ina measc, rud a d'éascaigh cur i bhfeidhm na dtionscadal inbhuanaitheachta i ranna agus ionaid oibre na rannpháirtithe.

Fíor 7: **Cúrsa**	**Líon na bhfostaithe a bhí cláraithe in 2024**
Bainistíocht Acmhainní Inbhuanaithe – Leibhéal 7	37
Lean for Sustainability – Leibhéal 8	18
Bunphrionsabail an Rialachais Chomhshaoil agus Shóisialta *(do na Feidhmeannaigh)*	21

Inbhuanaitheacht ó thaobh Airgeadais de

Mar chuid dár dtiomantas i dtaobh cur le hinbhuanaitheacht ár n-oibríochtaí, bhunaigh Grúpa CIÉ a Chiste Inbhuanaitheachta chun tacú le cur i bhfeidhm straitéis inbhuanaitheachta an Ghrúpa. Ó 2022 go 2024, formheasadh buiséad €11.3 milliún chun cistiú a dhéanamh ar 76 tionscadal san iomlán chun gealltanais an Ghrúpa i leith na hinbhuanaitheachta a chomhlíonadh agus spriocanna inbhuanaitheachta chuideachtaí oibriúcháin CIÉ a bhaint amach. Tá cur chuige straitéiseach glactha againn ar fud an Ghrúpa maidir le cistiú a dhéanamh ar an aistriú agus ar chur i bhfeidhm na gníomhaíochta. I measc na réimsí tosaíochta tá aghaidh a thabhairt ar éifeachtúlacht fuinnimh scóip 1 agus scóip 2, an geilleagar ciorclach agus cláir shóisialta dár lucht saothair féin. Tá tús curtha againn le mórchlár faoina suiteálfar painéil ghréine chun dul i ngleic le hastaíochtaí scóip 2 agus ionas nach mbeimid ag brath chomh mór ar an eangach leictreachais náisiúnta. Tá cur chuige straitéiseach glactha againn i leith bainistíocht dramhaíola agus feabhas a chur ar rátaí athchúrsála trí thacú le réitigh deighilte dramhaíola a chur i bhfeidhm sna hiostaí agus sna hoifigí. Is tosaíocht don ghrúpa é an infheistíocht inár lucht saothair féin, agus táimid ag infheistiú i sláinte agus

Inbhuanaitheacht *ar lean*

folláine ár bhfoirne trí thacú le straitéis an Ghrúpa lena ndírítear ar scagthástáil ar mhaithe le sláinte, oiliúint sláinte agus folláine, agus imeachtaí do na fostaithe agus don phobal. In 2024, roinneadh caiteachas an Chiste Inbhuanaitheachta i measc na gcatagóirí a léirítear i bhFíor 8.

In 2024, sheol CIÉ Tours Ciste Gníomhaíochta Inbhuanaitheachta, rud a neartaigh a thiomantas don inbhuanaitheacht. Tacóidh an ciste leis na pobail agus na háiteanna a dtugtar cuairt orthu le linn na dturas agus tabharfar aghaidh an tráth céanna ar thionchar a n-oibríochtaí ar an gcomhshaol.

In 2024, chuaigh an Grúpa i gcomhairle le hiasachtóirí ionas go bhféadfaí iasacht atá nasctha leis an inbhuanaitheacht a chur i bhfeidhm chun tacú leis an nGrúpa. I rith 2024, bhí an Grúpa ag obair lena chomhpháirtithe baincéireachta chun spriocanna inbhuanaitheachta a leagan síos agus a leabú ina Chomhaontú Saoráide agus go luath in 2025 chuir sé i gcrích comhaontú iasachta atá nasctha leis an inbhuanaitheacht. Is céim thábhachtach chun cinn é sin agus léiríonn sé uaillmhian agus tiomantas an Ghrúpa maidir le spriocanna inbhuanaitheachta a bhaint amach.

Nochtadh maidir le Feidhmíocht

Tuairiscíonn Grúpa CIÉ faoi láthair faoi chreataí tuairiscithe deonacha agus cinn sainordaitheacha éagsúla. Ó 2020 i leith, tá Grúpa CIÉ ag tuairisciú ár bhfeidhmíochta a bhaineann leis an aeráid faoin Tionscadal Nochta Carbóin (CDP), agus baineadh scor B amach sa bhliain tuairiscithe atá imithe tharainn maidir le nochtuithe i ndáil leis an athrú aeráide agus le bainistíocht uisce. Leagadh béim ar struchtúr rialachais agus bainistíocht rioscaí agus deiseanna láidir Ghrúpa CIÉ sa tuarascáil scórála CDP. Ina theannta sin, ghlac Grúpa CIÉ páirt i gComhaontú Domhanda na Náisiún Aontaithe den dara huair, agus é ina aidhm aige beartais agus nósanna imeachta a ailíniú leis an dea-chleachtas maidir le cearta an duine, cearta saothair, bearta frith-éillithe agus freagracht chomhshaoil a chur chun cinn ar fud ár n-oibríochtaí.

I rith 2024, thuairiscigh Grúpa CIÉ faoin gCreat Gníomhaithe ar son na hAeráide atá ag an Údarás um Gheilleagar Nua agus um Théarnamh (NewERA), agus rinne sé dul chun cinn leis an ullmhúchán le haghaidh tuairisciú faoi CSRD agus faoi Rialachán Tacsanomaíochta an Aontais.

Le comhlíonadh na gcaighdeán sin, cuirfear feabhas ar thrédhearcacht, ar chaighdeánú agus ar an measúnú ar thionchair ábhartha, rioscaí agus deiseanna a bhaineann le Gnéithe Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais.

Fíor 9: Tuairisciú Ghrúpa CIÉ i leith Nochtadh Carbóin

Bliain an Tuairiscithe	Ábhar Nochta	Scór
2020	An t-athrú aeráide	B
2021	An t-athrú aeráide	B
2022	An t-athrú aeráide	A-
2023	An t-athrú aeráide	B
2024	An t-athrú aeráide	B
2024	Uisce	B

CDP
DISCLOSURE INSIGHT ACTION

United Nations Global Compact

Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta
National Treasury Management Agency

SCIENCE BASED TARGETS
DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

European Commission

Fíor 8: Caiteachas Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ de réir catagóire 2024

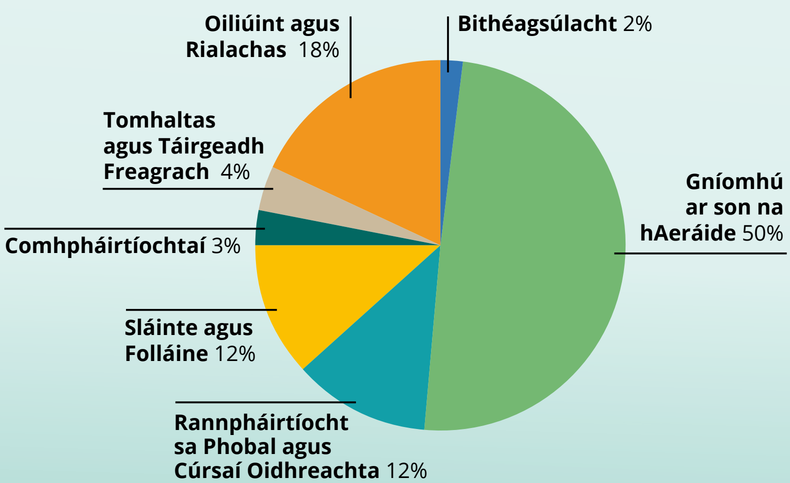

An méid atá bainte amach ag Grúpa CIÉ i dtaobh na hInbhuanaitheachta de – Buaicphointí

Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ agus CIÉ Tours	Bus Átha Cliath	Bus Éireann	Iarnród Éireann
Sheol CIÉ Tours Ciste Gníomhaíochta Inbhuanaitheachta chun tacú le cláir atá dírithe ar an aeráid agus ar an bpobal, amhail ReFarm agus Club Óige Belvedere	Suiteáladh bonneagar luchtaithe ag iosta Bhaile Phib in 2024, agus 44 pointe luchtaithe nua san áireamh	Seoladh an chéad fhlít réigiúnach busanna cathrach leictreacha i Luimneach, agus beidh 55 bus leictreach ar an mbóthar ar fud na cathrach. Meastar go gclúdóidh na busanna sin níos mó ná 2.1 milliún ciliméadar saor ó astaíochtaí ón sceithphíopa gach bliain.	An flít DART+: Dhá thraein nua faighte, na chéad chinn den ordú nua
Rinneadh dul chun cinn maidir le catalógú agus digitiú a dhéanamh ar chartlann Ghrúpa CIÉ. Tá breis agus 1,400 leabhar miontuairiscí agus 1,600 comhad caomhnaithe agus catalógaithe	Suiteáladh córais chun uisce báistí a bhailiú in iosta na Rinne agus iosta Dhomhnach Broc	Suiteáladh réitigh deighilte dramhaíola i láithreacha éagsúla in 2024, agus tá bonneagar deighilte dramhaíola i bhfeidhm ag gach láthair anois	Bhí laghdú 15% ar an úsáid uisce in 2024
Shínigh CIÉ Tours Dearbhú Ghlaschú maidir le Gníomhú ar son na hAeráide sa Turasóireacht	Seoladh an Fhoireann um Aistir Shábháilte, treoirthionscadal 20 seachtaine atá dírithe ar shábháilteacht agus slándáil a fheabhsú ar fud an ghréasáin	Suiteáladh painéil ghréine ag sé cinn d'iostaí agus stáisiúin	Seoladh an Feachtas um Shábháil Síolta, lena bhfuil cistiú á thabhairt do phlandlanna in Éirinn chun crainn dhúchasacha a fhás
Rinneadh cistiú ar 76 tionscadal faoi Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ idir 2022-2024	Reáchtáladh seacht lá oscailte do mhná chun cur le líon na mban i measc na dtiománaithe bus	Shínigh Bus Éireann an Chairt um Fhostaíocht agus Rannpháirtíocht na nÓg	Suiteáladh scéalchláir 'Past Tracks' i stáisiúin traenach ar fud na tíre

Buaicphointí i dtaobh Príomhtháscairí Feidhmíochta Neamhairgeadais

Modheolaíocht

Nuair a bhíonn siad ar fáil, bainimid úsáid as foinsí seachtracha ginearálta aitheanta, iontaofa amhail Córas Monatóireachta agus Tuairiscithe SEAI agus fachtóirí tiontaithe Roinn Comhshaoil, Bia agus Gnóthaí Tuaithe na Ríochta Aontaithe (DEFRA) chun breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh atá réasúnach agus cóir. Déantar athbhreithniú agus nuashonrú go rialta ar bhreithiúnais, meastacháin agus toimhdí. An tráth céanna, aithnímid go bhfuil riosca éiginnteachta i dtaobh torthaí de ag baint le húsáid faisnéise tríú páirtí agus na teicnící thuasluaite.

Féach Aguisín A le haghaidh na bhfachtóirí tiontaithe a úsáideadh sa tuarascáil seo. Sa bhliain tuairiscithe 2024, rinneamar anailís agus athbhreithniú ar an modheolaíocht atá againn maidir le sonraí a bhailiú agus príomhtháscairí feidhmíochta a thuairisciú. Mar thoradh air sin, tá astaíochtaí scóip 1 agus scóip 2 ó bhlianta roimhe sin athluaite mar gheall ar nuashonrú na dtoimhdí chun cruinneas sonraí a fheabhsú, ailíniú níos fearr le modheolaíocht monatóireachta agus tuairiscithe SEAI, agus fachtóirí tiontaithe na mblianta roimhe sin a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn sonraí nua atá ar fáil.

Astaíochtaí Scóip 1 agus Scóip 2 Ghrúpa CIÉ:

In 2021, bhunaigh Grúpa CIÉ sprioc uaillmhianach i gcomhréir leis an bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide chun laghdú 51% a bhaint amach faoi 2030 i dtaobh astaíochtaí carbóin iomlána Scóip 1 agus Scóip 2, i gcomparáid leis an mbliain bhonnlíne, 2018. Is astaíochtaí díreacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí atá faoi úinéireacht nó faoi rialú Ghrúpa CIÉ iad astaíochtaí Scóip 1, amhail astaíochtaí ó dhó breosla i mbusanna agus i dtraenacha, agus dó gáis nádúrtha i saoráidí atá á n-oibriú ag an gcuideachta. Is astaíochtaí indíreacha gás ceaptha teasa iad astaíochtaí Scóip 2 de bharr giniúint leictreachais ón eangach a cheannaíonn Grúpa CIÉ.

Buaicphointí i dtaobh Príomhtháscairí Feidhmíochta Neamhairgeadais *ar lean*

Tá dúshlán romhainn ó thaobh ár spriocanna aeráide a bhaint amach, rud a eascraíonn as dinimic chasta ár n-oibríochtaí, go háirithe agus muid ag leathnú ár ngréasáin iompair phoiblí chun freastal ar an mborradh atá faoin éileamh agus ag iarraidh ár n-astaíochtaí carbóin iomlána a laghdú an tráth céanna. Is bac mór é sin, toisc go bhfágann an méadú ar an soláthar seirbhísí gur mó an méid fuinnimh a ídítear agus gur mó an méid astaíochtaí a ghintear.

Faoin bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide, leagtar síos nach mór laghdú 7% ar an meán ar astaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaint amach gach bliain, chun laghdú foriomlán 51% ar astaíochtaí a bhaint amach faoi 2030. Dá laghdódh Grúpa CIÉ ár n-astaíochtaí ag ráta seasta go dtí an spriocbhliain 2030, ionas go mbainfí amach an laghdú 51% sin, bheadh laghdú 25.5% bainte amach againn faoi 2024. Laghdaíodh na hastaíochtaí faoi 5.44% ar an iomlán idir 2018 agus 2024 (Fíor 11). Tháinig méadú 2.71% ar astaíochtaí iomlána an Ghrúpa idir 2023 agus 2024, mar gheall ar na hastaíochtaí a bhaineann leis an leathnú seirbhísí. Cé gurb é príomhchuspóir an leathnaithe atá á dhéanamh ar na seirbhísí iompair phoiblí aistriú córa iompair a chur ar bun agus buiséad na hearnála iompair a laghdú, níl an ráta laghdaithe atá ag teastáil bainte amach ag an nGrúpa go fóill agus beidh orainn dlús a chur leis an laghdú astaíochtaí go dtí 2030 chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach. Táimid ag gabháil go gníomhach do thionscnaimh chun é sin a dhéanamh, lena n-áirítear aistriú chuig flít feithiclí saor ó astaíochtaí, infheistíocht a dhéanamh i mbearta éifeachtúlachta fuinnimh, agus féachaint ar theicneolaíochtaí amhail hidrigin ghlas agus breoslaí in-athnuaite.

Sa ghearrthéarma, meastar go leanfaidh an luaineacht i ndáil leis na hastaíochtaí de réir mar a leathnóidh Grúpa CIÉ ár seirbhísí chun freastal ar an mborradh faoin éileamh ó phaisinéirí agus chun aistriú córa iompair a spreagadh. Mar sin féin, de réir mar a mhéadaímid na hinfheistíochtaí i dteicneolaíochtaí atá neodrach ó thaobh astaíochtaí de, lena n-áirítear feithiclí ceallra-leictreacha agus bithbhreoslaí, meastar go bhfeabhsófar treocht na n-astaíochtaí, agus go mbeidh laghduithe níos mó i gceist agus muid ag teannadh le 2030. Beidh an t-aistriú chuig flít feithiclí ísealcharbóin, chomh maith le feabhsuithe ar an mbonneagar agus tionscnaimh éifeachtúlachta fuinnimh, ríthábhachtach chun na hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú ar bhealach inbhuanaithe san fhadtréimhse.

In ainneoin leathnú na seirbhísí, eascraíonn buntáistí comhshaoil agus airgeadais araon as an infheistíocht san aistriú chun cur chuige ísealcharbóin agus táimid tiomanta fós do bheith ag obair leis an Rialtas agus leis an Údarás Náisiúnta Iompair chun réitigh iompair ísealcharbóin a chur i bhfeidhm. réitigh atá ailínithe le cuspóirí náisiúnta aeráide. Trí inbhuanaitheacht a chomhtháthú inár bpleanáil straitéiseach agus trí dheiseanna a thapú, tá sé ina aidhm againn dul chun cinn fiúntach a dhéanamh i dtreo na sprice laghdaithe astaíochtaí in 2030 agus a chinntiú an tráth céanna go mbeidh an t-iompar poiblí fós inrochtana, iontaofa agus freagrach ó thaobh an chomhshaoil de.

Chun cabhrú le hoibríochtaí a dhícharbónú, tá Iarnród Éireann ag fáil carráistí nua traenach ceallra-leictreacha don fhlít DART+ agus tá Bus Átha Cliath agus Bus Éireann ag coinneáil orthu ag athrú an fhlít feithiclí ó bhusanna díosail go busanna ceallra-leictreacha. Cabhróidh na bearta sin le hastaíochtaí foriomlána an Ghrúpa a laghdú ach ní

Fíor 10: Astaíochtaí carnacha Scóip 1 agus Scóip 2 Ghrúpa CIÉ. Gintear astaíochtaí Scóip 1 (astaíochtaí díreacha) trí bhreosla a dhó agus f-gháis a úsáid. Gintear astaíochtaí Scóip 2 (astaíochtaí indíreacha) trí leictreachas a ídiú. Léirítear leis na hastaíochtaí Scóip 2 san fhíor seo ídiú leictreachais in Éirinn.

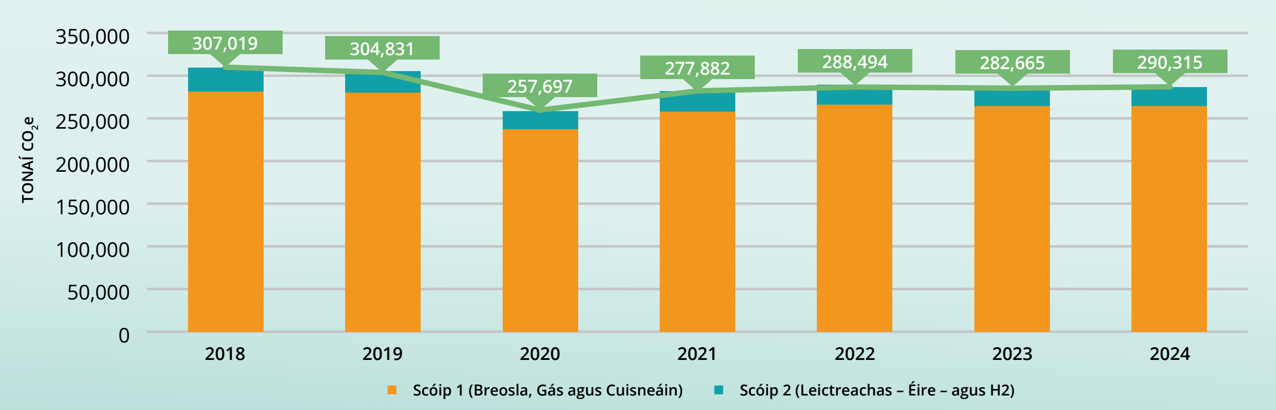

líne dhíreach a bheidh i gceist leis an treocht sin, toisc go mbíonn agaí fada tionscanta i gceist chun feabhsuithe oibríochtúla a chur i bhfeidhm agus chun bonneagar a fhorbairt atá riachtanach chun leanúint leis an aistriú sin sna blianta atá romhainn.

Léirítear déine astaíochtaí oibríochtaí Fhlít Ghrúpa CIÉ i bhFíor 12. In 2024, d'athraigh Grúpa CIÉ an cur chuige maidir le déine astaíochtaí a rianú, ó astaíochtaí a thomhas ina kgCO_2e in aghaidh an aistir paisinéara go kgCO_2e in aghaidh an chiliméadair a thaistil feithiclí Ghrúpa CIÉ. Rinneadh an méid sin chun díriú ar dhícharbónú agus éifeachtúlacht fhlít feithiclí Ghrúpa CIÉ agus ar na hastaíochtaí a eascraíonn go díreach ónár n-oibríochtaí féin de réir mar a leathnóidh an Grúpa a sheirbhísí sna blianta amach romhainn, agus is príomhththáscaire é ar éifeachtúlacht carbóin ghníomhaíochtaí iompair Ghrúpa CIÉ.

I ndiaidh phaindéim COVID-19, a chuir isteach go mór ar sheirbhísí Ghrúpa CIÉ, d'fhill líon iomlán na gciliméadar a thiomáin feithiclí Ghrúpa CIÉ go dtí na leibhéil a bhíodh ann roimh an bpaindéim in 2023 – 156 milliún ciliméadar a clúdaíodh an bhliain sin. In 2024, leathnaíodh seirbhísí Ghrúpa CIÉ agus mhéadaigh líon iomlán na gciliméadar a thiomáin flít feithiclí an Ghrúpa go 163 milliún. Meastar go mbeidh sé ina thoradh ar phleananna Ghrúpa CIÉ i dtaobh na flíteanna busanna agus iarnróid a leictriú, mar aon le hinfheistíochtaí i dteicneolaíochtaí ísealcharbóin atá tíosach ar fhuinneamh, go laghdófar arís eile ár n-astaíochtaí carbóin agus déine na n-astaíochtaí i leith gach ciliméadair a chlúdaíonn flít feithiclí Ghrúpa CIÉ.

Fíor 11: An treocht maidir le hastaíochtaí Scóip 1 agus 2 Ghrúpa CIÉ breactha in aghaidh na treochta astaíochtaí de réir na sprice maidir le laghdú astaíochtaí 51% a bhaint amach faoi 2030. Tá an laghdú astaíochtaí a léirítear sa ghraf maidir le 'sprioc' agus 'iarbhír' á ríomh i leith na bliana bonnlíne 2018.

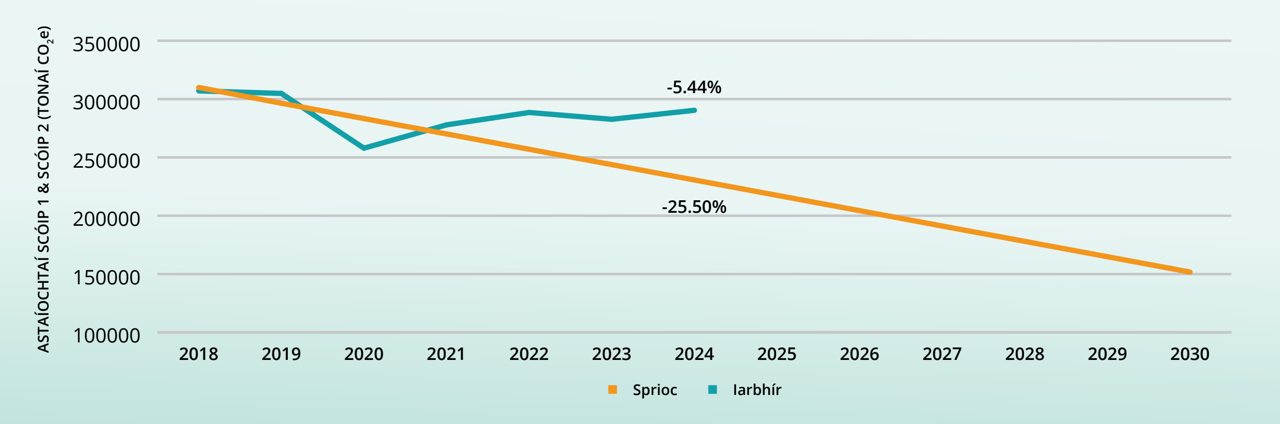

Fíor 12: Líon iomlán na gciliméadar a taistealaíodh breactha in aghaidh déine charbóin an fhlít (kg CO_2e in aghaidh an chiliméadair). Ríomhtar déine charbóin an fhlít trí na hastaíochtaí iomlána Scóip 1 agus Scóip 2 a roinnt ar an líon ciliméadar a thaistealaíonn feithiclí a thiomáineann Bus Átha Cliath, Bus Éireann agus Iarnród Éireann féin.

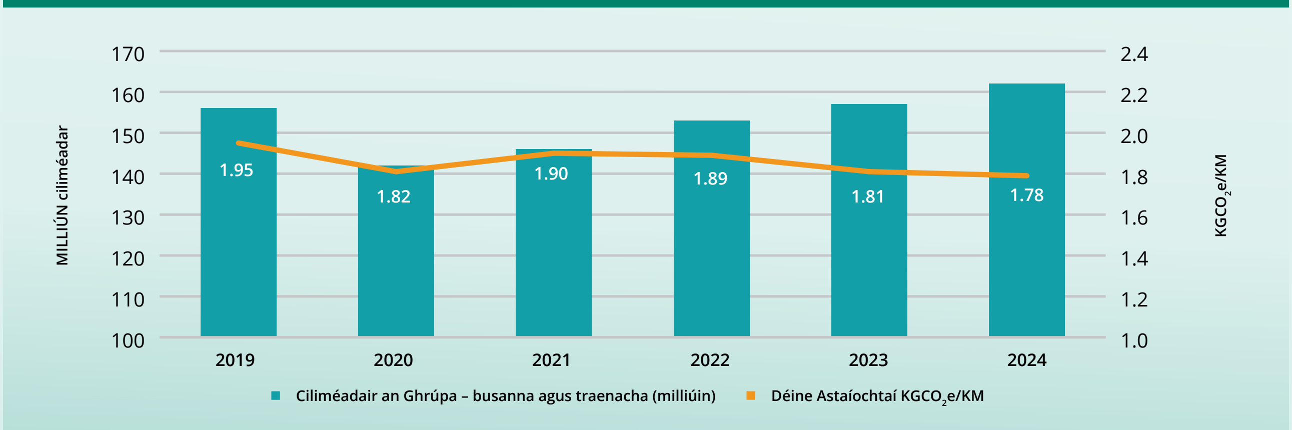

Iarnród Éireann

Aistriú chuig flít feithiclí íseal-astaíochtaí

Tá Iarnród Éireann ag obair chun aistriú chuig flít feithiclí iarnróid íseal-astaíochtaí, agus é ag díriú ar a bhonneagar agus a fhlít a nuachóiriú chun astaíochtaí carbóin a laghdú. Mar chuid den iarracht leanúnach seo, tá Iarnród Éireann ag cur an chláir DART+ i bhfeidhm le cistiú ón Údarás Náisiúnta Iompair. Faoin gclár sin, déanfar leictriú agus leathnú ar an gcóras DART, agus é ina aidhm an rian leictrithe a mhéadú faoina trí agus an acmhainneacht a dhúbailt i dtaobh paisinéirí a iompar, rud a chuirfidh le héifeachtúlacht ghréasán iarnróid Bhaile Átha Cliath do phaisinéirí.

In 2024, d'fhormheas an Bord Pleanála an t-iarratas ar Ordú Iarnróid chun síneadh a chur leis an ngréasán DART leictrithe ó Chollchoil agus Cill Droichid go Stáisiún Heuston agus deisceart na cathrach trí Thollán Pháirc an Fhionnuisce. Rinneadh formheas freisin ar DART+ an Iarthair (gan an iosta san áireamh) chun an DART a thabhairt amach chomh fada le Maigh Nuad. Cuireadh an t-iarratas ar Ordú Iarnróid i gcomhair DART+ an Chósta Thuaidh faoi bhráid an Bhoird Phleanála chun seirbhísí DART a thabhairt chomh fada le Droichead Átha.

In 2024 freisin a fuarthas an chéad traein DART+. Cúig charráiste atá sa traein sin, agus is í an chéad cheann as an ordú 185 carráiste atá ar an mbealach. Beidh sí i mbun seirbhíse ó mhí na Bealtaine 2026 ar aghaidh. Ceannaíodh na traenacha i ndá ordú faoin gcreat-chomhaontú i leith suas le 750 carráiste leictreach/ceallra-leictreach i rith tréimhse deich mbliana.

Ag InnoTrans 2024, seó trádála teicneolaíochta iompair idirnáisiúnta, shínigh Iarnród Éireann Meabhrán Tuisceana le ZF maidir le tionscadal athchumhachtaithe nua féideartha. Faoin tionscnamh sin, a bheidh ag tosú in 2025, bainfear úsáid as giarbhosca aistrithe cumhachta sé ghiar EcoWorld 2 chun feithiclí iarnróid atá ann cheana a uasghrádú le gléasra cumhachta nuachóirithe. Meastar go mbeidh sé ina thoradh ar an uasghrádú sin go gcuirfear le héifeachtúlacht an fhlít agus go dtiocfaidh laghdú suas le 20% ar an méid breosla a ídítear, agus costais agus bristí sa tseirbhís á n-íoslaghdú ag an am céanna.

Ina theannta sin, tá Iarnród Éireann ag comhoibriú le DIGAS na Laitvia chun triail a bhaint as an gcéad inneall lastais hidrigine athchóirithe san Eoraip. Is é atá i gceist leis an tionscadal €1.5m sin inneall díosail traenach den Aicme 071 a thiontú ina inneall dócháin inmheánaigh hidrigine, ionas gur féidir é a rith ar bhreosla hidrigine in-athnuaite, atá saor ó astaíochtaí, in ionad díosail. Léireoidh an tionscadal sin cur chuige uathúil ina n-úsáidfear hidrigin san inneall dócháin inmheánaigh atá ann cheana seachas é a fheistiú le cill bhreosla ar leithligh nó inneall hidrigine a chur ann. Táthar tosaithe ag fáil na bpáirteanna, agus tá tástáil sorcóra aonair beartaithe do ráithe 2 2025.

Éifeachtúlacht Fuinnimh

In 2023, shuiteáil Iarnród Éireann córas painéal gréine ar dhíon stáisiún Heuston faoi threoirchlár chun measúnú a dhéanamh ar an bhfuinneamh a d'fhéadfaí a ghineadh ag an láthair sin. In 2024, leanadh den phleanáil le haghaidh tuilleadh painéil ghréine a shuiteáil ar fud láithreacha Iarnród Éireann.

In 2024 freisin, cuireadh tús leis an bpleanáil le haghaidh measúnuithe ar Rátáil Fuinnimh Foirgneamh (BER) ar fud stáisiúin Iarnród Éireann. Áirítear leis an tionscadal sin measúnuithe BER a dhéanamh ar fhoirgnimh, bonnlíne phunainne a leagan síos chun feabhsuithe a threorú agus tacar sonraí Deimhniúcháin Fuinnimh a leagan síos i leith gach stáisiúin. Beartaítear tosú ar na measúnuithe sin in 2025.

Seasmhacht i leith na hAeráide

Bunaíodh Tionscadal Cosanta Bonneagair Iarnróid Chósta Thoir Iarnród Éireann (ECRIPP) in 2021 chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhaineann le creimeadh cósta, fadhb atá imithe in olcas de bharr an athraithe aeráide agus tionchair stoirmeacha. Tá céim 2 den tionscadal ar bun faoi láthair, lena n-áirítear oibreacha dearaidh agus staidéir chomhshaoil, agus tá roinnt suirbhéanna déanta chun bonn eolais a chur faoin gcéim sin. Tá cáipéisí tábhachtacha, lena n-áirítear an Tuarascáil Roghanna, an Plean Forghníomhaithe Tionscadail, agus Meastacháin ar Chostais Féidearthachta, curtha faoi bhráid an Údaráis Náisiúnta Iompair.

In 2024, d'fhoilsigh Iarnród Éireann a Straitéis um Oiriúnú don Athrú Aeráide, ina leagtar béim ar thionchar na haeráide ar sheirbhísí iarnróid, lena n-áirítear báisteach throm agus tuilte, gaoth mhór agus borradh stoirme, ardú ar leibhéal na farraige, teochtaí foircneacha agus triomach. Leagtar amach sa straitéis cur chuige sé chéim chun an tionchar sin a bhainistiú agus a chinntiú gur féidir brath ar an iarnród in ainneoin an athraithe aeráide.

An Geilleagar Ciorclach agus Bainistíocht Acmhainní

Le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, chuir Iarnród Éireann tús le tionscadal in 2024 chun feabhas a chur ar dheighilt dramhaíola ar fud an ghréasáin iarnróid. Cuireadh bonneagar deighilte dramhaíola nó rapair boscaí bruscair in aon stáisiún déag in 2024, agus tá sé beartaithe tuilleadh den obair sin a dhéanamh in áiteanna eile in 2025.

Bhuaigh Iarnród Éireann gradam an Gheilleagair Chiorclaigh ag Gradaim Cheannaireachta na hÉireann maidir leis an Athrú Aeráide 2024 as ucht a chuid tionscadal athchúrsála agus athúsáide. I measc na dtionscnamh mór tá Siopa Deisiúcháin na bPáirteanna Traenach CME (a shábhálann €5m in aghaidh na bliana trí obair dheisiúcháin a dhéanamh sa chuideachta féin), ábhair dramhaíola adhmaid a thabhairt do White Rabbit (tionscadal athchúrsála do scoileanna áitiúla), agus thart ar thona amháin ábhair garchabhrach neamhúsáidte a thabhairt do Misneach Ukraine, carthanas a thugann cúnamh míochaine do na línte tosaigh sa chogadh san Úcráin.

Ina theannta sin, bhain Iarnród Éireann laghdú 15% amach maidir le húsáid uisce in 2024. Chuige sin, rinneadh monatóireacht ar úsáid uisce trí thaifid bhilleála agus rinneadh píopaí uisce a dheisiú.

An Bhithéagsúlacht

Lean Iarnród Éireann agus CIÉ ar aghaidh ag forbairt straitéis bhithéagsúlachta i leith ghabháltais talún Iarnród Éireann agus CIÉ. Áireofar ar phríomhghnéithe na straitéise mapáil a dhéanamh ar thalamh agus réadmhaoin CIÉ/Iarnród Éireann, lena n-áirítear 2,200 km stráicí atá saibhir ó thaobh na bithéagsúlachta de feadh an ghréasáin iarnróid; sócmhainní bithéagsúlachta a mhapáil ar fud thalamh agus réadmhaoin an Ghrúpa; agus féachaint cé na limistéir atá i mbaol ionas gur féidir iad a chosaint agus a athchóiriú.

Thosaigh Iarnród Éireann ag tabhairt airgid do phlandlanna in Éirinn in 2024 chun síolta crann dúchais a bhailiú, a phróiseáil agus a fhás faoin gClár chun Síolta Crann Dúchasach a Bhailiú. Is é is aidhm don tionscnamh sin, a fhaigheann tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, gnáthóga bithéagsúla a bhunú, tacú le gnólachtaí Éireannacha agus an geilleagar ciorclach a chur chun cinn. Is é sin an chéad chomhpháirtíocht dá leithéid in earnáil iompair na hÉireann.

Suiteáladh saothar ealaíne nuálach, atá déanta as seanchomharthaí sábháilteachta de chuid Iarnród Éireann, in 2024 ag trá Chill Chomhghaill, Co. Chill Mhantáin, chun caomhnú na coilíneachta Gealbhóg Bheag is mó in Éirinn a chur chun cinn. Tionscadal Gníomhaíochta Cruthaithí agus Gníomhaithe ar son na hAeráide is ea 'Tern the Tide', atá dírithe ar fheasacht an phobail a spreagadh maidir lenár dtimpeallacht nádúrtha agus cabhrú le BirdWatch Ireland agus leis an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra lena gcuid iarrachtaí na héin imirceacha neamhchoitianta sin a chosaint.

Rannpháirtíocht sa Phobal agus Cúrsaí Oidhreachta

Ar feadh 2023 agus 2024, shuiteáil Iarnród Éireann scéalchláir 'Past Tracks' ag stáisiúin éagsúla ar fud na tíre. Cuireadh na scéalchláir sin i stáisiúin traenach chun spéis custaiméirí a mhúscailt ionas go gcuirfidís eolas ar stair an iarnróid agus stair shóisialta na mbailte ina raibh stáisiúin. Tá sé i gceist leis an tionscadal nasc oidhreachta sóisialta agus áitiúla a chothú idir an t-iarnród agus muintir na háite. Cúig scéal a léirítear i ngach scéalchlár, agus tá an ceann deireanach acu dírithe ar fhís inbhuanaitheachta Iarnród Éireann don todhchaí.

Sláinte agus Folláine

Rinneadh scagthástálacha sláinte do 511 ball foirne ar fud ocht suíomh déag in 2024, lena n-áirítear ceithre oíche ar an láthair ag tacú le grúpaí a bhíonn i mbun oibre san oíche. I mí Dheireadh Fómhair 2024, rinne Iarnród Éireann suirbhé sláinte agus folláine, agus fuarthas 1,069 freagra air. Ina theannta sin, bronnadh breis is €2,000 ar charthanacht a roghnaigh na laochra sláinte agus folláine.

Príomhtháscairí Feidhmíochta Iarnród Éireann:

Colún 1: An Ghné Gheilleagrach

Luach Geilleagrach a Ghiniúint

Daoine a Nascadh	2024	2023	2022	2018
Líon na n-aistear paisinéara (milliúin)	**50.7**	46.1	35.8	47.9
Ciliméadair a thaistil na Traenacha (milliúin)	**19.41**	18.76	18.24	18.88
Ciliméadair a thaistil na Traenacha Díosail (milliúin)	**16.89**	16.32	15.87	16.43
Ciliméadair a thaistil na Traenacha Leictreacha (milliúin)	**2.52**	2.44	2.37	2.45

Colún 2: An Ghné Shóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe

Inrochtaineacht	2024	2023	2022	2018
Stáisiúin inrochtana (%)	**79**	79	79	76

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Saothair

Infheistiú inár bhfostaithe	2024	2023	2022	2018
Líon na bhfostaithe	**4,814**	4,559	4,339	3,782
Comhionannas inscne	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Mná i measc na bhfostaithe (%)	**12%**	12%	11%	10%
Mná i róil ardbhainistíochta (%)	**52%**	44%	35%	18%
Comhaltaí boird ar mná iad (%)	**50%**	50%	44%	50%

'Tern the Tide' á shuiteáil ag Stáisiún Chill Chomhghaill, Cill Mhantáin.

Colún 3: An Ghné Chomhshaoil*

Gníomhú ar son na hAeráide

Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa	2024	2023	2022	2018
Scóip 1 – Astaíochtaí díreacha (tonaí CO_2e)	**130,566**	124,284	125,274	125,764
Scóip 2 – Astaíochtaí indíreacha ó leictreachas a ceannaíodh (tonaí tCO_2e)	**17,559**	16,473	19,636	24,238
Úsáid Fuinnimh	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Breosla díosail B0/Díosal Marcáilte i gcomhair Iompar ar Iarnród (L)	**46,100,987**	43,746,696	44,342,632	43,985,351
100% bithbhreosla/Bithbhreosla i gcomhair Iompar ar Iarnród (L)	**3,015,370**	2,165,569	–	–
Díosal réamhchúirte (L)	**1,280,343**	1,474,953	1,372,239	1,458,536
Peitreal réamhchúirte (L)	**223,733**	179,353	69,208	41,668
Ídiú fuinnimh iomlán (MWh)	**584,354**	549,351	533,305	541,207
Breosla díosail B0/Díosal Marcáilte i gcomhair Iompar ar Iarnród (MWh)	**468,801**	444,860	450,920	453,277
100% bithbhreosla/Bithbhreosla i gcomhair Iompar ar Iarnród (MWh)	**27,468**	19,727	–	–
Díosal réamhchúirte (MWh)	**12,897**	14,864	13,851	14,762
Peitreal réamhchúirte (MWh)	**2,028**	1,637	635	382
Gás nádúrtha (MWh)	**10,823**	8,678	7,956	8,542
Iompar ar Iarnróid: Leictreachas don DART (kWh)	**26,589**	26,103	26,034	26,222
Allmhairí Leictreachais i gcomhair Sócmhainní Seasta (MWh)	**35,680**	33,478	33,908	38,021
Luchtú feithiclí leictreacha lasmuigh den láthair (MWh)	**54**	–	–	–
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte	**14.3**	4.7	–	–

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe. Déantar gach ríomh maidir le hídiú fuinnimh agus astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir an Phrótacail maidir le Gáis Ceaptha Teasa agus na luachanna a bhunaigh SEAI.

Tomhaltas agus Táirgeadh Freagrach

Bainistíocht dramhaíola	2024	2023	2022	2018
Dramhaíl iomlán a gineadh (tonaí)	**2,235**	2,132	2,084	2,337
Dramhaíl a ndearnadh athchúrsáil/aisghabháil uirthi (tonaí)	**1,190**	1,093	1,091	1,272
Ráta athchúrsála	**54%**	51%	52%	54%
Dramhaíl ghuaiseach (tonaí)	**1,374**	912	707	909
Bainistíocht uisce*	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Tomhaltas uisce (méadair chiúbacha)	**246,171**	288,721	367,543	–

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe.

Bus Éireann

Aistriú chuig flít feithiclí íseal-astaíochtaí

I mí Aibreáin 2024, le tacaíocht ón Údarás Iompair Náisiúnta, sheol Bus Éireann an chéad fhlít réigiúnach busanna cathrach leictreacha i Luimneach. Cuireadh 55 bus nua dhá stór ceallra-leictreach úrscothach ar an mbóthar agus meastar go dtiomáinfidh siad níos mó ná 2.1 milliún ciliméadar saor ó astaíochtaí ar fud chathair Luimnigh gach bliain. Faoi láthair, tá 34 bus lán-leictreacha i mbun seirbhíse i Luimneach, agus meastar go gcuirfear 21 bus eile i mbun seirbhíse go luath in 2025. Beidh 35 stáisiún luchtaithe ar fáil chun freastal ar na busanna leictreacha.

Tá Bus Éireann ag fiosrú teicneolaíocht hidrigine freisin mar fhoinse breosla chomhlántach d'fheithiclí ceallra-leictreacha dá chuid cóistí. In 2024, lean Bus Éireann air ag tiomáint trí bhus hidrigine feadh Chonair Chomaitéireachta Thuaisceart Bhaile Átha Cliath, agus tá breis agus 195,000 ciliméadar saor ó astaíochtaí ón sceithphíopa clúdaithe acu agus iad cumhachtaithe ag teicneolaíocht breosla-chille hidrigine ó seoladh iad i lár 2021.

Rinneadh triail HVO i mBus Éireann in 2024 mar réiteach eatramhach ar fheithiclí ar deacair iad a dhícharbónú, le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ. Cuireadh trealamh tiontaithe ar thrí bhus scoile agus ar chóiste amháin de chuid Expressway agus ritheadh iad ar HVO ar bhonn trialach. Sábháladh thart ar 110 tona CO_2e in 2024 dá bharr sin.

Éifeachtúlacht Fuinnimh

Shuiteáil Bus Éireann painéil ghréine i sé láthair in 2024 – Sligeach, Droichead Átha, Baile Átha Luain, Gaillimh, Cathair na Mart agus Dún na nGall – agus tá sé beartaithe painéil ghréine a shuiteáil in dhá áit eile in 2025. Meastar go sábhálfar thart ar 385 MWh leictreachais in aghaidh na bliana ar fud na láithreacha sin mar gheall ar na painéil ghréine. Táthar ag íoc as suiteáil na bpainéal gréine sin as ciste inbhuanaitheachta CIÉ.

Bhain Bus Éireann, le tacaíocht ó SEAI, triail as feachtas éifeachtúlachta fuinnimh dar teideal 'Target 10' sa Chloch Leathan in 2024. Cuireadh an feachtas cumarsáide i bhfeidhm i measc na mball foirne agus na dtiománaithe chun cabhrú le héifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú ag an láthair, agus tá sé beartaithe é a leathnú chuig láithreacha breise in 2025.

Bhuaigh Bus Éireann an Gradam Ceannaireachta san Earnáil Phoiblí de chuid SEAI in 2024, agus tugadh aitheantas dó as a cheannaireacht maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, dícharbónú an fhlít feithiclí, agus inbhuanaitheacht san earnáil phoiblí.

An Geilleagar Ciorclach

Le tacaíocht ó Chiste CIÉ, chuir Bus Éireann deighilt dramhaíola i bhfeidhm ar fud roinnt láithreacha in 2024, agus anois tá bonneagar chun dramhaíl a dheighilt i bhfeidhm ag gach láthair. Cabhróidh an tionscnamh sin leis an ráta athchúrsála a fheabhsú.

Agus é ag triail cur lena éifeachtúlacht i dtaobh úsáid uisce, rinne Bus Éireann iniúchtaí uisce agus shuiteáil sé méadair chliste ag seacht stáisiún, le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ. Tá sé ina aidhm aige an clár iniúchta uisce sin a leathnú chuig go leor láithreacha eile, chun cur le hinfheictheacht agus cruinneas a chuid sonraí maidir le húsáid uisce. Tá sé ina sprioc aige laghdú 40% a bhaint amach i dtaobh úsáid uisce faoi 2030.

Maidir lena chonradh éide, tá Bus Éireann ag obair i gcomhpháirtíocht leis na dearthóirí 'We Make Good', dream a dhíríonn ar chomhionannas agus inbhuanaitheacht a chur chun cinn maidir le héadaí a tháirgeadh.

Sláinte agus Folláine

In 2024, dhírigh Rannóg Sláinte agus Folláine Bhus Éireann ar straitéis folláine a chur i bhfeidhm do na fostaithe, straitéis a bhí bunaithe ar cheithre phríomhcholún: folláine choirp, folláine mheabhrach, folláine airgeadais agus folláine shóisialta. Cuireadh roinnt tionscnamh i bhfeidhm a bhí ailínithe leis na colúin agus na spriocanna sin, amhail scagthástáil sláinte a rinneadh ar 303 fostaí, ocht seimineár gréasáin faoi fholláine airgeadais, agus oiliúint a chur ar dheichniúr 'laoch folláine' ar fud na cuideachta in 2024.

Éagsúlacht agus Comhdheiseanna

In 2024, shínigh Bus Éireann an Chairt um Fhostaíocht agus Rannpháirtíocht Óige, tionscnamh rialtais a chuireann fostaíocht chun cinn do ghrúpaí imeallaithe agus grúpaí tearcionadaithe. Tá sé i gceist leis an gCairt tacú le daoine atá dífhostaithe le fada, daoine óga nach raibh ag obair riamh, daoine faoi mhíchumas, daoine den Lucht Siúil, tuismitheoirí aonair, imircigh agus dídeanaithe, chomh maith le daoine eile nach furasta dóibh post a fháil.

Tá Bus Éireann ag díriú ar sciar na mban de na tiománaithe agus na maoirseoirí a mhéadú 10% ar a laghad faoi 2030 agus reáchtáil sé cúig lá oscailte do thiománaithe mná ar fud na hÉireann in 2024 chun cabhrú leis an sprioc sin a bhaint amach.

Príomhfheidhmeannach Bhus Éireann, Stephen Kent, an tAire Iompair, Eamon Ryan, agus Príomhfheidhmeannach an Údaráis Náisiúnta Iompair, Anne Graham, agus flít nua busanna leictreacha Bhus Éireann á sheoladh acu i Luimneach, Aibreán 2024.

Príomhtháscairí Feidhmíochta Bhus Éireann:

Colún 1: An Ghné Gheilleagrach

Luach Geilleagrach a Ghiniúint

Daoine a Nascadh	2024	2023	2022	2018
Líon na n-aistear paisinéara (milliúin)	**111.6**	107	90	84
Ciliméadair a taistealaíodh (a fhlít feithiclí féin) (milliúin)	**81.4**	78.5	76.2	84.3
Ciliméadair a taistealaíodh faoi chumhacht díosail (a fhlít feithiclí féin) (milliúin)	**79.9**	78.0	76.1	84.3
Ciliméadair a taistealaíodh saor ó astaíochtaí* (a fhlít feithiclí féin) (milliúin)	**1.5**	0.5	0.1	–
Líon na mbusanna ar an mbóthar	**1,138**	1,104	1,099	1,148

* Áirítear Feithiclí Leictreacha agus cinn a ritear ar Hidrigin agus HVO.

Colún 2: An Ghné Shóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe

Inrochtaineacht	2024	2023	2022	2018
Busanna agus cóistí seirbhíse inrochtana (%)	**100%**	100%	100%	65%
Stáisiúin bus inrochtana a chomhlíonann an caighdeán (%)	**84%**	84%	84%	–
Seirbhísí iompair scoile	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Líon na ndaltaí iompraítear faoin Scéim Iompair Scoile in aghaidh an lae scoile	**172,500**	162,500	151,000	117,800
Líon na ndaltaí a iompraítear in aghaidh an lae scoile a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	**21,950**	19,900	17,500	13,400

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Saothair

Infheistiú inár bhfostaithe	2024	2023	2022	2018
Líon na bhfostaithe	**3,078**	2,932	2,827	2,562
Comhionannas inscne	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Mná i measc na bhfostaithe (%)	**11%**	11%	10%	9%
Mná i róil ardbhainistíochta (%)	**34%**	34%	39%	32%
Comhaltaí boird ar mná iad (%)	**44%**	29%	29%	25%

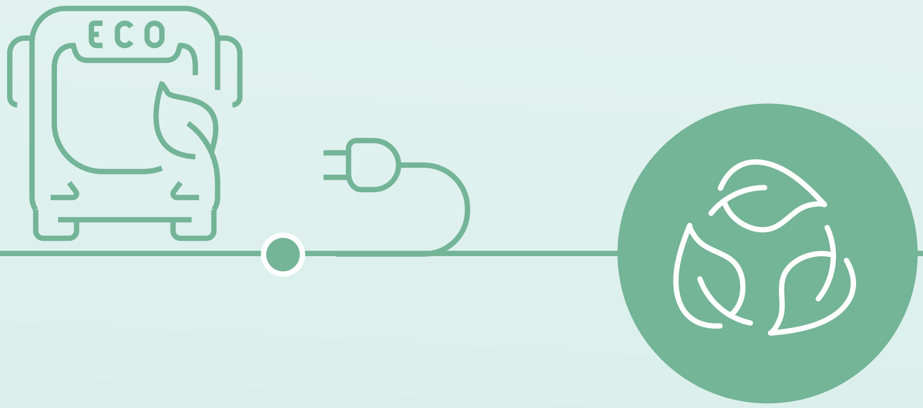

Colún 3: An Ghné Chomhshaoil*

Gníomhú ar son na hAeráide

Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa	2024	2023	2022	2018
Scóip 1 – Astaíochtaí díreacha (tonaí CO_2e)	**71,767**	72,501	73,890	78,924
Scóip 2 – Astaíochtaí indíreacha ó leictreachas a ceannaíodh (tonaí CO_2e)	**1,867**	1,316	1,340	1,975
Éifeachtúlacht Fuinnimh	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Breosla díosail B0 (L)	**5,500,478**	7,301,230	22,672,770	23,726,638
Breosla cumaiscthe díosail B7 (L)	**18,418,226**	16,230,999	–	–
Díosal réamhchúirte (L)	**4,223,796**	4,323,316	4,212,624	4,764,592
Ídiú fuinnimh iomlán (MWh)	**297,363**	292,961	283,703	301,444
Breosla díosail B0 (MWh)	**55,934**	74,246	230,779	241,276
Breosla cumaiscthe díosail B7 (MWh)	**185,529**	163,568	–	–
Díosal réamhchúirte (MWh)	**42,547**	43,568	42,520	48,224
Leictreachas ón eangach le haghaidh sócmhainní seasta (MWh)	**4,727**	4,047	4,017	5,236
Leictreachas ón eangach le haghaidh an fhlít feithiclí (MWh)	**1,847**	616	–	–
Gás nádúrtha (MWh)	**5,148**	5,496	5,084	6,189
Breoslaí eile i gcomhair téimh (MWh)	**1,502**	1,258	1,170	519
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte (MWh)	**48.2**	14.5	–	–
Hidrigin (MWh)	**82**	147	131	–
Comhdhéanamh an Fhlít Feithiclí (Seachas na Busanna Scoile)	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Busanna ina bhfuil inneall caighdeánach Euro VI (%)	**83%**	80%	80%	43%
Busanna ina bhfuil inneall caighdeánach Euro V nó ceann níos sine (%)	**1.2%**	11.2%	11.6%	57%
Busanna ina bhfuil inneall hibrideach (%)	**6.6%**	7%	8%	–
Busanna atá saor ó astaíochtaí ón sceithphíopa (faoi thiomáint ag leictreachas nó hidrigin amháin) (%)	**9.2%**	1.8%	0.4%	–

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe. Déantar gach ríomh maidir le hídiú fuinnimh agus astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir an Phrótacail maidir le Gáis Ceaptha Teasa agus na luachanna a bhunaigh SEAI.

Tomhaltas agus Táirgeadh Freagrach

Bainistíocht dramhaíola	2024	2023	2022	2018
Dramhaíl iomlán a gineadh (tonaí)	**534**	500	620	745
Dramhaíl a ndearnadh athchúrsáil/aisghabháil uirthi (tonaí)	**120**	117	121	45
Ráta athchúrsála*	**21.2%**	23.36%	20%	6%
Dramhaíl ghuaiseach (tonaí)	**501.4**	498.7	583	–
Bainistíocht uisce	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Tomhaltas uisce (méadair chiúbacha)	**44,840**	44,412	43,768	–

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe.

Bus Átha Cliath

Aistriú chuig flít feithiclí ísealcharbóin

Chríochnaigh Bus Átha Cliath ag suiteáil bonneagair luchtaithe sa dara láthair in iosta Bhaile Phíb in 2024 agus chuir sé 44 pointe luchtaithe nua ann, in éineacht leis na 56 pointe luchtaithe atá aige cheana san iosta i gCnoc an tSamhraidh, ionas go mbeifear in ann busanna ceallra-leictreacha nua a chur i mbun seirbhíse. Táthar ag ullmhú chun an tríú láthair a leictriú, agus leanfaidh na hoibreacha ar aghaidh go dtí 2025. Tá an clár sin chun aistriú chuig feithiclí leictreacha ina chuid lárnach d'iarrachtaí Bus Átha Cliath seirbhísí bus na hardchathrach a dhícharbónú, rud a chuideoidh le lár na cathrach a bheith níos ciúine agus níos glaine.

Faoi 2030, fágfaidh clár BusConnects Bhaile Átha Cliath go mbeidh 230km de chonairí bus ann i gcomhair seirbhísí iompair phoiblí atá sábháilte, inrochtana agus éifeachtach, agus laghdófar an plódú tráchta, an torann agus an truailliú aeir dá bharr sin. Le tacaíocht ón Údarás Náisiúnta Iompair, cuirfear le líon na bhfeithiclí atá ag Bus Átha Cliath agus busanna saor ó astaíochtaí amháin a bheidh againn faoi 2035 chun freastal ar an mborradh atá faoin éileamh ar sheirbhísí.

Éifeachtúlacht Fuinnimh

Le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, chuir Bus Átha Cliath teicneolaíocht fho-mhéadraithe agus monatóireachta fuinnimh i bhfeidhm i ndeich láthair idir 2023 agus 2024. Tá tuilleadh oibreacha beartaithe ionas go suiteálfar an teicneolaíocht sin ar na méadair leictreachais, uisce agus gháis go léir. Leis sin, beifear in ann monatóireacht níos cruinne a dhéanamh ar ídiú fuinnimh agus úsáid uisce ar fud na n-iostaí.

An Geilleagar Ciorclach

Rinne Bus Átha Cliath dul chun cinn in 2024 maidir leis an bpleanáil chun bainistíocht dramhaíola a chur i bhfeidhm ar fud na n-oibríochtaí. Le hairgead ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, cuirfear bonneagar deighilte dramhaíola i bhfeidhm i roinnt láithreacha in 2025 agus cuirfear oiliúint ar bhaill foirne, agus é ina aidhm rátaí athchúrsála a fheabhsú agus an méid iomlán dramhaíola a laghdú.

Le tacaíocht ó Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ, suiteáladh córais chun uisce báistí a bhailiú in iostaí na Rinne agus Dhomhnach Broc ag deireadh 2024. Tá an teicneolaíocht sin deartha chun spleáchas ar uisce príomhlíonra a laghdú, rud a laghdóidh an brú ar sholáthar uisce Bhaile Átha Cliath.

Bhuaigh Foireann Soláthair Bhus Átha Cliath an gradam 'An Clár Oiliúna is Fearr do Chéimithe' ag na Gradaim Sármhaitheasa Oibríochtúla 2024, as ucht an chúrsa maidir le soláthar a tugadh isteach do chéimithe in 2023.

An Bhithéagsúlacht

In 2024, thosaigh Bus Átha Cliath ag pleanáil gairdíní bithéagsúlachta ag roinnt iostaí agus suíomhanna, agus iosta Bhaile Anraí san áireamh. Mar gheall ar na gairdíní sin, feabhsófar an bhithéagsúlacht i gcathair Bhaile Átha Cliath agus beidh spásanna amuigh faoin spéir ann d'fhostaithe sa chaoi is go mbeidh siad in ann sult a bhaint as an dúlra le linn sosanna, ag am lóin, nó tar éis an lae oibre.

Rannpháirtíocht sa Phobal agus Cúrsaí Oidhreachta

Is é Bus Átha Cliath an soláthraí iompair phoiblí inbhuanaithe is mó i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath, agus tá ról lárnach aige sna pobail a bhfreastalaíonn sé orthu. Ó bunaíodh é in 1987, tá Bus Átha Cliath tiomanta do chuidiú leis na pobail máguaird trína chuid clár agus tionscnamh.

I mí Dheireadh Fómhair 2024, sheol Bus Átha Cliath an Fhoireann um Aistir Shábháilte, treoirthionscadal 20 seachtaine atá dírithe ar shábháilteacht agus slándáil a fheabhsú ar fud an ghréasáin. Eascraíonn an treoirthionscadal ceannródaíoch sin as príomh-mholtaí arna gcur chun cinn ag saineolaithe slándála neamhspleácha, agus is cuid de thiomantas leanúnach na cuideachta é timpeallacht shábháilte, fáilteach a chothú do na custaiméirí agus na fostaithe.

Éagsúlacht agus Comhdheiseanna

Tá Bus Átha Cliath meáite ar dhul i ngleic leis an éagothroime idir na hinscní i measc a fhostaithe. In 2016, d'eagraigh sé a chéad laethanta oscailte do mhná agus é ina aidhm aige tuilleadh ban a earcú le bheith ina dtiománaithe bus. In 2024, reáchtáil Bus Átha Cliath seacht lá oscailte eile do mhná chun cur le líon na n-iarratas ó mhná ar ról tiománaí bus. Tháinig méadú 30% ar líon na dtiománaithe mná in 2024 agus tháinig méadú 200% ar líon na gcigirí mná.

Bhí Bus Átha Cliath ina urraitheoir ar an gcomhdháil WorldSkills Ireland in 2024. Is comhpháirtíocht é Worldskills Ireland idir fiontair, lucht tionsclaíochta, lucht oideachais agus oiliúna agus an Rialtas chun cur le próifíl printíseachtaí agus leis an aitheantas a thugtar do scileanna, agus a ullmhaíonn daoine tréitheacha an lae inniu do ghairmeacha beatha an ama atá le teacht.

In 2024, shínigh Bus Átha Cliath an Chairt um Fhostaíocht agus Rannpháirtíocht Óige, tionscnamh rialtais a chuireann fostaíocht chun cinn do ghrúpaí imeallaithe agus grúpaí tearcfhorbartha. Tá sé i gceist leis an gCairt tacú le daoine atá dífhostaithe le fada, daoine óga nach raibh ag obair riamh, daoine faoi mhíchumas, daoine den Lucht Siúil, tuismitheoirí aonair, imircigh agus dídeanaithe, chomh maith le daoine eile nach furasta dóibh post a fháil. Chomh maith leis sin, ghlac sé páirt sa tionscnamh Open Doors, faoina gcothaítear deiseanna agus bealaí chun cinn do chuid de na daoine imeallaithe sa tsochaí.

Sláinte agus Folláine

In 2024, lean Bus Átha Cliath de thionscnaimh shláinte agus folláine bhreise a chur chun cinn i gcomhréir lena straitéis fhoriomlán Sláinte agus Folláine. I measc na réimsí ar díríodh orthu i rith na bliana bhí cláir shonracha a bhain le hobair shealaíochta, imeachtaí scagthástála do na fostaithe agus oiliúint a chur ar fhostaithe sa Gharchabhair i réimse na Meabhairshláinte.

Príomhtháscairí Feidhmíochta Bhus Átha Cliath:

Colún 1: An Ghné Gheilleagrach

Luach Geilleagrach a Ghiniúint

Daoine a Nascadh	2024	2023	2022	2018
Líon na n-aistear paisinéara (milliúin)	**159**	147	121	143
Ciliméadair a taistealaíodh san iomlán (milliúin)	**62**	59	58	58.5
Ciliméadair a taistealaíodh faoi chumhacht díosail (milliúin)	**59.4**	59.02	58	58.5
Ciliméadair a taistealaíodh saor ó astaíochtaí (milliúin)	**2.7**	0.06	–	–
Líon na mbusanna ar an mbóthar	**1,110**	1,090	1,056	1,010

Colún 2: An Ghné Shóisialta

Cathracha agus pobail inbhuanaithe

Inrochtaineacht	2024	2023	2022	2018
Stáisiúin/stadanna lán-inrochtana (%)	**100%**	100%	100%	100%

Folláine, Comhionannas Inscne agus Cuimsitheacht inár bhFórsa Saothair

Infheistiú inár bhfostaithe	2024	2023	2022	2018
Líon na bhfostaithe	**4,224**	3,940	3,771	3,424
Comhionannas inscne	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Mná i measc na bhfostaithe (%)	**9.4%**	8%	8%	7%
Mná i róil ardbhainistíochta (%)	**25%**	20%	21%	22%
Comhaltaí boird ar mná iad (%)	**44%**	44%	38%	44%

Colún 3: An Ghné Chomhshaoil*

Gníomhú ar son na hAeráide

Astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa	2024	2023	2022	2018
Scóip 1 – Astaíochtaí díreacha (tonaí CO_2e)	**65,756**	66,542	66,577	74,084
Scóip 2 – Astaíochtaí indíreacha ó leictreachas a ceannaíodh (tonaí CO_2e)	**2,480**	1,235	1,417	1,684
Éifeachtúlacht Fuinnimh	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Breosla díosail B0 (L)	**23,811,466**	24,180,191	24,116,025	26,759,294
Breosla bithdhíosail 100% FAME (L)	**1,387,246**	1,115,620	–	–
Ídiú fuinnimh iomlán (MWh)	**272,631**	268,407	258,643	287,689
Breosla díosail B0 (MWh)	**242,139**	245,888	245,236	272,115
Breosla bithdhíosail 100% FAME (MWh)	**12,637**	10,163	–	–
Leictreachas ón eangach le haghaidh úsáidí eile (MWh)	**4,811**	4,402	4,324	4,463
Leictreachas ón eangach le haghaidh an fhlít feithiclí (MWh)	**3,990**	63	–	–
Úsáid gáis (MWh)	**9,015**	7,848	9,036	11,111
Fuinneamh in-athnuaite féinghinte (MWh)	**39.3**	42.4	46.5	–
Sciartha an Fhlít	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Busanna ina bhfuil inneall caighdeánach Euro IV (%)	**10%**	11%	9%	14%
Busanna ina bhfuil inneall caighdeánach Euro V (%)	**13%**	13%	14%	15%
Busanna ina bhfuil inneall caighdeánach Euro VI (%)	**46%**	50%	53%	46%
Busanna ina bhfuil inneall hibrideach (%)	**20%**	21%	22%	0%
Feithiclí gan aon astaíochtaí ón sceithphíopa (%)	**9%**	2%	0%	0%

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe. Déantar gach ríomh maidir le hídiú fuinnimh agus astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir an Phrótacail maidir le Gáis Ceaptha Teasa agus na luachanna a bhunaigh SEAI.

Tomhaltas agus Táirgeadh Freagrach

Bainistíocht dramhaíola	2024	2023	2022	2018
Dramhaíl iomlán a gineadh (tonaí)	**655**	662	640	912
Dramhaíl a ndearnadh athchúrsáil/aisghabháil uirthi (tonaí)	**486**	491	478	658
Ráta athchúrsála	**74%**	74%	73%	72%
Dramhaíl Ghuaiseach	**906**	930	1,102	–
Bainistíocht uisce	**2024**	**2023**	**2022**	**2018**
Tomhaltas uisce (méadair chiúbacha)*	**51,210**	51,782	85,567	–

* Tá roinnt figiúirí tugtha cothrom le dáta ó foilsíodh an tAthbhreithniú Bliantúil ar Straitéis Inbhuanaitheachta Ghrúpa CIÉ 2023 mar gheall ar mhodheolaíocht ríofa nuashonraithe.

Aguisín A – Fachtóirí Tiontaithe Ghrúpa CIÉ maidir le hAstaíochtaí Carbóin

Catagóir Astaíochtaí	Foinse Astaíochtaí CO_2e	Fachtóir Tiontaithe	Aonad	Foinse
Scóip 1	Gás Nádúrtha	0.000204741	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Gás Nádúrtha'
	Ceirisín	0.000257004	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Ceirisín'
	BioLPG	0	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'BioLPG'
	Bithbhreosla (100% FAME)	0	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Bithdhíosal ME' ó fhoinsí bithmhaise a mheastar a bheith inbhuanaithe
	Díosal (iontaise)	0.000263868	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (iontaise)'
	Díosal (cumasc 2024)	0.000242274	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2024)'
	Díosal (cumasc 2023)	0.000243282	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2023)'
	Díosal (cumasc 2022)	0.000246893	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2022)'
	Díosal (cumasc 2021)	0.000249628	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2021)'
	Díosal (cumasc 2020)	0.000248997	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2020)'
	Díosal (cumasc 2019)	0.000250494	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2019)'
	Díosal (cumasc 2018)	0.000253186	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Díosal (cumasc 2018)'
	Gás R410A (modheolaíocht nuashonraithe 2023)	1.924	tonaí CO_2e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'R410A' – foilsithe in 2023 ag baint úsáid as AR5 GWP
	Gás HFC32 (modheolaíocht nuashonraithe 2023)	0.677	tonaí CO_2e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'HFC32' – foilsithe in 2023 ag baint úsáid as AR5 GWP
	Gás R134A/HFC134A (modheolaíocht nuashonraithe 2023)	1.30	tonaí CO_2e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'HFC134A' – foilsithe in 2023 ag baint úsáid as AR5 GWP
	Gás R407C (modheolaíocht nuashonraithe 2023)	1.624	tonaí CO_2e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'R407A' – foilsithe in 2023 ag baint úsáid as AR5 GWP
	Gás HCFC22 (modheolaíocht nuashonraithe 2023)	1.760	tonaí CO_2e/kg	Fachtóir tiontaithe DEFRA 'HCFC-22/R22' = clóraidhéfhluaraimeatán' – foilsithe in 2023 ag baint úsáid as AR5 GWP
	Ceirisín (L) go Ceirisín (kWh)	10.18	kWh/L	Fachtóir tiontaithe SEAI 'luachanna calracha – ceirisín'
	LPG (L) go LPG (kWh)	6.8	kWh/L	Fachtóirí Tiontaithe agus Astaíochta SEAI – foilsithe 2023
	Gás peitriliam leachtach	0.000229284	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóirí Tiontaithe agus Astaíochta SEAI – foilsithe 2024
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (100% FAME)	9.10936	kWh/L	Luach calrach SEAI 'bithdhíosal íon'
	Peitreal (iontaise) (L) go Peitreal (kWh)	9.348	kWh/L	Luach calrach SEAI 'peitreal (iontaise)'
	Bith-eatánól (L) go Bith-eatánól (kWh)	5.888	kWh/L	Luach calrach SEAI 'bith-eatánól íon'
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2024)	9.063	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 8.24% de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2023)	9.126	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 6.43% bithdhíosail de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2022)	9.177	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.94% bithdhíosail de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2021)	9.178	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.91% bithdhíosail de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2020)	9.176	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.98% bithdhíosail de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2019)	9.176	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.97% bithdhíosail de réir toirte
	Peitreal (L) go Peitreal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2018)	9.178	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.92% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2024)	10.0731	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 9.05% bithdhíosail de réir toirte

Catagóir Astaíochtaí	Foinse Astaíochtaí CO_2e	Fachtóir Tiontaithe	Aonad	Foinse
Scóip 1	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2023)	10.0775	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 8.6% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2022)	10.0935	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 7.1% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc réamhchúirte 2021)	10.1056	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 5.987% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc stáisiúin peitril 2020)	10.1028	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 6.250% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc stáisiúin peitril 2019)	10.1094	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 5.625% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (cumasc stáisiúin peitril 2018)	10.1213	kWh/L	Meastachán CIÉ ar luach calrach ag baint úsáid as meán náisiúnta SEAI i leith cumasc bithbhreosla de 4.498% bithdhíosail de réir toirte
	Díosal (L) go Díosal (kWh) (breosla iontaise 100%)	10.169	kWh/L	Fachtóir tiontaithe SEAI 'luachana calracha – díosal (breosla iontaise 100%)'
Scóip 2	Hidrigin	0.000179	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir Astaíochta BÉ
	Leictreachas ón eangach – Éire 2024	0.000281748	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2024'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2023	0.000318951	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2023'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2022	0.00033917	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2022'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2021	0.000355612	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2021'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2020	0.000297723	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2020'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2019	0.000332194	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2019'
	Leictreachas ón eangach – Éire 2018	0.000377286	tonaí CO_2e/kWh	Fachtóir tiontaithe SEAI 'Leictreachas ón eangach – Éire 2018'

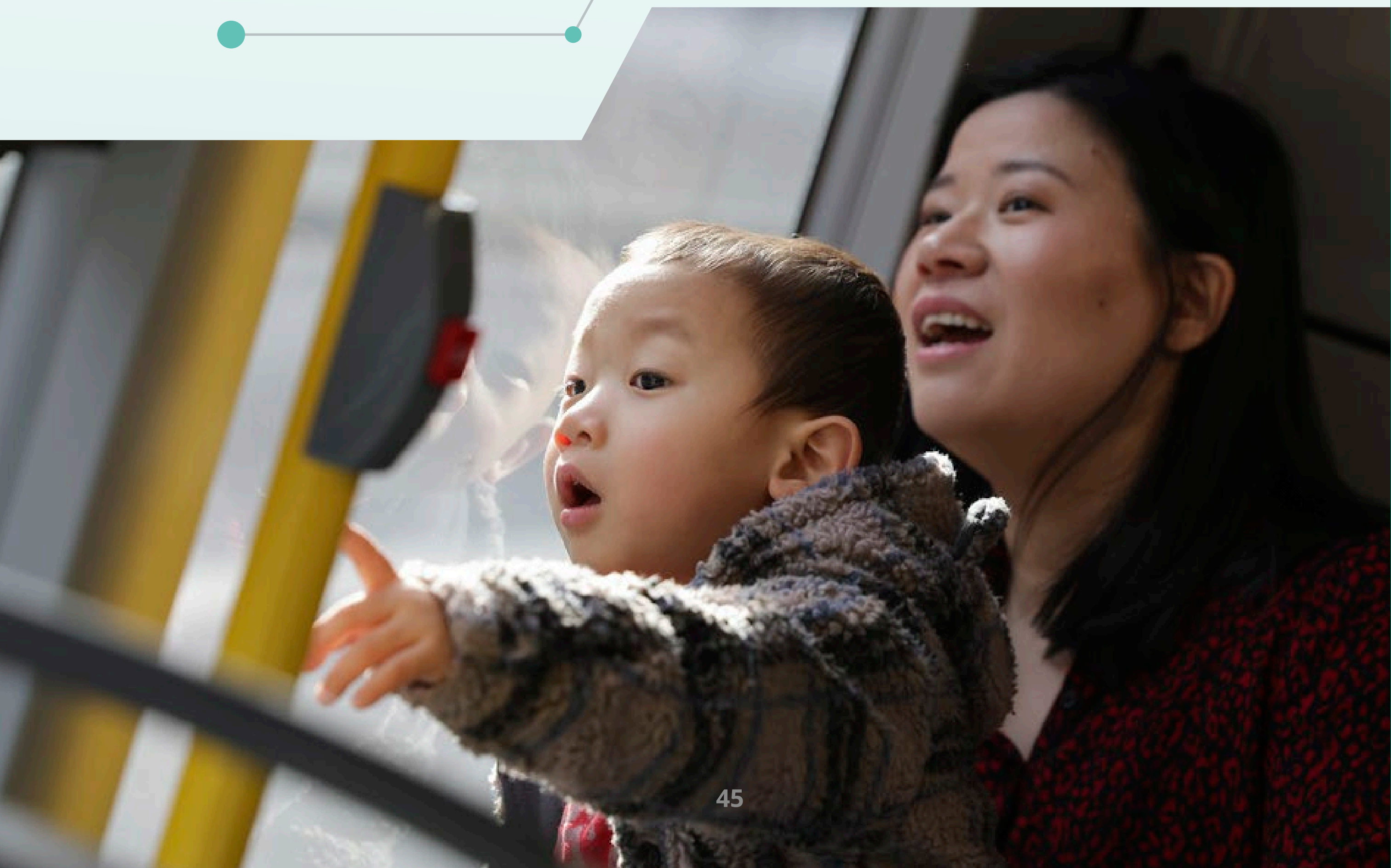

Forbraíochtaí atá Dírithe ar Iompar Poiblí

Faoi chuspóirí forbartha CIÉ, tugtar tús áite d'fhás dlúth agus don rochtain ar mhoil soghluaisteachta dhea-dheartha, rud a chothaíonn na dálaí le haghaidh aistriú córa iompair

Tá Grúpa CIÉ tiomanta d'fhorbraíochtaí atá dírithe ar iompar poiblí, agus é ag baint úsáid as na hionaid réadmhaoine fhairsinge, lárnacha atá i bpunann Ghrúpa CIÉ chun féachaint chuige go ndéanfar an soláthar is fearr is féidir ó thaobh tithíochta, fostaíochta agus spásanna uirbeacha de, a bheidh gar do sheirbhísí iompair ardchaighdeáin, ardmhinicíochta.

Faoi chuspóirí forbartha CIÉ, tugtar tús áite d'fhás dlúth agus don rochtain ar mhoil soghluaisteachta dhea-dheartha, rud a chothaíonn na dálaí le haghaidh aistriú córa iompair.

Tá tionscadail ar bun faoi láthair ag Grúpa CIÉ lena n-áirítear Máistirphlean Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath; Máistirphlean Stáisiún Colbert i Luimneach; Stáisiún Uí Chonghaile, Baile Átha Cliath, Stáisiún an Cheanntaigh i gCorcaigh agus Stáisiún Cheannt i nGaillimh.

Máistirphlean Heuston

Is treoirphlean é Máistirphlean Heuston chun athrú ó bhonn a dhéanamh ar thailte ag Stáisiún Heuston i gcomhair úsáidí éagsúla, mar eiseamláir den fhorbairt atá dírithe ar iompar poiblí.

Tá thart timpeall is 10 heicteár talún a d'fhéadfaí a fhorbairt, agus d'fhéadfadh an stráice talún sin a bheith oiriúnach d'fhorbraíocht ilchineálach os cionn 210,000 méadar cearnach, a mbeadh breis agus 1,000 aonad cónaithe san áireamh léi.

Tá pacáistí oibre ar siúl a bhaineann le bealaí breise do choisithe, do rothaithe agus do dhaoine a dteastaíonn cúnamh rochtana uathu, agus chun páirtithe leasmhara a athlonnú. Tá sé beartaithe formheas a lorg ón mBord in 2025 chun an dá phacáiste a chur ar aghaidh chuig céim na n-iarratas ar chead pleanála.

Tá CIÉ agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair ag fiosrú an bhféadfaí feabhsuithe breise a dhéanamh ar na naisc idirmhódúla ag Stáisiún Heuston.

HEUSTON
MASTERPLAN

Máistirphlean Stáisiún Colbert, Luimneach

Tá Grúpa CIÉ ag obair leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún, le Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh agus le Méara Luimnigh ar thograí chun tailte a athnuachan ag Stáisiún Colbert, ag teacht le Creat Spásúlachta Cheantar Stáisiún Colbert, rud atá beartaithe a bheith ina eiseamláir den fhorbairt atá dírithe ar iompar poiblí agus ina mbeidh suas le 2,800 ionad cónaithe. Táthar ag smaoineamh ar dháileachtaí tosaigh de ghabháltas CIÉ ag Colbert a chur ar fáil go luath chun forbraíochtaí tithíochta a chur chun cinn.

Cuireadh síneadh le slí dhála Stáisiún Colbert chun seirbhísí Bhus Éireann a chomhtháthú go hiomlán léi. Tá 21 cuas bus nua ar an tslí dhála, mar aon le hoifigí ticéad inrochtana nua, aonaid mhiondíola agus leithris, agus rinneadh oibreacha athchóirithe ar na saoráidí a bhí ann cheana. Osclaíodh na saoráidí sin in 2024.

Cé Uí Argáin, Corcaigh

Cuimsítear i gCé Uí Argáin sé acra d'fhorbraíocht ilúsáide atá dírithe ar iompar poiblí, lena n-áirítear ríocht phoiblí nua atá nasctha le Stáisiún an Cheanntaigh. Tá sé beartaithe spás oifige iomlán 29,000 méadar cearnach a bheith ann. Tá céim 1 tugtha chun críche agus tá Apple agus Regus bogtha isteach san fhoirgneamh. Tá Óstán an Dean ag trádáil ó dheireadh na bliana 2020.

Rinne CIÉ agus an forbróir comhaontuithe leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún chun forbairt 302 aonad cónaithe a thabhairt chun cinn. Tosaíodh á dtógáil siúd in 2024.

Duga Spencer

Tugadh i gcrích an dara céim den obair ar Dhuga Spencer faoinar tógadh 40,000 méadar cearnach d'oifigí ina bhfuil an chuideachta Salesforce, óstán 200 seomra (Óstán an Samuel), agus 393 aonad cónaithe.

Taobhlach Bhostún

Tá an áit a mbíodh Taobhlach Bhostún tráth suite i gceantar na gcuideachtaí teicneolaíochta (Silicon Docks mar a thugtar air) i mBaile Átha Cliath. Meastar go gcríochnófar ag tógáil an chéad scéim oifigí de ghrád platanaim thriaraigh in Éirinn faoi 2025.

Stáisiún Uí Chonghaile

Is éard a bheidh san fhorbraíocht 'Áirse Bhaile Átha Cliath' limistéar 59,000 méadar cearnach ina mbeidh oifigí, óstán 200 leaba, agus 187 aonad cónaithe. De bharr na scéime sin, beidh feabhas mór ar na naisc leis an bpobal áitiúil agus is fearr an rochtain a bheidh ag daoine ar an stáisiún agus ar sheirbhísí iarnróid, i gcomhréir leis na cuspóirí atá ag Grúpa CIÉ i dtaobh forbairt atá dírithe ar iompar poiblí.

Stáisiún Cheannt, Gaillimh, Céim 1

Tá cead pleanála tugtha i leith forbraíocht ilúsáide atá dírithe ar iompar poiblí ag Cnoc San Aibhistín, lena gcuimseofar forbraíocht mhór mhiondíola agus c. 376 aonad cónaithe ar thailte laisteas de Stáisiún Cheannt. Tá obair ar bun chun athfhorbairt mhór a dhéanamh ar Stáisiún Cheannt féin agus tá sé beartaithe na gnéithe sin d'fhorbairt Chnoc San Aibhistín atá gar don stáisiún a chríochnú ionas gur féidir an chéim thosaigh den fhorbairt atá dírithe ar iompar poiblí a chur i bhfeidhm an tráth céanna.

Straitéis maidir le Tithíocht do Chách

Is é 'Tithíocht do Chách – Plean Tithíochta Nua d'Éirinn' plean tithíochta an rialtais i leith na tréimhse go dtí 2030. Sa phlean sin, leagtar de chúram ar an nGníomhaireacht Forbartha Talún dlús a chur le soláthar tailte stáit le haghaidh tithíochta, go háirithe tithíocht inacmhainne. Luaitear go sonrach ceithre ionad réadmhaoine ar le Grúpa CIÉ iad: Stáisiún Colbert i Luimneach, Oibreacha Inse Chór, an Chloch Leathan agus Garáiste Bhóthar Conyngham.

Tá Grúpa CIÉ ag obair i ndlúthpháirt leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún chun cabhrú le cuspóirí na straitéise a bhaint amach.

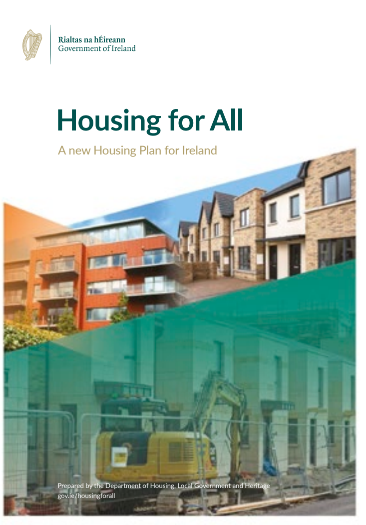

We are hiring!
www.dublinbus.ie/careers
PA 223
Stop 7856
52 60 C1 C2
C3 C4 C5
C6 P29 X25
X26 X27
X28 X30
X31 X32
221-D-5707

Comhaltaí an Bhoird

Luaitear thíos ainmneacha na ndaoine a bhí ina gComhaltaí Boird ag aon am i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2024. Mura luaitear a mhalairt, bhí siad ina gComhaltaí Boird ón 1 Eanáir 2024 go dtí an dáta ar ar formheasadh na ráitis airgeadais seo.

Fiona Ross	Cathaoirleach CIÉ	Chríochnaigh a téarma an 25 Meitheamh 2024
Aidan Murphy	Cathaoirleach CIÉ	Ceapadh é an 26 Meitheamh 2024
James Doran	Comhalta is Oibrí	
Brian Fitzpatrick	Comhalta Neamhfheidhmiúcháin Neamhspleách	
Stephen Hannan	Comhalta is Oibrí	
Dermot Healy	Comhalta is Oibrí	
Miriam Hughes	Cathaoirleach Bhus Éireann	
Steve Murphy	Cathaoirleach Iarnród Éireann	Ceapadh é an 23 Eanáir 2024
Niamh O'Regan	Comhalta Neamhfheidhmiúcháin Neamhspleách	
Liam O'Rourke	Comhalta Neamhfheidhmiúcháin Neamhspleách	
Gary Owens	Cathaoirleach Bhus Átha Cliath	
Fiona Sweeney	Comhalta Neamhfheidhmiúcháin Neamhspleách	
Tommy Wynne	Comhalta is Oibrí	

Rúnaí an Bhoird

Geraldine Finucane
Stáisiún Heuston
Baile Átha Cliath 8

Teileafón: + 353 1 703 2008

Coistí an Bhoird

Coiste Iniúchóireachta agus Riosca Bhord CIÉ	
Liam O'Rourke	Cathaoirleach
Brian Fitzpatrick	
Ray Gray	

Coiste Airgeadais agus Infheistíochta Bhord CIÉ	
Niamh O'Regan	D'éirigh sí as ról an Chathaoirligh an 29 Deireadh Fómhair 2024
Fiona Sweeney	Ceapadh ina Cathaoirleach í an 30 Deireadh Fómhair 2024
Brian Fitzpatrick	
Miriam Hughes	
Steve Murphy	(Ceapadh é an 14 Feabhra 2024)
Gary Owens	

Coiste Pinsean Bhord CIÉ	
Fiona Sweeney	Cathaoirleach
Stephen Hannan	
Dermot Healy	
Niamh O'Regan	
Liam O'Rourke	
Cuireadh deireadh leis an gCoiste seo an 30 Deireadh Fómhair 2024.	

Coiste Luacha Saothair Bhord CIÉ	
Brian Fitzpatrick	Cathaoirleach
Aidan Murphy	(Ceapadh é an 30 Deireadh Fómhair 2024)
Niamh O'Regan	
Fiona Ross	(Chríochnaigh a téarma an 25 Meitheamh 2024)

Coiste Straitéise Bhord CIÉ	
Aidan Murphy	Cathaoirleach
Miriam Hughes	
Steve Murphy	
Gary Owens	
Bunaíodh an Coiste seo an 30 Deireadh Fómhair 2024.	

Coiste Inbhuanaitheachta Bhord CIÉ	
James Doran	Cathaoirleach
Dermot Healy	
Liam O'Rourke	
Tommy Wynne	
Bunaíodh an Coiste seo an 30 Deireadh Fómhair 2024 in ionad Ghrúpa Comhairleach CIÉ um Inbhuanaitheacht.	

Grúpaí Comhairleacha

Grúpa Comhairleach CIÉ um Inbhuanaitheacht	
Fiona Ross	Cathaoirleach
Éamonn Ballance	
Caoimhe Donnelly	
James Doran	
Sharon Flood	Scoir sí de bheith ina Comhalta Seachtrach an 25 Meitheamh 2024
David Fox	(Ceapadh é an 14 Feabhra 2024)
Richard Manton	(Ceapadh é ina Chomhalta Seachtrach an 14 Feabhra 2024)
Lorcan O'Connor	
Colin Ward	
Cuireadh deireadh leis an nGrúpa Comhairleach seo an 30 Deireadh Fómhair 2024 agus bunaíodh Coiste Inbhuanaitheachta Bhord CIÉ ina ionad.	

Grúpa Comhairleach CIÉ um Réadmhaoin	
Brian Fitzpatrick	Cathaoirleach
Aidan Cronin	
James Doran	
Frank Masterson	
Lorcan O'Connor	
Tommy Wynne	
Cuireadh deireadh leis an nGrúpa Comhairleach seo an 30 Deireadh Fómhair 2024.	

Iniúchóirí

Forvis Mazars,
Bloc 3,
Ionad Fhearchair,
Bóthar Fhearchair,
Baile Átha Cliath 2.

Aturnae

Paul Neary,
Bridgewater House,
Droichead na hInse,
Baile Átha Cliath 8.

Príomhbhaincéir

Banc na hÉireann,
Faiche an Choláiste,
Baile Átha Cliath 2.

Lucht Bainistíochta an Ghrúpa

Lorcan O'Connor	Príomhfheidhmeannach, CIÉ
Billy Hann	Príomhfheidhmeannach, Bus Átha Cliath
Stephen Kent	Príomhfheidhmeannach, Bus Éireann
Jim Meade	Príomhfheidhmeannach, Iarnród Éireann

Maidir le Bord Chóras Iompair Éireann

Aidan Murphy, Cathaoirleach

Ceapadh Aidan Murphy mar Chathaoirleach ar CIÉ ar feadh tréimhse cúig bliana le héifeacht ón 26 Meitheamh 2024. D'fhóin sé ar Bhord CIÉ cheana féin idir 2014 agus 2021. D'fhóin sé mar stiúrthóir ar bhord Bhus Éireann ó 2013 go 2021 agus bhí sé ina Chathaoirleach air ó 2014 go 2021. Ina theannta sin, bhí Aidan ar dhuine de chomhaltaí ainmnithe Bhord CIÉ de Choiste Scéim Aoisliúntais 1951 ó Iúil 2022 go Samhain 2023.

Tá taithí fhairsing ag Aidan mar ghairmí sa slabhra soláthair tar éis poist a bheith aige mar Phríomhoifigeach Oibriúcháin Carlow Precast, mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar Pulse Logistics, mar Stiúrthóir Bainistíochta Soláthair ag Grúpa C&C, mar Bhainisteoir Ginearálta Wincanton Ireland, mar Cheann Grúpa Lóistíochta ag Fyffes plc agus mar Stiúrthóir Lóistíochta ag Allegro Group. Bhí roinnt stiúrthóireachtaí aige i gcuideachtaí mar Urban Green Private, Roadbridge Holdings, Lucey Transport Logistics, FLI Global, M&M Walshe Group agus Allegro. Bhí sé ina phríomhchainteoir ag roinnt imeachtaí slabhra soláthair Eorpacha, lena n-áirítear Logicon agus Cruinniú Mullaigh Shlabhra Soláthair na hEorpa agus tá sé ina Chomhalta agus ina iar-Uachtarán ar Institiúid Cairte Lóistíochta agus Iompair Éireann.

James Doran

Ceapadh James (Jimmy) Doran ina chomhalta de Bhord CIÉ i mí na Nollag 2021 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001. Tá sé in Chathaoirleach ar Choiste Inbhuanaitheachta Bhord CIÉ.

Rinne Jimmy a phrintíseacht san obair leictreach le CIÉ ó 1980-84 agus ansin, tar éis dó a bheith ag obair ar láithreacha tógála i Londain ar feadh sé bliana, d'fhill sé ar Éirinn in 1991 chun teacht ag obair mar leictreoir le Bus Átha Cliath i nGaráiste Chluain Tarbh. Is ansin atá sé ó shin

Toghadh Jimmy mar mhaor siopa i 1993 agus is an príomh-idirbheartaí do cheardchumann Connect é ar gach ceist i CIÉ, i mBus Átha Cliath, i mBus Éireann agus ar an gcoiste idirbheartaíochta d'Iarnród Éireann.

Is Iontaobhaí Pinsin de chuid na Scéime Pá Rialta é Jimmy tar éis dó a bheith tofa in 2022.

Tá sé ina chomhalta de Choiste Feidhmiúcháin Náisiúnta an Cheardchumainn Connect, ina chathaoirleach ar a Choiste Comhairliúcháin Náisiúnta um Iompar, agus déanann sé ionadaíocht don cheardchumann ar Choiste Sláinte agus Sábháilteachta Chomhar Ceardchumann na hÉireann (ICTU) agus ar Ghrúpa Iompair ICTU.

Tá sé ina bhall de choiste Feidhmiúcháin Chomhairle Ceardchumann Bhaile Átha Cliath agus tá sé ina bhall de Choiste Beartais Speisialta Tithíochta Chomhairle Contae Fhine Gall.

Tá muintir Jimmy ag obair in earnáil an iompair phoiblí le trí ghlúin anuas agus tá an traidisiún céanna sin acu i leith gníomhaíochas sna ceardchumainn: bhí a sheanathair, Jimmy Doran eile, i measc bhunaitheoirí IES&FTU, réamhtheachtaí an cheardchumainn Connect, in 1920.

Brian Fitzpatrick

Is cuntasóir agus gairmí airgeadais é Brian a bhfuil an-taithí aige sa réimse sin. Ceapadh ar Bhord CIÉ é i mí Aibreáin 2019 agus athcheapadh é i mí Aibreáin 2021. Faoi láthair tá sé ina chathaoirleach ar Choiste Luacha Saothair Bhord CIÉ agus ar Ghrúpa Comhairleach CIÉ um Réadmhaoin. Is comhalta é freisin de Choiste Airgeadais agus Infheistíochta Bhord CIÉ agus de Choiste Iniúchóireachta agus Riosca Bhord CIÉ.

Sular thosaigh sé ar Bhord CIÉ bhí Brian ina Stiúrthóir Airgeadais agus ina Rúnaí Cuideachta ar BAM Contractors Ltd, an chuideachta innealtóireachta sibhialta agus tógála is mó sa tír. D'éirigh sé as BAM in 2015 ach bhí sé fós ina Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin leis an gcuideachta sin go dtí mí na Nollag 2019, nuair a d'éirigh sé as an mBord. Chaith sé an chuid tosaigh dá ghairm san earnáil seirbhísí airgeadais mar Rialaitheoir Airgeadais le First National Building Society, nó First Active Plc mar a thugtar air anois.

Ina theannta sin, bhí Brian ina Stiúrthóir ar an nGníomhaireacht Airgeadais do Thithe, an comhlacht Stáit atá freagrach as an maoiniú i gcomhair na nÚdarás Áitiúil agus na gComhlachtaí Ceadaithe Tithíochta a sholáthraíonn tithíocht shóisialta inacmhainne. Bhí sé ina Chathaoirleach buan ar an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca go dtí gur scoir sé de Bhord na Gníomhaireachta Tithíochta agus Airgeadais in 2021.

Stephen Hannan

Athcheapadh Stephen Hannan ina chomhalta de Bhord CIÉ i mí na Nollag 2021 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001. Tiománaí bus is ea é i nGaráiste na Rinne. Tá sé in SIPTU agus bhí réimse leathan post aige sa cheardchumann sin le beagnach 30 bliain anuas. Bhí sé ina Uachtarán ar Choiste na dTiománaithe Bus, ina Leas-Chathaoirleach ar Choiste na hEarnála Iompair, ina chomhalta den Choiste Rannán, agus ina Ionadaí Iosta i measc eile.

Dermot Healy

Ceapadh Dermot ina chomhalta de Bhord CIÉ i mí na Nollag 2021 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001.

Tá sé ina thiománaí bus le Bus Éireann ag Iosta Bhaile an Róistigh i Luimneach. Thosaigh sé ag obair le CIÉ in 1983 mar fhreastalaí sóisearach proinnchairr agus ansin bhog sé go Rannóg na bPaisinéirí Bóthair an bhliain dár gcionn agus é i róil amhail Cúntóir Oifige agus Stiúrthóir Bus sular thosaigh sé ag obair mar thiománaí ó 1991 i leith.

Tá páirt ghníomhach aige sa cheardchumann ina bhfuil sé, NBRU, ó 1997 nuair a toghadh ar dtús é ar choiste a chraoibhe ceantair. D'fhóin sé mar Leas-Chathaoirleach agus Cathaoirleach ar Chraobh Luimnigh sular toghadh ar an gComhairle Feidhmiúcháin Náisiúnta é in 1999. Is comhalta é d'Fhoireann Náisiúnta Caibidlíochta NBRU agus tá taithí fhairsing aige ar shaincheisteanna Caidrimh Thionsclaíoch lena n-áirítear roinnt babhtaí caibidlíochta leis an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre agus ag éisteachtaí de chuid na Cúirte Oibreachais.

Miriam Hughes

Ceapadh Miriam ar Bhord CIÉ an 26 Aibreán 2022. Is Stiúrthóir Cairte de chuid Institiúid na Stiúrthóirí í, is Comhairleoir Gnó Straitéiseach Neamhspleách í agus is Cathaoirleach agus Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin í.

Ceapadh Miriam ina Cathaoirleach ar bhord Bhus Éireann i mí Feabhra 2022. Tá sí ina comhalta den bhord sin ó 2019 agus d'fhóin sí mar Chathaoirleach ar Choiste Sábháilteachta agus Inrochtaineachta an Bhoird, mar chomhalta dá Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, dá Choiste Inbhuanaitheachta agus de Choiste Straitéise an Bhoird.

Tá Miriam ina Cathaoirleach Boird ar Chaighdeáin Fógraíochta na hÉireann faoi láthair, ina Cathaoirleach Boird ar Eir, ina Cathaoirleach ar thithe altranais CareChoice, ina Cathaoirleach agus ina banc lárnach atá faofa le haghaidh árachas Cornmarket agus Cathaoirleach agus ina Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin neamhspleách ar Pluto.

Bhíodh Miriam ina Príomhfheidhmeannach ar DDFH&B, ceann de na grúpaí cumarsáide is mó in Éirinn, bhíodh sí ina Stiúrthóir Margaíochta le Nestlé, ina Ceannaire Cumarsáide le Banc na hÉireann agus bhí róil mhargaíochta eile aici le Smith & Nephew agus le AIB.

Is céimí de chuid UCD í Miriam agus tá céim Baitsiléara Tráchtála agus Máistreacht sa Mhargaíocht aici. Bhíodh sí ina Cathaoirleach ar Charthanas Barnardo's in Éirinn, ina hUachtarán ar Institiúid Margaíochta na hÉireann, ina Cathaoirleach ar Chumann Fógróirí na hÉireann, ina comhalta de chomhairle Chumann Tráchtála Bhaile Átha Cliath, ina comhalta de bhord Fhoras Ospíse na hÉireann agus ina iarchomhalta de chomhairle Institiúid Bainistíochta na hÉireann.

Steve Murphy

Ceapadh Steve Murphy ar bhord Iarnród Éireann an 15 Meitheamh 2023. Ceapadh é mar Chathaoirleach ar an 5ú Eanáir 2024 agus ceapadh é ar Bhord CIÉ ar 23 Eanáir 2024.

Bhí Steve Murphy ina POF do MTR UK ó 2020-2024, ag déanamh maoirseachta ar sheachadadh iomlán seirbhísí líne Elizabeth, ar an gcomhfhiontar ar Iarnród an Iardheiscirt agus ar ghnólachtaí nuathionscanta bonneagair agus forbartha réadmhaoine araon, atá deartha chun réitigh nua a thabhairt do Thionscal na Ríochta Aontaithe.

Bhí Steve i gceannas roimhe seo ar an gcomhlacht traenach MTR Elizabeth Line (MTREL) a bhuaigh duaiseanna mar Stiúrthóir Bainistíochta, ó bunaíodh é in 2015, ag baint amach stádas earnála den chéad áit do thomhais chomh leathan agus a bhaintear amach maidir le rith ama, caighdeáin sábháilteachta, éagsúlacht san ionad oibre agus seirbhís do chustaiméirí. Tá creidiúint tugtha do Steve mar an spreagthóir atá taobh thiar de scéal rathúlachta MTREL atá ag dul i méid.

Ó thús a ghairmréime os cionn 30 bliain ó shin mar oiliúnaí iarchéime de chuid Iarnród na Breataine agus tar éis róil cheannaireachta le Iarnróid Chiltern, Iarnród Éireann, Deutsche Bahn agus London Overground, bhí cur chuige Steve ina chatalaíoch d'fhás dinimiciúil sa Tionscal trí nuálaíocht leanúnach agus fócas gan staonadh ar shábháilteacht, iontaofacht agus seirbhís do chustaiméirí.

Niamh O'Regan

Athcheapadh Niamh O'Regan ar Bhord CIÉ i mí Aibreáin 2022. Tá sí ina comhalta de Choiste Airgeadais agus Infheistíochta Bhord CIÉ agus Coiste Luacha Saothair Bhord CIÉ.

Is Comhchuntasóir Cairte de chuid Chuntasóirí Cairte Éireann í Niamh, tar éis di oiliúint a fháil le PWC i mBaile Átha Cliath, i Londain agus sa Bhruiséil.

Tá taithí ghairmiúil ag Niamh ar bhreis agus 30 bliain lena n-áirítear mar Cheann Feidhmíochta Gnó i mBanc Barclays PLC, Londain agus mar Cheann Bainistíochta Gnó i mBanc Barclays Ireland PLC.

Tá 11 bliain de thaithí ag Niamh mar INED. Is INED lánaimseartha í agus i measc a stiúrthóireachtaí reatha eile tá Riverstone Insurance Ireland áit a bhfuil sí ina Cathaoirleach ar an mBord chomh maith le CACI (Credit Agricole Group) BBPM Life (Banco BBPM Group), Darnell (BNP Paribas Group), XL Re Europe SE (AXA Group) agus Drivalia (Credit Agricole Group).

Tá Niamh ceaptha freisin ag Rialtas na hÉireann ar an gCoiste Comhairleach in aghaidh na Coireachta Eacnamaíche agus an Éillithe.

Niamh holds recent credentials in Risk Management, Compliance, Insurance Law and as Certified Bank Director. Tá dintiúir ag Niamh le déanaí i mBainistíocht Riosca, Comhlíonadh, ESG agus Dlí Árachais agus mar Stiúrthóir Bainc Deimhnithe.

Liam O'Rourke

Athcheapadh Liam O'Rourke ar Bhord CIÉ i Meán Fómhair 2024. Tá Liam ina Chathaoirleach ar Choiste Iniúchóireachta agus Riosca Bhord CIÉ agus ina bhall de Choiste Inbhuanaitheachta CIÉ agus ina iarbhall de choiste Pinsean CIÉ. Tá sé ina Chomhalta de Chuntasóirí Cairte na hÉireann ó 1988. Bhí poist shinsearacha feidhmiúcháin aige le cuideachtaí déantúsaíochta ilnáisiúnta na Stát Aontaithe le breis agus 30 bliain anuas agus bhí sé ina Stiúrthóir Airgeadais ar fhochuideachta Éireannach Champion Spark Plug Company. Tá taithí fhairsing aige ar Airgeadas, Státchiste, Pinsin, Acmhainní Daonna agus TFC. Bhí róil shinsearacha Airgeadais agus Rialachais aige laistigh den earnáil Forbartha Maoine. Faoi láthair tá comhairleacht phríobháideach ar leibhéal sinsearach á cur ar fáil i riachtanais Airgeadais agus Rialachais.

Gary Owens

Ceapadh Gary Owens ar Bhord CIÉ agus ina Chathaoirleach ar Bhus Átha Cliath i mí na Bealtaine 2022. Tá sé ina Chathaoirleach freisin ar Choiste Straitéise agus Inbhuanaitheachta Bhord Bhus Átha Cliath.

Tá taithí fhairsing aige ar sheirbhísí airgeadais ar leibhéal an Bhoird agus an Fheidhmeannais Shinsearaigh agus bhí sé ina Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar Hibernian Insurance agus IFG Ireland. D'fhóin sé freisin mar Stiúrthóir Neamhspleách ar AIG Ireland agus AIG International, áit a raibh sé ina chomhalta den Choiste Iniúchóireachta agus ina Chathaoirleach ar an gCoiste Infheistíochta. Tá Gary ina Stiúrthóir ar Leaseplan Insurances áit a raibh sé ina chathaoirleach ar an gCoiste Iniúchóireachta agus ar an gCoiste Riosca. Faoi láthair tá sé ina Chathaoirleach ar Diona DAC agus ICare Capital Partners.

Tá roinnt ról comhlíonta aige i réimse an spóirt: bhí sé ina Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin Eatramhach ar Chumann Peile na hÉireann agus ar Lúthchleasaíocht Éireann araon agus bhí sé ina Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar Down Syndrome Ireland.

Is Árachóir Cairte é Gary agus tá sé ina chomhalta den Institiúid Árachais Cairte.

Fiona Sweeney

Ceapadh Fiona Sweeney ar Bhord CIÉ i mí Aibreáin 2019 agus athcheapadh í i mí Aibreáin 2022.

Tá sí ina Cahaoirleach ar Choiste Airgeadias agus Infheistíochta Bhord CIÉ. Is gairmí i réimse na hinfheistíochta í Fiona a bhfuil taithí níos mó ná 30 bliain aici sa tionscal bainistíochta sócmhainní. Bhí róil feidhmiúcháin agus boird aici i ngnóthais infheistíochta ceannródaíocha Éireannacha le 20 bliain anuas. Faoi láthair tá sí ina Príomhfheidhmeannach ar Evelyn Partners Investment Management (An Eoraip). Sna róil sin, bhí sí freagrach as straitéisí gnó éifeachtacha a fhorbairt, a chur in iúl agus a chur chun feidhme. Tá an-eolas aici ar mhargaí pinsin agus infheistíochta, agus tá taithí mhór aici i réimsí an rialachais chorparáidigh agus na comhlíontachta. Tá Fochéim agus Céim Mháistir san Eacnamaíocht ag Fiona ón gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus tá Dioplóma i Stiúradh Cuideachta bronnta ag Institiúid na Stiúrthóirí uirthi.

Tommy Wynne

Athcheapadh Tommy Wynne ina chomhalta de Bhord CIÉ i mí na Nollag 2021 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001. Thosaigh sé le hIarnród Éireann mar fhear iosta in 1991 agus d'fhóin sé i róil éagsúla sular thosaigh sé ag obair mar thiománaí traenach in 1994.

Tá Ard-Dioplóma sa Bhainistíocht Idirnáisiúnta Iarnróid ag Tommy ón Glasgow Caledonia University. Cháiligh sé mar Idirghabhálaí chomh maith agus tá sé cláraithe le hInstitiúid Idirghabhálaithe na hÉireann (MII).

Bhí sé ina Uachtarán ar Rannóg TEAC in SIPTU ar feadh 12 bhliain agus faoi láthair tá sé ina Chathaoirleach ar Earnáil Iompair SIPTU. Is comhalta de Chomhairle Feidhmiúcháin Náisiúnta SIPTU é.

Ráiteas Rialachais Chorparáidigh

An Bord

Suas le dáréag Comhaltaí atá ar an mBord agus is é an Rialtas a cheapann iad. Tá ceathrar Oibrithe ina gComhaltaí Boird, arna gceapadh ag an Rialtas ar feadh téarma ceithre bliana, i ndiaidh toghchán i measc bhaill foirne Ghrúpa CIÉ. Tá cúigear Comhaltaí neamhfheidhmiúcháin agus Cathaoirligh Bhus Átha Cliath, Bhus Éireann agus Iarnród Éireann ar an mBord freisin.

Buaileann comhaltaí an Bhoird le chéile seacht n-uaire in aghaidh na bliana ar a laghad agus ag amanna eile de réir mar is gá. Tá sceideal foirmiúil ag an mBord d'ábhair ar leith nach mór dó cinneadh a dhéanamh ina dtaobh, lena n-áirítear formheas a dhéanamh ar na ráitis airgeadais bhliantúla, an buiséad, an plean corparáideach, gnóthachain agus diúscairtí móra, infheistíochtaí, ceapadh Príomhfheidhmeannaigh agus mórbheartais Ghrúpa CIÉ. Tá próiseas cuimsitheach ag Grúpa CIÉ chun faisnéis bhainistíochta a thuairisciú don Bhord ar bhonn tráthrialta. Déanann an Bord athbhreithniú ar fheidhmíocht in aghaidh an bhuiséid agus na réamhaisnéise ar bhonn tréimhsiúil.

Bíonn fáil ag gach Comhalta Boird ar chomhairle agus ar sheirbhísí ó Rúnaí an Ghrúpa.

Amhail an 31 Nollaig 2024, ní raibh aon fholúntais Bhoird ann.

Bhí comhdhéanamh de 25% de na Comhaltaí baineanna agus 75% de na Comhaltaí fireanna ar an Bhord.Mar sin ní chomhlíonann an Bord sprioc an Rialtais i dtaobh ionadaíocht 40% ar a laghad a bheith ag gach inscne ar na Boird Stáit. Is faoin Rialtas atá sé Comhaltaí Boird CIÉ a cheapadh. Bíonn breithniú ar chothromaíocht inscne i measc ábhar eile san áireamh ag CIÉ ina chuid tuairimí a bhaineann le ceapacháin chuig an mBord.

Gan na Comhaltaí Oibrí a áireamh, ba é 38% baineann agus 62% fireann an comhdhéanamh an 31 Nollaig 2024.

Coistí Boird

Cuirtear coistí ar bun chun cuidiú leis an mBord a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh. Is iad seo atá ann Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (féach thíos), Coiste Luacha Saothair, Coiste Airgeadais agus Infheistíochta, Coiste Straitéise agus Coiste Inbhuanaitheachta.

An Fhoireann Ardbhainistíochta

Tá Foireann Ardbhainistíochta Eintiteas CIÉ (an tEintiteas) freagrach as bainistíocht laethúil a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí an Eintitis mar a tharmligeann an Bord dó.

Tá an Fhoireann Ardbhainistíochta á rialú ag struchtúr eagraíochta atá ceaptha chun freastal ar riachtanais na heagraíochta i réimsí lena n-áirítear Airgeadas, Iniúchóireacht nmheánach, Rúnaíocht Chuideachta, Réadmhaoin, Acmhainní Daonna, Teicneolaíocht na Faisnéise, Pinsin, Imscrúduithe agus Éilimh, Inbhuanaitheacht agus Dlí. Ina theannta sin, tá an tEintiteas freagrach as comhordú a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí ó thaobh tuairiscithe agus rialachais i ndáil le Grúpa Cuideachtaí CIÉ.

An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR)

Tá Téarmaí Tagartha i scríbhinn ag CIR agus is beirt Comhaltaí Boird Neamhfheidhmiúcháin atá air faoi láthair, agus Comhalta seachtrach. Tháinig an Coiste le chéile seacht n-uaire in 2024.

Áirítear leis na príomhdhualgais atá ar CIR maoirseacht a dhéanamh ar chaidreamh Ghrúpa CIÉ leis an iniúchóir seachtrach, lena n-áirítear breithniú a dhéanamh ar cheapadh agus ar fheidhmíocht an iniúchóra sheachtraigh, táillí iniúchóireachta, agus aon cheist a bhaineann le neamhspleáchas, le héirí as nó le dífhostú.

Déanann CIR plé leis an iniúchóir seachtrach faoi chineál agus raon an iniúchta agus faoi thorthaí an iniúchta. Ina theannta sin, déanann an Coiste faireachán ar shláine na ráiteas airgeadais arna n-ullmhú ag Grúpa CIÉ.

Ceapadh na hiniúchóirí seachtracha, Forvis Mazars, in 2020 tar éis próiseas tairisceana. Mhol CIR don Bhord gur cheart Mazars a athcheapadh go foirmiúil i leith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2024. Níorbh ann do cheanglais chonartha ar bith lenar cuireadh srian ar CIR maidir leis an moladh sin a dhéanamh. De bhreis ar na seirbhísí iniúchóireachta a sholáthraíonn Forvis Mazars, tar éis a cheaptha chuir an gnólacht seirbhísí gairmiúla neamhiniúchóireachta dar luach €164k ar fáil don Ghrúpa in 2024. Tar éis breithniú a dhéanamh ar an gcaidreamh go léir idir an Grúpa agus an gnólacht iniúchóireachta seachtraí, ní mheasann CIR go bhfágann cineál ná fairsinge

na hoibre breise ar tugadh fúithi go gcuirtear isteach ar bhreithiúnas ná ar neamhspleáchas na n-iniúchóirí.

Tá rochtain iomlán gan bhac ag na hiniúchóirí seachtracha agus ag Ceann na hIniúchóireachta Inmheánaí ar leibhéal an Ghrúpa ar CIR. Freastalaíonn na hiniúchóirí seachtracha ar chruinnithe de chuid CIR agus buaileann siad leis an gCoiste ar bhonn bliantúil gan an lucht bainistíochta a bheith i láthair chun féachaint chuige gur féidir leis na hiniúchóirí aon ábhar a phlé faoi rún.

Coinníonn CIR faoi athbhreithniú éifeachtacht rialuithe inmheánacha agus córais bhainistíochta rioscaí Ghrúpa CIÉ trí bhreithniú a dhéanamh ar an obair a dhéanann na Coistí Iniúchóireachta agus Riosca de chuid fhochuideachtaí oibríocha Ghrúpa CIÉ agus trí theacht go chéile go tráthrialta le lucht ardbhainistíochta CIÉ. Coinníonn Cathaoirleach an ARC teagmháil rialta le Cathaoirligh Choistí Iniúchóireachta agus Riosca fhochuideachtaí oibriúcháin Ghrúpa CIÉ.

Chomh maith leis sin, déanann CIR formheas ar chláir oibre na hiniúchóireachta inmheánaí do Ghrúpa CIÉ, buaileann sé go tráthrialta le Ceann na hIniúchóireachta Inmheánaí agus déanann sé machnamh ar thorthaí na n-iniúchtaí inmheánacha éagsúla a dtugtar fúthu agus ar na himpleachtaí a bhaineann leo. Coinníonn CIR faoi athbhreithniú freisin rialuithe, nósanna imeachta agus beartais a bhaineann le comhlíonadh, sceithireacht agus calaois. Déanann CIR athbhreithniú ar chóras na rialuithe inmheánacha agus déanann sé moltaí maidir leis na gníomhaíochtaí rialaithe de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016.

An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta (CAI)

Tá Téarmaí Tagartha i scríbhinn ag CAI agus is seisear Comhaltaí Boird atá air faoi láthair. Tháinig an Coiste le chéile cúig huaire in 2024.

Déanann CAI faireachán ar infheistíocht straitéiseach fhéin-chistithe agus ar inbhuanaitheacht airgeadais Ghrúpa CIÉ agus pinsin.

An Coiste Luacha Saothair

Tá Téarmaí Tagartha i scríbhinn ag an gCoiste Luacha Saothair agus is triúr Comhaltaí Boird atá air faoi láthair. Tháinig an coiste le chéile faoi dhó in 2024.

Baineann príomhdhualgais an Choiste Luacha Saothair le cur chun feidhme bheartas an Rialtais maidir le luach saothair Comhaltaí Boird, Phríomhfheidhmeannach CIÉ agus daoine a thuairiscíonn go díreach chuig Príomhfheidhmeannach CIÉ, agus pleanáil comharbais san Eintiteas.

Coiste Inbhuanaitheachta Bhord CIÉ

Bunaíodh an Coiste seo an 30 Deireadh Fómhair 2024. Tá Téarmaí Tagartha scríofa aige. Níor tháinig an Coiste le chéile in 2024.

Coiste Straitéise Bhord CIÉ

Bunaíodh an Coiste seo an 30 Deireadh Fómhair 2024. Tá Téarmaí Tagartha scríofa aige. Níor tháinig an Coiste le chéile in 2024.

Tuarascáil ón gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tá áthas orm tuarascáil an Choiste a chur i láthair, ina dtugtar léargas ar na príomhghníomhaíochtaí ar tugadh fúthu le linn 2024 agus ina leagtar amach na príomhthosaíochtaí don bhliain 2025.

Tá an Coiste seo á rialú ag Téarmaí Tagartha cuimsitheacha scríofa, a bhfuil cóip díobh ar fáil ar shuíomh gréasáin CIÉ.

Ó thaobh maoirseachta de, braitheann an Coiste ar an obair a dhéanann Coistí Iniúchóireachta agus Riosca na bhfochuideachtaí oibriúchán agus díríonn sé ar fheidhmiú an Chreata Bainistíochta Riosca ar fud an Ghrúpa agus ar na hábhair sin a mbeadh tionchar ábhartha acu ar Ghrúpa CIÉ.

Coinním teagmháil rialta le Cathaoirligh Choistí Iniúchóireachta agus Riosca na bhfochuideachtaí oibriúcháin i rith na bliana. Bhuaileamar go léir le chéile faoi thrí in 2024 agus fuair an Coiste tuarascáil bhliantúil ó Chathaoirligh gach ceann de Choistí Iniúchóireachta agus Riosca na bhfochuideachtaí oibriúcháin ag a chruinniú an 23 Deireadh Fómhair 2024.

Is Comhaltaí neamhspleácha neamhfheidhmiúcháin Boird nó Comhaltaí seachtracha iad comhaltaí uile an Choiste, agus tá taithí airgeadais le déanaí agus ábhartha ag an gCathaoirleach.

Príomhghníomhaíochtaí ar tugadh fúthu le linn 2024

Leanann an Coiste de phríomhról a bheith aige i dtaobh an rialachais agus déanann sé athbhreithniú thar ceann an Bhoird ar ábhair thábhachtacha a bhaineann le tuairisciú airgeadais, dearbhú rialuithe inmheánacha, bainistíocht riosca agus comhlíonadh dlíthe agus rialachán. Lean sé ar aghaidh ag díriú ar na hábhair sin in 2024. Bhí obair an Choiste dírithe freisin ar na rioscaí atá roimh an ngnó, ionas go bhféadfadh sé teacht ar thuiscint níos fearr ar chineál na rioscaí sin agus dearbhú a thabhairt don Bhord maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha gaolmhara.

Thug an Coiste faoi na príomhghníomhaíochtaí seo a leanas in 2024:

Gníomhaíochtaí feabhsaithe comhordaithe agus dearbhaithe:

- Idirchaidreamh leathnaithe le Coistí Iniúchóireachta agus Riosca cuideachtaí oibriúcháin uathrialaitheacha, ag éascú malartú faisnéise maidir lena bhfreagrachtaí neamhspleácha maidir le rialú inmheánach, bainistiú riosca agus córais dearbhaithe. Pléadh ábhair ábhartha le bainistíocht an Ghrúpa agus Iniúchadh Inmheánach an Ghrúpa (GIA). Is tosaíocht fheiceálach é an ról idirchaidrimh seo don Choiste, ag cinntiú comhordú éifeachtach agus feasacht riosca ar fud an Ghrúpa.
- Chuaigh siad i dteagmháil le GIA maidir lena straitéis fhadtéarmach agus thiomáin siad fócas leanúnach ar mholtaí iniúchta inmheánaigh oscailte agus thar téarma a réiteach ar fud an Ghrúpa.

Inbhuanaitheacht agus Comhlíonadh Rialála:

- Cur i láthair faighte agus athbhreithnithe ar chreataí tuairiscithe inbhuanaitheachta, lena n-áirítear anailís ar chásanna aeráide agus Tacsanomaíocht AE. Leanfaidh an obair seo ar aghaidh go 2025 chun ullmhacht a chinntiú maidir le comhlíonadh na Treorach um Thuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáidí (CSRD).

Cibearshlándáil agus Bainistíocht Riosca Gnó-Shonrach:

- Fuarthas faisnéisiú ar bhagairtí cibearshlándála, agus díríodh ar an earnáil iompair agus ar straitéisí bainistithe riosca an Ghrúpa.
- Athbhreithniú déanta ar rioscaí a bhaineann go sonrach le CIÉ Tours, bunaithe ar chur i láthair ón rannán.
- Rinneadh athbhreithniú ar straitéis árachais an Ghrúpa.

Rialachais agus Beartais Nuashonruithe:

- Athbhreithniú agus nuashonrú a dhéanamh ar bheartais rialachais chorparáidigh na máthairchuideachta, lena n-áirítear Polasaithe Cosanta Sonraí, Frithéillithe agus Frith-Bhrioblóireachta, agus Nochtadh Cosanta.

Iniúchadh agus Tuairisciú Riosca:

- Cuireadh tús leis an bpróiseas tairisceana iniúchóireachta seachtraí.
- Athbhreithniú agus beachtú ar fhormáid tuairiscithe riosca a thionscnamh chun soiléireacht agus éifeachtacht a fheabhsú.

Eile:

- Rinne sé measúnú ar phróifíl riosca tionscnamh straitéiseach nua, chun ailíniú le fonn riosca an Ghrúpa, lena n-áirítear Uasghrádú SAP ERP, bunú féideartha cuideachta árachais faoi chuing, an úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as Comhaontuithe Ceannaigh Cumhachta Corparáideacha.

Rinneadh Breithiúnais Chuntasaíochta ar Nithe Tábhachtacha, Aithníodh Príomhbhoinn Tuisceana agus Rinneadh Meastacháin i gComhair Ráitis Airgeadais 2024

D'athbhreithnigh an Coiste na príomhbhoinn tuisceana agus na meastacháin is bonn leis na mór-réimsí breithiúnais seo a leanas mar a leagtar amach sna Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais seo:

- Gnóthas Leantach;
- boinn tuisceana pinsin i dtaobh FRS102 agus dliteanas pinsin;
- Soláthairtí i dtaobh éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóra;
- Sócmhainní seasta inláimhsithe agus deontais chaipitil.

Éifeachtacht an Choiste

Ceann de Théarmaí Tagartha an Choiste is ea go gcoinneoidh sé athbhreithniú leanúnach ar a fheidhmíocht. Rinne an Coiste athbhreithniú inmheánach ar a fheidhmíocht in 2024.

Bhunaigh an Coiste na tosaíochtaí seo a leanas do 2025:

- Maoirseacht chuimsitheach a choinneáil ar a Chlár Oibre Rollach agus ar a Théarmaí Tagartha.
- Comhoibriú láidir a chothú, lena n-áirítear comhroinnt eolais, ar fud an Ghrúpa, lena n-áirítear cumarsáid rialta agus malartú dea-chleachtais a éascú i measc Chathaoirligh an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca (ARC).
- Tuiscint agus ullmhacht do thopaicí criticiúla a fheabhsú trí phlé domhain, obair forbartha, agus oiliúint spriocdhírithe agus cur i láthair iniúchóra sheachtraigh nó speisialtóra do phríomhréimsí, lena n-áirítear:
  - Beartas agus Rialachas na hIntleachta Saorga (IS)
  - An Treoir um Thuairisciú Inbhuanaitheachta Corparáidí (CSRD) agus Tacsanomaíocht AE
  - Cur i bhfeidhm Chóras Iniúchóireachta Inmheánaí Nua an Ghrúpa (GIA)
- Córas Bainistíochta Riosca Nua agus Úsáid Anailíseach Sonraí Feabhsaithe a chur i bhfeidhm.

Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil le comhaltaí eile an Choiste as a gcuid oibre agus a dtacaíocht i rith na bliana agus as an léargas a chuir siad ar fáil dom.

Liam O'Rourke
Cathaoirleach an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca Bhord CIÉ

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach

Raon Feidhme na Freagrachta

D'ullmhaigh gach ceann d'fhochuideachtaí Ghrúpa CIÉ (an Grúpa) Ráiteas faoin Rialú Inmheánach, atá formheasta ag a mbord féin. Ina theannta sin, tá Ráiteas faoin Rialú Inmheánach ullmhaithe ag Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ, CIÉ Tours san áireamh (an tEintiteas). Baineann an ráiteas seo a leanas go sonrach leis an Eintiteas agus tá sé formheasta ag Bord CIÉ.

Aithníonn an tEintiteas an fhreagracht atá air as a áirithiú go gcoimeádtar agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh. Cuirtear san áireamh leis an bhfreagracht sin ceanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016. Rinne an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR) agus Bord CIÉ athbhreithniú ar an ráiteas seo lena áirithiú go léirítear go cruinn ann an córas rialaithe a bhí i bhfeidhm le linn na tréimhse tuairiscithe. Rinne na hiniúchóirí seachtracha athbhreithniú ar an ráiteas seo freisin lena áirithiú go bhfuil sé ag teacht leis an eolas atá acu óna n-iniúchadh ar na ráitis airgeadais,

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha chun riosca a bhainistiú ionas go mbeidh sé ar leibhéal inghlactha, agus ní chun fáil réidh leis ar fad. Dá bhrí sin, ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt go bhfuil sócmhainní á gcosaint, go bhfuil idirbhearta á n-údarú agus á dtaifeadadh i gceart agus go bhfuil earráidí nó mírialtachtaí ábhartha á gcosc nó á mbrath go tráthúil.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá i gcomhréir le treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe agus an Roinn Airgeadais, i bhfeidhm san Eintiteas don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2024 agus go dtí an dáta ar a ndearnadh na ráitis airgeadais a fhormheas.

An Acmhainneacht i dtaobh Riosca a Láimhseáil

Tá CIR ag an Eintiteas. De réir Chairt agus Téarmaí Tagartha an CIR, beidh ballraíocht comhdhéanta de Chathaoirleach agus ar a laghad beirt Chomhaltaí Boird Neamhfheidhmiúcháin, iad go léir ceaptha ag Bord CIÉ agus beidh gach duine acu neamhspleách ar bhainistíocht, ar chathaoirleach Bhord CIÉ agus ar na hiniúchóirí seachtracha.

Ní féidir Cathaoirleach Bhord CIÉ ná aon Chomhalta Boird 10 a bhí ina fhostaí den Ghrúpa tráth ar bith le linn na dtrí bliana roimh an gceapachán a cheapadh ar an gCoiste. In éagmais Chathaoirleach an Choiste nó a ionadaí cuí-cheaptha, ceapfaidh na comhaltaí eile duine dá líon chun bheith ina chathaoirleach ar an gcruinniú.

Tá feidhm iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ag an Eintiteas freisin, a bhfuil dóthain acmhainní aici agus a bhíonn ag gabháil do chlár oibre arna aontú le CIR.

Tá an bhainistíocht riosca laistigh de Ghrúpa CIÉ bunaithe ar Bheartas Riosca agus Prionsabail Ghrúpa CIÉ lena dtacaítear le sainorduithe gach ceann de chuideachtaí CIÉ i dtaobh a bheith ag feidhmiú ina n-aonair, ar bhonn neamhspleách, agus a bheith ag feidhmiú le chéile de réir mar is gá i ndáil le saincheisteanna a théann i bhfeidhm orthu go léir.

Cuirtear san áireamh le Beartas Riosca agus Prionsabail Ghrúpa CIÉ ceanglais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus ceanglais na hEagraíochta um Chaighdeáin Idirnáisiúnta mar a leagtar síos in (ISO) 31000, Bainistíocht Riosca – Prionsabail agus Treoirlínte, agus breithnítear ina thaobh na treoirlínte dea-chleachtais a leagtar amach sa Treoir um Bainistíocht Riosca do Ranna agus Oifigí Rialtais (Feabhra 2016) ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

Déantar an fhreagracht as bainistíocht riosca laistigh de chuideachta Ghrúpa CIÉ a tharmligean chuig an bPríomhoifigeach Airgeadais nó chuig bainisteoir oiriúnach eile laistigh de gach cuideachta atá i gcuideachta Grúpa CIÉ. Tá an Creat Bainistíochta Riosca féin ag gach ceann de chuideachtaí Ghrúpa CIÉ, atá curtha in oiriúint do shainchuspóirí straitéiseacha na cuideachta agus atá formheasta ag bord na cuideachta.

An Creat Bainistíochta Riosca

Is é an aidhm fhoriomlán atá le Creat Bainistíochta Riosca gach cuideachta de chuid Ghrúpa CIÉ ná an próiseas chun riosca a bhainistiú a chomhtháthú i bpróisis bhainistíochta na cuideachta (rialachas, straitéis agus pleanáil iomlán, bainistíocht, tuairisciú, beartais, luachanna agus cultúr).

Is é an cuspóir atá leis a chinntiú, a mhéid is féidir, go n-aithnítear agus go mbainistítear gach riosca intuartha a d'fhéadfadh cur isteach ar chuspóirí na cuideachta, agus go ndéantar na rioscaí a thuairisciú do Bhord na cuideachta áirithe sin agus go gcoinnítear Bord CIÉ ar an eolas go cuí faoi na Príomhrioscaí atá i gceist i gcás Ghrúpa CIÉ.

Déantar dearbhú riosca trí mheán na trí líne chosanta. Is é an phríomhdhifríocht atá idir na trí líne chosanta ná a leibhéil neamhspleáchais ar ghníomhaíochtaí oibríochta gach cuideachta agus ar an gcuideachta féin.

I samhail rialachais atá bunaithe ar thrí líne chosanta, déantar idirdhealú idir acmhainní riosca, maoirseacht rioscaí agus maoirsiú rioscaí mar seo a leanas:

- Úinéireacht Riosca, eadhon na feidhmeanna a ghlacann seilbh ar na rioscaí agus a dhéanann iad a bhainistiú mar chuid dá ngníomhaíochtaí ó lá go lá (an chéad líne chosanta);
- Maoirseacht Riosca, eadhon na feidhmeanna a dhéanann maoirseacht ar rioscaí agus a chuireann dúshlán na bhfoirne bainistíochta go stuama (an dara líne chosanta); agus
- Maoirsiú Riosca, eadhon feidhmeanna a sholáthraíonn dearbhú neamhspleách (an tríú líne chosanta).

Tá Úinéireacht Riosca ailínithe le húinéireacht ghnó. Toisc go bhfuil na daoine atá i gceannas ar na rannóga freagrach as cuspóirí gnó a bhaint amach, is iad atá freagrach ar deireadh thiar, ina gcáil mar úinéirí rioscaí, as rioscaí a bhaineann lena gcuid réimsí freagrachta féin a aithint agus a bhainistiú. Feidhmíonn siad an fhreagracht sin trína chinntiú go gcuirtear aithint rioscaí san áireamh go hiomlán i ngníomhaíochtaí laethúla na ndaoine atá ag obair ina gcuid rannóga.

Nuair a aithnítear rioscaí nua, sanntar iad d'úinéir riosca, is é sin ceann na rannóige. Féadfaidh an té sin bainistíocht an riosca a leagan ar Bhainisteoir Riosca a bheidh freagrach as anailís agus meastóireacht bhreise a dhéanamh ar an riosca atá i gceist agus dul i ngleic leis.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ trí chóras bogearraí riosca ar féidir iniúchadh a dhéanamh air, OpRiskControl. Dearadh na bogearraí sin lena chinntiú go nglacann Úinéirí Riosca agus baill foirne eile sna rannóga cur chuige comhsheasmhach, stuama ag gach céim den phróiseas bainistíochta riosca, ó aithint riosca go riosca a chur faoi bhráid leibhéal freagrachta níos airde. De réir ISO 31000, tá sé ina bheartas againn rioscaí a shainiú ar leibhéal is féidir a bhainistiú, is é sin, go ndéantar cur síos orthu ar shlí is leor ionas go bhféadfar measúnú a dhéanamh ar mhéid féideartha agus dóchúlacht an teagmhais, agus bearta maolaithe a chur i bhfeidhm.

Déanann an tÚinéir Riosca atá freagrach na rioscaí a mheas agus é nó í ag baint úsáid as Táblaí Critéar Riosca a forbraíodh ionas go luafar an Grádú Riosca cuí le rioscaí atá lasmuigh d'Fhonn Riosca an Eintitis, agus go sannfar an leibhéal cuí maoirseachta dóibh.

Príomhrioscaí

Laistigh den phróiseas bainistíochta riosca is féidir leis na hÚinéirí Riosca ábhartha a chinneadh an gá díriú ar rioscaí aonair agus iad a chur ar a súile do lucht bainistíochta ar leibhéal níos airde. Chun é sin a bhaint amach, is féidir leo catagóir Príomhriosca a shannadh do roinnt rioscaí ionas go n-aithneofar iad ar fud Ghrúpa CIÉ mar phríomhriosca don chuideachta. Má tá an rátáil riosca iarmharach, is é sin rátáil an riosca i gcomhthéacs na ngníomhaíochtaí maolaithe atá i bhfeidhm cheana féin, os cionn leibhéal sonrach meastar sa ghnáthchúrsa gur Príomhriosca é agus is mar sin a thuairiscítear é. Má tá an rátáil faoi bhun an leibhéil a shonraítear, féadfaidh Úinéir an Riosca é a chur i gcatagóir na bPríomhrioscaí freisin má mheasann sé nó sí gur gá sin chun aird a dhíriú ar an riosca.

Faireachán agus Athbhreithniú Leanúnach

Bíonn gach riosca nua a aithnítear agus Príomhrioscaí, cinntí agus sonraí faoi aon rioscaí atá ag teacht chun cinn faoi réir athbhreithnithe piaraí a dhéanann lucht feidhmiúcháin na cuideachta cuí de chuid CIÉ ag a gcruinnithe míosúla.

Clúdaítear na nithe seo a leanas sna tuarascálacha tréimhsiúla:

- Príomhrioscaí;
- Athruithe ar Phríomhrioscaí;
- Rioscaí Nua-aitheanta;
- Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn;
- Forbhreathnú ar Iomlán Rioscaí an Eintitis; agus
- Rioscaí a sháraíonn an fonn riosca agus bearta maolaithe.

Ina dhiaidh sin cuirtear tuarascáil faoi Rioscaí uile an Eintitis, a stádas i leith Fonn Riosca agus a bhfeidhmíocht i gcoinne príomhtháscairí feidhmíochta – más infheidhme – faoi bhráid CIR i gcomhréir leis an bPlean Riosca bliantúil, agus bíonn Tuairiscí faoi Mhionsonraí na Rioscaí ag gabháil leo.

Chomh maith leis an méid thuasluaite, cuirtear tuarascáil faoi Phríomhrioscaí Ardleibhéil uile an Ghrúpa, lena n-áirítear gnáthrioscaí agus Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn, faoi bhráid Bhord Feidhmiúcháin CIÉ ionas go ndéanfaidh an Bord sin measúnú orthu i gcomhthéacs Ghrúpa CIÉ ar fad. Sonraítear sa tuarascáil sin an stádas i leith Fonn Riosca agus an fheidhmíocht i gcoinne príomhtháscairí feidhmíochta, agus cuirtear faoi bhráid Choiste Iniúchóireachta agus Riosca CIÉ agus Bhord CIÉ í gach ráithe, agus Tuairiscí faoi Mhionsonraí na rioscaí ag gabháil léi.

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le haghaidh faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh sa chóras rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as beart ceartaitheach a ghlacadh agus don lucht bainistíochta agus do Bhord CIÉ, nuair is cuí.

Deimhníonn an tEintiteas go bhfuil na córais faireacháin leanúnaigh seo a leanas i bhfeidhm:

- Aithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun faireachán a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe sin agus aon easnaimh a aithníodh a thuairisciú.
- Rinneadh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar a bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sanntá; agus
- Déanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla i dtaobh feidhmíochta agus cúrsaí airgeadais ina léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.

Chomh maith leis na Príomhrioscaí agus na Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn, déantar na rioscaí ar fad atá os comhair an Ghrúpa a athbhreithniú agus a chatagóiriú laistigh de chomhstruchtúr rioscaí agus comhroinntear an fhaisnéis chun cuidiú leis an mbainistíocht riosca ar fud Ghrúpa CIÉ. Úsáidtear tagarmharc seachtrach domhanda, ar ceann neamhspleách é, chun na rioscaí a ghrúpáil ina gcatagóirí. Déantar iadsan a shórtáil ansin in ord tosaíochta. Ba iad na trí riosca arbh airde tosaíochta in 2023 ná Cibeartheagmhais, Cur isteach ar Ghnó agus Forbairtí Maicreacnamaíoch. Comhroinntear na rioscaí sin ar fud Ghrúpa CIÉ ansin chun féachaint chuige gur de réir an dea-chleachtais a dhéanfar iad a ghrádú agus bearta maolaithe a chur i bhfeidhm.

Soláthar

Deimhníonn an tEintiteas go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm aige lena áirithiú go gcomhlíontar rialacha agus treoirlínte reatha i dtaobh soláthair.

Ní dhearnadh aon ordú ceannaigh neamhchomhlíontacha le luach iomlán os cionn €25k a phróiseáil in 2024.

Príomhrioscaí

Catagóirí Príomhriosca		
Catagóir	**Riosca**	**Bearta Maolaithe**
Inbhuanaith-eacht	An riosca go mbeidh gá níos mó le hacmhainní agus le bonneagar chun freastal ar riachtanais atá ag dul i méid i dtaobh aeráide agus tuairisciú agus nochtadh ar an inbhuanaitheacht	• Tá oiliúint curtha ag an bhfoireann Inbhuanaitheachta ar Chuideachtaí Ghrúpa CIÉ maidir leis na ceanglais a chuirfear i bhfeidhm i leith Thacsanomaíocht an Aontais Eorpaigh • Cur i bhfeidhm clár bogearraí bainistíochta sonraí inbhuanaitheachta ar fud Ghrúpa CIÉ • Tacaíocht ó shaineolaithe i leith tuairisciú sonraí, príomhtháscairí feidhmíochta agus bainistíocht láraithe an tuairiscithe
	Athrú a bheith ag teacht ar riachtanais bhonneagair chun teicneolaíocht flít nua a chur i bhfeidhm	• Measúnachtaí riosca ar thionscadail • Measúnú ar riachtanais oiliúna • Tá acmhainní breise curtha i bhfeidhm agus tá maoiniú sannta dóibh
	Creimeadh cósta gar do na bealaí atá ann cheana féin	• Faireachán leanúnach ar riocht an bhonneagair ar fad • Obair chothabhála choisctheach agus cheartaitheach déanta • Maoiniú sonrach faighte le haghaidh obair thionscadail
Cibearshlándáil agus Teicneolaíocht	Riosca i dtaobh haiceála, bogearraí mailíseacha nó fioscaireachta	• Beartais agus straitéisí slándála TF i bhfeidhm • Bíonn na cibearbheartais faoi réir iniúchtaí rialta a dhéanann tríú páirtí chun féachaint chuige go bhfuil siad stuama • Reáchtálann an Grúpa cruinnithe míosúla TF agus teileachumarsáide chun rioscaí agus Comhaontuithe Seirbhíse a athbhreithniú • Criptiú gléasanna soghluaiste • Oiliúint agus feasacht rialta ar chúrsaí cibearshlándála atá curtha in oiriúint do róil agus freagrachtaí sonracha • Déantar cleachtaí athshlánaithe mar fhreagairt ar chibeartheagmhais • A chinntiú go bhfuil gach socrú cuí slándála i bhfeidhm le haghaidh gníomhaíochtaí tacaíochta agus cothabhála • Árachas agus tacaíocht theicniúil i bhfeidhm i gcás teagmhais
	An riosca nach mbeidh acmhainní leordhóthanacha cibearshlándála ann	• Teagmháil le páirtithe leasmhara ábhartha lena chinntiú go bhfuil feasacht ar na hacmhainní is gá chun cibearshlándáil leordhóthanach a bheith i bhfeidhm
	Maoiniú chun teicneolaíocht chúloifige a athsholáthar	• Dul i gcomhairle le geallsealbhóirí chun aird a dhíriú ar an maoiniú atá de dhíth chun córais a uasghrádú
Airgeadas	Maoiniú neamhleor chun gnó a choinneáil ar bun agus a fhorbairt	• Rannpháirtíocht geallsealbhóirí lena chinntiú go bhfuil soiléireacht ann maidir leis an maoiniú riachtanach • Monatóireacht ar Chonarthaí Ollchostais le haghaidh gníomhaíochtaí OSP • Pleanáil airgeadais le haghaidh gníomhaíochtaí tráchtála chun faireachán a dhéanamh ar thuairisceáin • Seomra cinn leachtachta chun oibleagáidí airgeadais a chomhlíonadh • Rialuithe airgeadais inmheánacha
	Bagairt ar chobhsaíocht airgeadais Ghrúpa CIÉ ón dliteanas pinsin le sochar sainithe	• Moltaí na Cúirte Oibreachais a chur i bhfeidhm i leith Scéim Aoisliúntais 1951. • Pleanáil straitéiseach fhadtéarmach chun an riosca bunúsach i soláthar pinsin sochair shainithe a bhainistiú • Teagmháil le hionadaithe fostaithe agus le príomhpháirtithe leasmhara eile chun pleananna a chomhaontú chun aghaidh a thabhairt ar riosca
	Feidhmíochtaí tráchtála a chur i gcrích	• Monatóireacht leanúnach ar fheidhmíochtaí tráchtála • Dul i gcomhairle le geallsealbhóirí agus lucht maoinithe lena chinntiú go mbeidh lántuiscint acu ar na tionchair fhéideartha agus ar na bearta maolaithe a d'fhéadfaí a chur i bhfeidhm • Athbhreithnithe ar bhealaí, lena n-áirítear taithí na gcustaiméirí, ioncam agus costas • Pleananna teagmhasacha láidre a fhorbairt chun imeachtaí ardtionchair agus dóchúlachta ísle

Catagóirí Príomhriosca		
Catagóir	**Riosca**	**Bearta Maolaithe**
Sábháilteacht agus Sláinte	Imbhualadh/teagmhas ardluais	• Tá córais bainistíochta sábháilteachta agus nósanna imeachta i dtaobh oibríocht shábháilte i bhfeidhm • Cuirtear oiliúint ar thiománaithe agus soláthraítear oiliúint leanúnach inniúlachta de réir na rialachán • Tá beartais tástála le haghaidh drugaí agus alcóil i bhfeidhm • Tá córais á gcur i bhfeidhm ar fud na tíre chun luas a laghdú agus maolú a dhéanamh ar an mbaol ag crosairí comhréidhe • Iniúchtaí teicniúla rialta ar chrosairí comhréidhe • Déantar athbhreithniú agus anailís ar mhórtheagmhais chun ceachtanna a fhoghlaim uathu agus na ceachtanna sin a chur i bhfeidhm
	Iompraíocht fhrithshóisialta	• Tá straitéis slándála forbartha • Soláthraíodh acmhainní breise slándála ar bhealaí sonracha
Daoine	Dúshlán maidir le baill foirne a choinneáil agus baill foirne nua a earcú	• Anailís ar bhearnaí chun acmhainní a bheidh ag teastáil amach anseo a aithint • Pleanáil comharbais • Feachtais earcaíochta agus laethanta oscailte a reáchtáil • Freastal ar aontaí earcaíochta
Comhlíonadh	An baol go ngearrfaí fíneálacha/ pionóis mar gheall ar neamhchomhlíonadh na rialachán agus na dtreoracha	• Oiliúint agus nósanna imeachta a bheith i bhfeidhm chun féachaint chuige go gcomhlíonfar na ceanglais go léir • Grúpaí oibre idirchuideachta a bhunú chun rialuithe agus próisis a athbhreithniú agus sonraí fúthu a roinnt • Teagmháil le páirtithe leasmhara chun aon bhearnaí maidir le ceanglais rialála a chomhlíonadh a réiteach

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Ceanglaítear sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, go ndéanfar athbhreithniú seachtrach ar bhonn tréimhsiúil ar éifeachtacht Chreat Bainistíochta Rioscaí gach Comhlachta Stáit.

Fostaíodh Forvis Mazars chun athbhreithniú a dhéanamh ar Chreat Bainistíochta Riosca an Eintitis i mí Mheán Fómhair 2020 agus beidh an chéad athbhreithniú eile le críochnú in 2025.

Fuarthas go raibh an Cód á chomhlíonadh ag an Eintiteas.

Ina theannta sin, tá sé á dhearbhú ag an Eintiteas go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm aige chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a chuid nósanna imeachta maidir le bainistíocht riosca agus rialú riosca. An faireachán agus an t-athbhreithniú a dhéanann an tEintiteas ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais, bunaítear iad ar an obair a dhéanann na hiniúchóirí inmheánacha agus na hiniúchóirí seachtracha, an obair a dhéanann CIR, a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus an lucht ardbhainistíochta san Eintiteas atá freagrach as forbairt agus cothabháil a dhéanamh ar an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Deimhníonn an tEintiteas go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht an Chreata Bainistíochta Rioscaí in 2024 de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016.

Saincheisteanna a bhaineann le Rialú Inmheánach

Níor aithníodh aon laigí ábhartha sa rialú inmheánach, i dtaobh caillteanais ábhartha ná i dtaobh calaoisí i leith na bliana 2024 ar gá iad a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Cé nár aithníodh sa bhliain reatha aon laigí sna rialuithe inmheánacha a léiríonn tionchar ábhartha ar na ráitis airgeadais i leith na bliana 2024 ná blianta ina diaidh sin, tá an Bord agus an lucht bainistíochta fós san airdeall ar laigí rialaithe agus fáiltíonn siad roimh aiseolas trí iniúchadh inmheánach, iniúchadh seachtrach agus réimsí eile faireacháin agus athbhreithnithe leanúnaigh, i ndáil le moltaí faoi conas córas rialaithe inmheánaigh an Eintitis a fheabhsú. Fiosraíonn an tEintiteas gach tuairisc den sórt sin agus cuireann sé bearta i bhfeidhm go pras ar bhonn na moltaí.

Luach Saothair na gComhaltaí Boird

Is é an tAire Iompair a chinneann luach saothair na gComhaltaí Boird i leith a ndualgas mar Chomhaltaí Boird. Ní fhaigheann siad pinsin i leith a ndualgas mar Chomhaltaí Boird.

Íoctar luach saothair freisin le Comhaltaí Boird a cheaptar faoin Acht um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001, de réir a gconarthaí fostaíochta.

Tinreamh ag cruinnithe an Bhoird/na gCoistí

Seo thíos tinreamh na gComhaltaí Boird ag cruinnithe Boird/Coiste a tionóladh in 2024.

Comhalta Boird	Nóta	Bord CIÉ	An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca	An Coiste Airgeadais agus Infheistíochta	An Coiste Pinsean	Coiste Luacha Saothair an Bhoird	An Grúpa Comhairleach um Réad-mhaoin	An Grúpa Comhairleach um Inbhuanaitheacht
Aidan Murphy	1	4/4				1/1		
Fiona Ross	2	3/3				1/1		2/2
Jimmy Doran		7/7					6/6	2/2
Brian Fitzpatrick		7/7	7/7	5/5		2/2	6/6	
Stephen Hannan		7/7		5/5	5/5			
Dermot Healy		7/7			5/5			
Miriam Hughes		7/7		3/5				
Steve Murphy	3	5/7		1/5				
Gary Owens		7/7		5/5				
Niamh O'Regan		5/7		5/5	3/5	1/2		
Liam O'Rourke	4	7/7	7/7		5/5			
Fiona Sweeney		7/7		4/5	5/5			
Tommy Wynne		6/7					5/6	

1 Cuireadh tús le téarma Aidan Murphy ar Bhord CIÉ 26 Meitheamh 2024.

2 Chuaigh téarma Fiona Ross ar Bhord CIÉ in éag ar an 25 Meitheamh 2024.

3 Cuireadh tús le téarma Steve Murphy ar Bhord CIÉ an 23 Eanáir 2024.

4 Tháinig deireadh le téarma Liam O'Rourke ar Bhord CIÉ ar an 3 Meán Fómhair 2024 agus tháinig sé chun cinn arís ar an 4 Meán Fómhair 2024

Gnóthas Leantach

Easnamh sa Scéim Pinsin

Tá dúshlán suntasach ag an nGrúpa nach mór aghaidh a thabhairt air fós san easnamh pinsin amhail an 31 Nollaig 2024 de €361m, ar dliteanas meántéarmach go fadtéarmach é. Tá sé mar thosaíocht ag an mbainistíocht agus ag an mBord a chinntiú go bhfuil socruithe pinsin don fhoireann agus don Ghrúpa slán agus inacmhainne.

Ó thaobh gnóthais leantaigh de, a ghlacann léargas níos giorra de bheagán os cionn dhá mhí dhéag, tá sé réasúnta a bheith ag súil go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an nGrúpa agus ag CIÉ chun leanúint ar aghaidh ag feidhmiú agus nach mbeidh tionchar ag staid an easnaimh phinsin orthu.

Éiginnteachtaí Eacnamaíocha Domhanda

Tá éiginnteacht gheopholaitiúil fós ina riosca ar leibhéal eacnamaíoch domhanda agus bíonn tionchar aige sin ar rioscaí gnó áirithe don Ghrúpa. Cé go bhfuil maolú tagtha ar rioscaí amhail slándáil fuinnimh agus suaitheadh sa slabhra soláthair, tá an poitéinseal maidir le luaineacht amach anseo fós ina ábhar imní agus méadaítear imní maidir le cibearshlándáil sa timpeallacht reatha freisin. Cé gur éirigh le beartais airgeadaíochta ar fud an domhain le déanaí aghaidh a thabhairt ar bhoilsciú, d'fhéadfadh tionchar a bheith ag an éiginnteacht reatha maidir le taraifí trádála ar chumas caiteachais do ghnólachtaí agus do thomhaltóirí.

Gníomhaíochtaí Tráchtála

Thuill an Grúpa barrachas €12m in 2024 óna ghníomhaíochtaí tráchtála. Gin Bus Átha Cliath, Iarnród Éireann agus CIÉ Tours brabúis tráchtála, agus thuairiscigh gnó na Luasbhealaigh i mBus Éireann easnamh foriomlán don bhliain.

Tá an Buiséad do 2025 maidir le gníomhaíocht Tráchtála socraithe ag staid bharrachais don Ghrúpa agus tá an Bord sásta go bhfuil dóthain acmhainní ag an nGrúpa chun tacú leis na gnólachtaí trína n-oibríochtaí.

Seirbhísí OSP

Le linn 2024, d'oibrigh na trí chuideachta oibriúcháin Bus Átha Cliath (BÁC), Bus Éireann (BÉ) agus Iarnród Éireann (IÉ) seirbhísí iompair phoiblí thar ceann an Údaráis Náisiúnta Iompair (NTA) ar bhonn conartha ollchostais. Faoi na conarthaí seo bailítear ioncam ó phaisinéirí thar ceann an NTA agus aisíoctar na cuideachtaí oibriúcháin as costas na seirbhísí a sholáthraítear.

Comhaontaíodh pleananna seirbhíse do 2025 leis an NTA atá ag soláthar an mhaoinithe riachtanaigh chun costais chomhaontaithe na bpleananna seo a íoc. Shínigh an dá Chuideachta Bhus DACanna nua cúig bliana i mí na Nollag 2024 a shíneoidh go dtí mí na Nollag 2029.

Ní théann Conradh Dámhachtana Dírí IÉ in éag go dtí 2029.

Bainisteoir Bonneagair Conradh Ilbhliantúil (MAC)

Tá an Bainisteoir Bonneagair (IM) maoinithe faoin MAC.

Síníodh conradh cúig bliana (2020 -2024) in 2019. Chuir an conradh seo maoiniú iomlán ar fáil don IM.

Cuireadh síneadh bliana eile le conradh 2020-2024 i mí na Nollag 2024 go dtí deireadh 2025. Tá sé tugtha le fios ag an Roinn Iompair go gcuirfear an maoiniú sa chonradh ar fáil don IÉ ar feadh thréimhse an chonartha.

Tá an IM ag súil le conradh nua cúig bliana a shíniú leis an Roinn Iompair in 2025.

Seirbhísí Iompair Scoile

Bainistíonn Bus Éireann soláthar Seirbhísí Iompair Scoile ar fud an Stáit.

Le linn 2024, lean líon na leanaí a bhaineann leas as iompar scoile ag fás agus chuir an Roinn Oideachais (RO) maoiniú breise ar fáil chun seirbhísí a mhéadú chun freastal ar na nithe seo a leanas:

- Méadú 5.7% ar líon iomlán na ndaltaí ag deireadh 2024 i gcomparáid leis an tréimhse chéanna in 2023.
- An méadú leanúnach ar éileamh ar sheirbhísí de réir na RO ag tairiscint táillí laghdaithe go suntasach don scoilbhliain 24/25.
- Fógraíodh roinnt seirbhísí píolótacha a dhéanann triail ar chritéir cháilitheachta athbhreithnithe mar chuid d'Athbhreithniú na Scéime Iompair Scoile.
- An méadú leanúnach ar sheirbhísí iompair scoile do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu – 21,900 in 2024, méadú 9% ar 2023.
- Soláthar leanúnach agus méadaithe seirbhísí iompair scoile do leanaí na hÚcráine agus beagnach 6,900 ag baint leasa as iompar faoi dheireadh 2024.

Leachtacht

Tá iarmhéid airgid glan €310m ag an nGrúpa faoi láthair amhail an 31 Nollaig 2024.

Amhail an 31 Nollaig 2024, tá comhaontú saoráide baincéireachta tiomanta i bhfeidhm ag an nGrúpa go dtí Bealtaine 2029. Is é €80 milliún an méid neamhtharraingthe atá ar fáil don Ghrúpa faoi shaoráid chreidmheasa imrothlach tiomanta an Ghrúpa.

Tá an bhainistíocht ag súil go leanfaidh an Grúpa dá oibleagáidí agus dá chúnaint airgeadais a chomhlíonadh faoin gcomhaontú don tréimhse 12 mhí ar a laghad ó dháta faofa na ráiteas airgeadais seo.

Thar ceann an Bhoird

Aidan Murphy
Cathaoirleach

Liam O'Rourke
Comhalta Boird

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Tá na Comhaltaí Boird freagrach as Tuarascáil Bhliantúil agus ráitis airgeadais Eintiteas CIÉ (an tEintiteas) agus Ghrúpa CIÉ (an Grúpa) a ullmhú de réir an Achta Iompair, 1950 agus leasuithe ina dhiaidh sin.

Ceanglaíonn reachtaíocht ar na Comhaltaí Boird ráitis airgeadais a ullmhú i leith gach bliana airgeadais ina dtugtar léargas fíorcheart ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais Ghrúpa CIÉ amhail deireadh na bliana airgeadais agus ar bhrabús agus caillteanas an Ghrúpa i leith na bliana airgeadais.

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais do 2024 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, eisithe ag an Comhairle Tuairiscithe Airgeadais ('an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha').

Faoi dhlí na hÉireann, ní cheadóidh na Comhaltaí Boird ráitis airgeadais mura bhfuil siad deimhin go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Eintitis agus an Ghrúpa amhail deireadh na bliana airgeadais agus ar bhrabús nó caillteanas an Ghrúpa i leith na bliana airgeadais.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú, ceanglaítear ar na Comhaltaí Boird:

- beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama;
- a shonrú cibé ar ullmhaíodh nó nár ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme agus na caighdeáin sin atá i gceist a shainaithint, faoi réir aon imeachtaí ábhartha ó na caighdeáin sin a nochtadh agus a mhíniú sna nótaí a ghabhann leis na ráitis airgeadais;
- scairshealbhóirí CIÉ a chur ar an eolas i scríbhinn faoi úsáid díolúintí nochta, más ann, faoi FRS 102; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, ach amháin sa chás nach cuí a ghlacadh leis go leanfaidh CIÉ agus an Grúpa i mbun gnó.
- Tá na Comhaltaí Boird freagrach as taifid chuntasaíochta iomchuí a choinneáil ar leor iad chun:
- idirbhearta CIÉ agus an Ghrúpa a thaifeadadh agus a mhíniú i gceart;
- a chumasú, tráth ar bith, sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó caillteanas CIÉ a chinneadh go réasúnta cruinn; agus
- a chur ar a gcumas do na Comhaltaí Boird a chinntiú gur ullmhaíodh ráitis airgeadais CIÉ agus an Ghrúpa de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme agus de réir an Achta Iompair, 1950 agus leasuithe ina dhiaidh sin.

Chomh maith leis sin, tá na Comhaltaí Boird freagrach as sócmhainní an Ghrúpa a chosaint agus, dá réir sin, as céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá na Comhaltaí Boird freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise corparáidí agus na faisnéise airgeadais atá ar shuíomh gréasáin an Ghrúpa. Ní gá gurb ionann an reachtaíocht in Éirinn maidir le hullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais agus an reachtaíocht atá i bhfeidhm i ndlínsí eile.

Thar ceann an Bhoird

Aidan Murphy
Cathaoirleach

Liam O'Rourke
Comhalta Boird

Tuarascáil na nIniúchóirí Neamhspleácha

Don Aire Iompair i Leith Chóras Iompair Éireann

Tuairisc ar an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Tuairim

Tá ráitis airgeadais Córas Iompair Éireann ("an Eintiteas") agus a fhochuideachtaí ("an Grúpa") don bhliain ag críoch 31 Nollaig 2024 a chuimsíonn, an Cuntas Comhdhlúite Brabúis agus Caillteanais; an Ráiteas Comhdhlúite um Ioncam Cuimsitheach; an Clár Comhardaithe Eintitis agus Comhdhlúite; an Ráiteas Comhdhlúite agus Eintitis um Athruithe ar Chothromas; an Ráiteas Comhdhlúite faoi Shreabhadh Airgid; agus na nótaí a ghabhann le ráitis airgeadais an Entitis agus an Ghrúpa, lena n-áirítear achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha mar a leagtar amach i nóta 1. Is iad an tAcht Iompair, 1950 agus FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann eisithe sa Ríocht Aontaithe ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais (FRS 102) an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha a cuireadh i bhfeidhm á n-ullmhú.

Bunús leis an tuairim

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht (Éire) agus de réir an dlí is infheidhme. Déantar cur síos ar ár bhfreagrachtaí faoi na caighdeáin sin sa chuid Na Freagrachtaí atá ar an Iniúchóir maidir leis an Iniúchadh ar na ráitis airgeadais dár dtuarascáil.

Táimid neamhspleách ar an Eintiteas agus ar an nGrúpa de réir na gceanglas eitice is ábhartha maidir leis an iniúchadh a dhéanaimid ar ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiticiúil do Iniúchóirí (Éire) arna eisiúint ag Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann (IAASA), agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticiúla eile atá orainn de réir na gceanglas sin.

Creidimid gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuaireamar chun bunús a thabhairt leis an tuairim uainn.

Conclúidí a bhaineann le gnóthas leantach

Agus na ráitis airgeadais á n-iniúchadh againn, tháinig muid ar an gconclúid gur iomchuí úsáid na Comhaltaí Boird ar bhonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú.

Bunaithe ar an obair a rinneamar, níor shainaithníomar aon neamhchinnteachtaí ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh, ina n-aonair nó i dteannta a chéile, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Eintitis agus an Ghrúpa leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta nuair a údaraítear na ráitis airgeadais lena n-eisiúint.

Déantar cur síos ar ár bhfreagrachtaí agus ar fhreagrachtaí na Comhaltaí Boird maidir le gnóthas leantach sna codanna ábhartha den tuarascáil seo.

Faisnéis eile

Is iad na Comhaltaí Boird atá freagrach as an bhfaisnéis eile. Cuimsítear leis an bhfaisnéis eile an fhaisnéis atá san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil Ghrúpa CIÉ, seachas na ráitis airgeadais agus tuairisciúil an iniúchóra uainn ina leith. Ní chuimsítear sa tuairim uainn ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, ach amháin sa mhéid a luaitear a mhalairt go sainráite sa tuarascáil uainn, ní léirímid aon chineál conclúide dearbhaithe ina leith.

Is é an fhreagracht atá orainn an fhaisnéis eile a léamh agus a bhreithniú an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuaireamar le linn an iniúchta, nó ar cosúil go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Má aithnímid neamhréireacht ábhartha den sórt sin nó ráiteas a ndealraíonn sé gur míráiteas ábhartha é, ní mór dúinn a chinneadh an bhfuil aon mhíráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais nó an ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile. Más rud é, ar bhonn na hoibre a rinneamar, go gcinnimid go ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile sin, ní mór dúinn an méid sin a thuairisciú.

Níl aon ní le tuairisciú againn i ndáil leis sin.

Freagrachtaí faoi seach

Na Freagrachtaí atá ar na Comhaltaí Boird i dtaca le na ráitis airgeadais

Mar a dtugtar míniú níos iomláine air sa Ráiteas um Fhreagrachtaí an Bhoird, is iad na Comhaltaí Boird atá freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais agus bheith sásta go dtugann siad léargas fíorcheart, agus as cibé rialú inmheánach a chinnfidh siad is gá ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé de bharr calaoise nó de bharr earráide.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, tá na Comhaltaí Boird freagrach as measúnú a dhéanamh ar chumas an Eintiteas agus an Ghrúpa leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, as nochtadh a dhéanamh, mar is infheidhme, ar nithe a bhaineann le gnóthas leantach agus as bonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh a úsáid mura bhfuil sé i gceist ag an bhainistíocht an Eintiteas nó an Ghrúpa a leachtú ná deireadh a chur leis na hoibríochtaí, nó nach bhfuil aon rogha réalaíoch acu ach é sin a dhéanamh.

Na freagrachtaí atá ar an iniúchóir as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Is iad na cuspóirí atá againn dearbhú réasúnta a fháil maidir le cibé an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide, agus tuarascáil iniúchóra a eisiúint ina bhfuil an tuairim uainn. Ardleibhéal dearbhaithe is ea dearbhú réasúnta, ach ní hionann é agus ráthaíocht go n-aimseofar i gcónaí in iniúchadh arna dhéanamh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht (Éire) míráiteas ábhartha más ann dó. Is féidir go n-eascródh míráitis as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, astu féin nó le chéile, go bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnach leis go mbeadh tionchar acu ar chinntí geilleagracha na n-úsáideoirí arna nglacadh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Tá cur síos breise ar ár bhfreagrachtaí as iniúchadh na ráiteas airgeadais le fáil ar shuíomh Gréasáin Údarás Maoirseachta Iniúchóireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann ag: http://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8f-a98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsibilities_for_audit.pdf. Tá an tuairisc seo mar chuid de thuarascáil ár n-iniúchóra.

Rialála eile nithe nach mór dúinn tuairisc a thabhairt orthu ar bhonn eisceachta

Faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (Lúnasa 2016) ('an Cód Cleachtais'), tá ceanglas orainn tuairisciú duit más rud é nach dtugtar léiriú ar chomhlíonadh alt 1.9(iv) den Chód Cleachtais ag an nGrúpa sa ráiteas maidir le córas an rialaithe inmheánaigh atá riachtanach faoin gCód Cleachtais, mar atá san áireamh sa Ráiteas Rialachais Chorparáidigh, nó más rud é go bhfuil sé ar neamhréir leis an bhfaisnéis atá ar eolas againn ón iniúchadh a rinneamar ar na ráitis airgeadais.

Níl aon ní le tuairisciú againn i dtaca le sin.

Cuspóir ár gcuid oibre iniúchta agus a bhfuil ár bhfreagrachtaí dlite dúinn

Déantar an tuarascáil seo don Aire Iompair amháin de réir Alt 34 (3) den Acht Iompair 1950. Rinneadh ár gcuid oibre iniúchta ionas go bhféadfaimis na nithe seo a chur in iúl dúinn don Aire i dtuarascáil iniúchóra agus chun aon chríche eile. A mhéid a cheadaítear leis an dlí, ní ghlacaimid ná ní ghlacaimid freagracht ar aon duine seachas an tEintiteas agus an tAire, as ár gcuid oibre iniúchta, as an tuarascáil seo, nó as na tuairimí atá curtha le chéile againn.

Tommy Doherty
Ar son agus thar a cheann Forvis Mazars
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht
Iniúchóireachta Reachtúla
Ionad Fhearchair
Bloc 3
Baile Átha Cliath 2

30 Aibreán 2025

Cuntas Comhdhlúite Brabúis agus Caillteanais

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €000	2023 €000
Ioncam ó oibríochtaí	*3*	684,453	612,661
Fáltais ó chonarthaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí	*12*	961,985	870,512
Cistiú eile ón Stát	*12*	193,780	190,764
Deontais ioncaim eile	*12*	3,760	7,621
Ioncam iomlán	*3*	**1,843,978**	**1,681,558**
An párolla agus costais ghaolmhara	*5*	(814,960)	(751,877)
Costais ábhar agus seirbhísí	*6*	(992,792)	(880,304)
Iomlán na gcostas oibriúcháin		**(1,807,752)**	**(1,632,181)**
TRÚCDA roimh chostais eisceachtúla		**36,226**	**49,377**
Míreanna eisceachtúla	*7*	(2,138)	(1,814)
Dímheas agus amúchadh glan ar amúchadh deontas caipitil	*8*	(20,124)	(19,007)
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe	*9*	(399)	(1,210)
Brabús oibriúcháin an Ghrúpa roimh ús agus cáin		**13,565**	**27,346**
Ús infhála agus ioncam dá shamhail	*10*	7,366	6,496
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	*10*	(11,348)	(14,167)
Glanchostas úis		**(3,982)**	**(7,671)**
Barrachas don bhliain roimh cháin		9,583	19,675
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	*11*	(9,461)	(8,955)
Barrachas don bhliain		**122**	**10,720**

Ráiteas Comhdhlúite um Ioncam Cuimsitheach

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €000	2023 €000
Barrachas/(Easnamh) don bhliain		122	10,720
Ioncam/(caillteanas) cuimsitheach eile:			
Atomhas na ndliteanas sochar iarscoir	*25*	**22,439**	**40,511**
Fálú ar an sreabhadh airgid			
– Athaicmiú sa chuntas brabúis agus caillteanais		4,272	(14,027)
– Athrú ar luach na n-ionstraimí fálaithe		(2,441)	(3,969)
– (Caillteanas)/Gnóthachan malartán eachtrach neamhréadaithe		(1,276)	457
		555	**(17,539)**
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain, glan ar cháin		**22,994**	**22,972**
Ioncam cuimsitheach iomlán i leith na bliana		**23,116**	**33,692**

Clár Comhardaithe Comhdhlúite

Amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €000	2023 €000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní seasta doláimhsithe	*14*	26,873	26,330
Sócmhainní seasta inláimhsithe	*15*	3,174,719	2,924,263
		3,201,592	**2,950,593**
Sócmhainní reatha			
Fardail	*17*	114,729	104,324
Féichiúnaithe	*18*	338,173	359,853
Airgead sa bhanc agus ar láimh		320,101	261,982
		773,003	**726,159**
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)	*19*	(882,169)	(863,373)
Glandliteanas reatha		**(109,166)**	**(137,214)**
Sócmhainní iomlána lúide dliteanas reatha		**3,092,426**	**2,813,379**
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin)	*20*	(1,716)	(6,520)
Ioncam iarchurtha	*23*	(2,685,029)	(2,419,012)
Soláthairtí in aghaidh dliteanas			
Soláthairtí in aghaidh dliteanas agus muirir eile	*22*	(201,747)	(197,214)
Soláthar le haghaidh oibleagáidí sochair iarfhostaíochta	*25*	(360,985)	(370,800)
Glandliteanas		**(157,051)**	**(180,167)**
Caipiteal agus cúlchistí			
Cúlchistí caipitil		28,556	28,556
Cuntas brabúis agus caillteanais		(198,118)	(221,234)
Airleacain Stáit neamh-inaisíoctha		12,511	12,511
		(157,051)	**(180,167)**

Thar ceann an Bhoird

Aidan Murphy
Cathaoirleach

Liam O'Rourke
Comhalta Boird

2 Aibreán 2025

Clár Comhardaithe Eintiteas CIÉ

Amhail an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €000	2023 €000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní seasta doláimhsithe	*14*	1,234	968
Sócmhainní seasta inláimhsithe	*15*	936,008	901,666
Sócmhainní airgeadais	*16*	359,313	359,255
		1,296,555	**1,261,889**
Sócmhainní reatha			
Féichiúnaithe	*18*	10,510	9,013
Airgead sa bhanc agus ar láimh		303,817	246,500
		314,327	**255,513**
	19	(513,352)	(455,512)
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)		**(199,025)**	**(199,999)**
Glandliteanas reatha		**1,097,530**	**1,061,890**
Sócmhainní iomlána lúide dliteanas reatha	*20*	(1,716)	(6,520)
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin)	*23*	(682,250)	(650,086)
Ioncam iarchurtha			
Soláthairtí in aghaidh dliteanas	*22*	(2,189)	(2,716)
Soláthairtí in aghaidh dliteanas agus muirir eile	*25*	(360,985)	(370,800)
Soláthar le haghaidh oibleagáidí sochair iarfhostaíochta		**50,390**	**31,768**
Glansocmhainní			
Caipiteal agus cúlchistí		28,556	28,556
Cúlchistí caipitil		9,323	(9,299)
Cuntas brabúis agus caillteanais		12,511	12,511
		50,390	**31,768**

Thar ceann an Bhoird

Aidan Murphy
Cathaoirleach

Liam O'Rourke
Comhalta Boird

2 Aibreán 2025

Ráiteas Comhdhlúite um Athruithe ar Chothromas

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

	Cúlchiste caipitil €000	Cuntas brabúis agus caillteanais €000	Airleacain Stáit neamh-inaisíoctha €000	Cothromas iomlán €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	28,556	(254,926)	12,511	(213,859)
Barrachas don bhliain airgeadais	-	10,720	-	10,720
Costas cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	22,972	-	22,972
Costas cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	33,692	-	33,692
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	**28,556**	**(221,234)**	**12,511**	**(180,167)**
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2024	28,556	(221,234)	12,511	(180,167)
Barrachas don bhliain airgeadais	-	122	-	122
Costas cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	22,994	-	22,994
Costas cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	23,116	-	23,116
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2024	**28,556**	**(198,118)**	**12,511**	**(157,051)**

Ráiteas um Athruithe ar Chothromas i gcás Eintiteas CIÉ

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

	Cúlchiste caipitil €000	Cuntas brabúis agus caillteanais €000	Airleacain Stáit neamh-inaisíoctha €000	Cothromas iomlán €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	28,556	(24,273)	12,511	16,794
Easnamh don bhliain airgeadais	-	(7,998)	-	(7,998)
Costas cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	22,972	-	22,972
Costas cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	14,974	-	14,974
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	**28,556**	**(9,299)**	**12,511**	**31,768**
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2024	28,556	(9,299)	12,511	31,768
Easnamh don bhliain airgeadais	-	(4,372)	-	(4,372)
Costas cuimsitheach eile don bhliain airgeadais	-	22,994	-	22,994
Costas cuimsitheach iomlán don bhliain airgeadais	-	18,622	-	18,622
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2024	**28,556**	**9,323**	**12,511**	**50,390**

Ráiteas Comhdhlúite faoi Shreabhadh Airgid

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2024

	Nótaí	2024 €000	2023 €000
Sreabhadh airgid glan ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	*24*	84,815	(47,783)
Cáin ioncaim a íocadh		(7,231)	(3,362)
Airgead glan arna ghiniúint/(úsáidte i) ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		**77,584**	**(51,145)**
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ceannach sócmhainní seasta inláimhsithe		(420,504)	(408,260)
Ceannach sócmhainní seasta doláimhsithe		(8,025)	(11,756)
Fáltas ar dhiúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe		664	108
Fáltas ó dheontais Stáit agus deontais ón Aontas Eorpach		409,834	401,695
Ús faighte		7,366	6,496
Airgead glan arna ghiniúint ó/(arna úsáid sna) gníomhaíochtaí infheistíochta		**(10,665)**	**(11,717)**
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Aisíocaíocht iasachtaí bainc		(8,000)	(4,000)
Ús íoctha		(807)	(1,212)
Airgead glan arna úsáid i ngníomhaíochtaí maoinithe		**(8,807)**	**(5,212)**
Glanmhéadú/(Glanlaghdú) ar airgead agus coibhéisí airgid		**58,112**	**(68,074)**
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana		261,982	330,056
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana		**320,094**	**261,982**
Cuimsítear san airgead tirim agus sna coibhéisí airgid:			
Airgead sa bhanc agus ar láimh		309,747	254,153
Airgead sa bhanc atá sealbhaithe ar son an Údaráis Náisiúnta Iompair		10,354	7,829
Rótharraingt bhainc		(7)	-
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana		**320,094**	**261,982**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

1. Beartais Shuntasacha Chuntasaíochta

Ráiteas maidir le comhlíonadh

Ullmhaíodh ráitis airgeadais chomhdhlúite Chóras Iompair Éireann ('CIÉ') ar bhonn gnóthas leantach de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, agus de réir an Achta Iompair, 1950 agus leasuithe ina dhiaidh sin.

Is é CIÉ údarás reachtúil náisiúnta na hÉireann a chuireann iompar poiblí ar talamh ar fáil in Éirinn. Tá sé faoi úinéireacht iomlán Rialtas na hÉireann agus tuairiscíonn sé don Aire Iompair.

Achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta

Leagtar amach ar na leathanaigh seo a leanas na beartais shuntasacha chuntasaíochta a cuireadh i bhfeidhm agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú. Tá na beartais sin curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta go léir atá curtha i láthair, mura luaitear a mhalairt.

(a) Bunús an ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach, faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil arna mhodhnú le haghaidh sócmhainní agus dliteanais airgeadais áirithe a thomhas ar a luach cóir tríd an gcuntas brabúis agus caillteanais.

Chun na ráitis airgeadais a ullmhú i gcomhréir le FRS 102, ní mór leas a bhaint as príomhthoimhdí áirithe a bhaineann leis an todhchaí, agus foinsí tábhachtacha eile neamhchinnteachta meastacháin ag an dáta tuairiscithe. Éilítear freisin go ndéanfadh na Comhaltaí Boird breithiúnas agus beartais chuntasaíochta an Ghrúpa á gcur i bhfeidhm acu. Leagtar amach ag (W) thíos na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist, nó na réimsí ina bhfuil baol nach beag go ndéanfadh toimhdí agus meastacháin coigeartú ábhartha ar shuim ghlanluacha na sócmhainní agus na ndliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

Faoi FRS 102, ceadaítear díolúintí nochta áirithe d'eintiteas incháilithe, faoi réir coinníollacha áirithe, ar comhlíonadh iad, lena n-áirítear fógra a thabhairt do scairshealbhóirí an eintitis i leith na ndíolúintí agus gan aon agóid ina gcoinne a bheith ag na scairshealbhóirí.

Bhain CIÉ, an tEintiteas, leas as an díolúine ó ráiteas ar shreabhadh airgid a ullmhú, ar an mbonn gur eintiteas incháilithe é, agus folaíonn an ráiteas comhdhlúite ar shreabhadh airgid, atá ina chuid de na ráitis airgeadais seo, sreafaí airgid an Eintitis, sa mhéid is gur tharla sreabhadh airgid idir an t-Eintiteas agus páirtithe lasmuigh den Ghrúpa.

Níor chuir CIÉ i láthair cuntas brabúis agus caillteanais (Ráiteas Ioncaim) an mháthaireintitis, ar an mbonn gurb é an cleachtas a bhfuil glacadh coitianta leis in Éirinn i gcás grúpaí é díolúine faoi Dhlí na gCuideachtaí a ghlacadh maidir le Ráiteas Ioncaim a chur i láthair. Cé nach bhfuil aon díolúine shonrach san Acht Iompair, 1950, ghlac an Grúpa an seasamh sin ar an mbunús nach mór na ráitis airgeadais a ullmhú ar an mbonn atá leagtha amach ag an Aire.

(b) Bunús an chomhdhlúite

Is comhdhlúthú iad ráitis airgeadais an Ghrúpa ar ráitis airgeadais CIÉ agus a chuid fochuideachtaí:

- Iarnród Éireann – Irish Rail
- Bus Éireann – Irish Bus
- Bus Átha Cliath – Dublin Bus
- CIÉ Tours International Incorporated

Tá deireadh thréimhse airgeadais na bhfochuideachtaí go léir ag teacht le deireadh thréimhse airgeadais CIÉ. Fochuideachtaí is ea na heintitis go léir ar féidir le CIÉ a mbeartais airgeadais agus oibriúcháin a rialú, rud a thagann de ghnáth le scairsheilbh arb ionann í agus níos mó ná leath na gceart vótála.

(c) Airgeadra eachtrach

(i) Airgeadra feidhmiúil agus airgeadra tuairiscithe

Is é Euro airgeadra feidhmiúil CIÉ agus gach ceann dá fhochuideachtaí agus is é an euro airgeadra tuairiscithe an Ghrúpa, arna ainmniú ag an tsiombail "€". Mura luaitear a mhalairt, tá na ráitis airgeadais curtha i láthair ina mílte (€'000).

(ii) Idirbhearta agus iarmhéideanna

Déantar idirbhearta atá ainmnithe in airgeadra eachtrach a aistriú chuig an airgeadra feidhmiúil ar bhonn na rátaí malairte ar an láthair ar dháta na n-idirbheart.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar míreanna airgeadaíochta in airgeadra eachtrach a aistriú ina euro ar an ráta reatha. Déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a gcostas stairiúil a aistriú ar bhonn an ráta malairte ar dháta an idirbhirt agus déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a luach cóir a thomhas ar bhonn an ráta malairte nuair a cinneadh an luach cóir.

Is sa chuntas brabúis agus caillteanais a aithnítear gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh a eascraíonn as socraíocht idirbheart agus ón aistriú ag rátaí malairte ag deireadh na bliana airgeadais ar shócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta arna n-ainmniú in airgeadraí eachtracha.

Cuirtear i láthair gnóthachain agus caillteanais airgeadra eachtraigh a bhaineann le hiasachtaí agus airgead tirim agus coibhéisí airgid sa chuntas brabúis agus caillteanais faoi 'ús infhála agus ioncam dá shamhail' nó 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail' mar is cuí. Cuirtear i láthair gach gnóthachan agus caillteanas airgeadra eachtraigh eile sa chuntas brabúis agus caillteanais faoi 'costais ábhar agus seirbhísí'.

(d) Ioncam

Cuimsíonn an t-ioncam oll-luach na seirbhísí arna soláthar. Déantar an t-ioncam a thomhas ar luach cóir na comaoine a fhaightear nó is infhála agus is ionann é agus an méid is infhála i leith seirbhísí a soláthraíodh.

Aithnítear an t-ioncam sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil. Déantar cur síos thíos ar gach ceann de na príomhshruthanna ioncaim mar aon le cur síos ar an mbeartas aitheantais ioncaim le haghaidh gach srutha ioncaim.

Tugtar anonn sna dliteanais na fáltais ó dhíolachán ticéad bliantúil agus táirgí eile le dáta sa todhchaí agus aithnítear iad sa chuntas brabúis agus caillteanais thar thréimhse an táirge ábhartha. Aithnítear ticéid bhliantúla Taxsaver go cothrom thar na tréimhsí sa bhliain a mbaineann an táirge leo. Aithnítear aon lamháltais nó scéimeanna in aisce de réir théarmaí na scéime lamháltais. Ní aithnítear aon ioncam le linn tréimhsí in aisce.

Aithnítear an t-ioncam lasta agus an t-ioncam ó Europort Ros Láir sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil.

Aithnítear ioncam cíosa ar bhonn an mhéid chothroim thar théarma an léasa.

Aithnítear ioncam ó fhógraíocht agus ó ghníomhaíochtaí éagsúla eile le linn thréimhse an chonartha ábhartha. Déantar ioncam ó fhógraíocht a thuilleadh ó chonarthaí dhá mhí agus conarthaí ráithiúla agus faightear an t-ioncam sin ar bhonn riaráisteach.

Aithnítear ioncam ó choimisiúin nuair a sholáthraítear an tseirbhís don chustaiméir.

Aithnítear ioncam eile tríú páirtí tráth a thuillte, nó ag an bpointe seirbhíse, sa mhéid gur aithníodh costais iomchuí a tabhaíodh atá in-aisghabhála i gcoinne an ioncaim sin sa tréimhse.

Tagann ioncam CIÉ Tours International Incorporated ó sholáthar seirbhísí arna dtairiscint lena n-áirítear Turais sceidealta, grúpaí agus Taisteal Coigríche Neamhspleách. Déantar ioncam a thomhas ar luach cóir na comaoine a fuarthas maidir le soláthar na seirbhísí arna dtairiscint agus aithnítear é nuair a chuirtear an tseirbhís ar fáil.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Conradh um Ollchostas

Ó 1 Eanáir 2021, taifeadann Bus Átha Cliath agus Bus Éireann ioncam faoin gconradh dámhachtana dírí pso ar bhonn ollchostais. Ó 1 Eanáir 2023, taifeadann Iarnród Éireann ioncam faoin gconradh dámhachtana dírí pso ar bhonn ollchostais.Príomhcheanglas faoin gconradh pso is ea aitheantas ioncaim conartha ollchostais. Íoctar luach saothair le Bus Átha Cliath, le Bus Éireann agus le Iarnród Éireann bunaithe ar chostas na seirbhísí a chuirtear ar fáil. Dáiltear gach bosca táillí agus ioncam eile paisinéirí (ar nós Taxsaver agus ioncam DSP) a fhaightear ón bpaisinéir iompair phoiblí ar an ÚNI agus ní aithnítear a thuilleadh é i gcuntas brabúis agus caillteanais Bhus Átha Cliath, Bhus Éireann agus Iarnród Éireann. Cuireann Bus Átha Cliath, Bus Éireann agus Iarnród Éireann sonrasc isteach ar bhonn tréimhsiúil chun seirbhísí a sholáthar faoin gconradh pso, a n-íoctar tréimhse riaráistí amháin ina leith. Tá tuilleadh sonraí maidir leis an mbeartas cuntasaíochta d'íocaíocht pso leagtha amach i bpolasaí (e) Íocaíochtaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (PSO).

(e) Iocaíochtaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí, deontais ón Aontas Eorpach agus deontais eile ón státchiste

Aithníonn an Grúpa deontais Rialtais ag teacht leis an tsamhail fabhraithe faoi FRS 102.

(i) Íocaíochtaí na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí ('OSP')

Déileáiltear le híocaíochtaí OSP arna bhfáil agus na cinn is infhála i rith na bliana sa chuntas brabúis agus caillteanais sa tréimhse ina mbíonn siad infhála.

(ii) Deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil

Déantar deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil eile a chur chun sochair an ioncaim iarchurtha de réir mar a bhíonn siad infhála. Déantar iad a amúchadh chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais ar an mbonn céanna ar a ndéanfar na sócmhainní gaolmhara a dhímheas.

(iii) Deontais ioncaim

Aithnítear deontais i leith caiteachais sa chuntas brabúis agus caillteanais an tráth céanna a thabhaítear an caiteachas gaolmhar a bhfuil an deontas beartaithe lena chúiteamh. Aithnítear fóirdheontais i leith na Scéime Fóirdheontais Shealadaigh Pá agus an Scéim Fóirdheontais Pá Fostóra sa bhrabús agus sa chaillteanas ag an am céanna leis an gcaiteachas gaolmhar agus a bhfuil deontas beartaithe mar chúiteamh air.

(iv) Deontas Conartha Ilbhliantúil i dtaobh Bainistíocht Bonneagair

Aithnítear deontais mar ioncam iarchurtha nó aithnítear láithreach iad mar ioncam sa chuntas brabúis agus caillteanais, trí thagairt don bhonnghníomhaíocht a bhfuil an deontas ceaptha lena cúiteamh. Na deontais chaipitil faoin gConradh Ilbhliantúil a chuirtear chun sochair an ioncaim iarchurtha sa chlár comhardaithe, déantar iad a amúchadh thar shaol eacnamaíoch tuartha na sócmhainní gaolmhara.

(f) Costais ábhar agus seirbhísí

Cuimsítear le costais ábhar agus seirbhísí na costais go léir a bhaineann le hoibríochtaí an Ghrúpa ó lá go lá, seachas costais dímheasa, amúchta agus phárolla a ndéantar iad a nochtadh go leithleach sa chuntas brabúis agus caillteanais, agus tá tuilleadh sonraí ina leith i Nóta 6 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(g) Costais eisceachtúla

I gcuntas brabúis agus caillteanais an Ghrúpa, aithnítear torthaí oibriúcháin ar leithligh roimh mhíreanna sonracha. Is iad na míreanna sonracha iad siúd a mheasann an Bord nach mór iad a nochtadh go leithleach mar gheall ar a méid, a gcineál nó a minicíocht. Creideann an Grúpa go soláthraíonn an cur i láthair sin anailís bhreise toisc go ndírítear aird ar mhíreanna eisceachtúla dá bharr. Áirítear le míreanna den sórt sin costais shuntasacha a bhaineann le hathstruchtúrú gnó.

Maidir leis an gcinneadh i dtaobh céard is brí le 'suntasach' sa sainmhíniú, úsáideann an Bord idir bhreithiúnas cáilíochtúil agus bhreithiúnas cainníochtúil agus measúnú á dhéanamh ar na míreanna áirithe arb amhlaidh ina leith, de bhua a méid agus a gcineál, go nochtar i gcuntas brabúis agus caillteanais an Ghrúpa agus sna nótaí gaolmhara iad mar mhíreanna eisceachtúla.

(h) Ús

Áirítear le hioncam airgeadais agus costais airgeadas an Ghrúpa:

- ioncam úis;
- costas úis;
- an gnóthachan nó an caillteanas ó aistriú airgeadra eachtraigh ar shócmhainní airgeadais agus ar dhliteanais airgeadais;
- an gnóthachan nó an caillteanas glan ar ionstraimí fálaithe arna n-aithint sa chuntas bhrabúis agus sa chaillteanais; agus
- athrangú na méideanna a bhaineann le fálú ar shreabhadh airgid a aithníodh roimhe seo san ioncam cuimsitheach eile.

Aithnítear ioncam úis nó costas úis trí mhodh an ghlanráta úis. Lena chois sin déantar leachtú na lascainí ar sholáthairtí agus an glanchostas úis ar phinsin le sochar sainithe a chur de mhuirear ar na costais airgeadais.

(i) Cáin ioncaim

Cuimsíonn costas na cánach ioncaim don bhliain cáin reatha agus cáin iarchurtha arna n-aithint sa bhliain airgeadais. Cuirtear costas cánach ioncaim i láthair sa chomhpháirt chéanna den ioncam cuimsitheach iomlán (cuntas brabúis agus caillteanais nó ioncam cuimsitheach eile) nó den chothromas leis an idirbheart nó an teagmhas eile as ar eascair an costas cánach ioncaim.

Ní dhéantar lascainiú ar shócmhainní agus dliteanais cánachais reatha ná cánachais iarchurtha.

(i) Cáin reatha

Is ionann an cháin reatha agus an méid cánach ioncaim is iníoctha ar an mbrabús inchánach don bhliain airgeadais nó do bhlianta airgeadais roimhe sin. Déantar an cháin reatha a thomhas de réir mhéid na cánach reatha a mheastar a bheidh le híoc de réir rátaí cánach agus dlíthe cánach atá achtaithe nó beagnach achtaithe faoi dheireadh na bliana airgeadais.

(ii) Cáin iarchurtha

Aithnítear cáin iarchurtha maidir leis na difríochtaí uainiúcháin, arb iad na difríochtaí idir brabús inchánach agus ioncam cuimsitheach iomlán mar atá luaite sna ráitis airgeadais. Eascraíonn na difríochtaí uainiúcháin ó chuimsiú ioncaim agus caiteachas sna measúnachtaí cánach i mblianta airgeadais seachas na cinn ina n-aithnítear iad sna ráitis airgeadais.

Aithnítear cáin iarchurtha ar na difríochtaí uainiúcháin ag deireadh gach bliana airgeadais faoi réir eisceachtaí áirithe. Ní aithnítear caillteanais chánach neamhfhaoisimh agus sócmhainní cánach iarchurtha eile ach amháin nuair is dócha go ndéanfar iad a aisghabháil i gcoinne aisiompú dliteanas cánach iarchurtha nó brabús eile inchánach sa todhchaí.

(j) Idirbhearta páirtithe gaolmhara

Nochtann Grúpa CIÉ idirbhearta le páirtithe gaolmhara nach bhfuil faoi úinéireacht iomlán laistigh den ghrúpa. Ní nochtann sé idirbhearta le baill den ghrúpa céanna atá faoi úinéireacht iomlán.

(k) Sócmhainní seasta doláimhsithe

Tugtar bogearraí ríomhaire anonn ar an gcostas lúide amúchadh carntha agus caillteanais lagaithe charntha. Déantar bogearraí a amúchadh thar a saol úsáideach tuartha, idir trí bliana agus cúig bliana, ar mhodh an mhéid chothroim. Ní mheastar go bhfuil luach iarmharach ag bogearraí. Sa chás ina dtugtar le fios de bharr tosca amhail dul chun cinn na teicneolaíochta nó athruithe ar phraghsanna margaidh go bhfuil athrú tagtha ar shaol úsáideach na mbogearraí, déantar an saol úsáideach a leasú ar bhonn ionchasach chun na cúinsí nua a chur san áireamh. Déantar athbhreithniú i ndáil le lagú ar shócmhainní seasta doláimhsithe má tá aon rud ann a thabharfadh le fios go bhféadfadh an tsócmhainn sheasta dholáimhsithe a bheith lagaithe.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(l) Sócmhainní seasta inláimhsithe

Déantar sócmhainní seasta inláimhsithe a thabhairt anonn ar a gcostas, lúide dímheas carntha agus caillteanais lagaithe charntha. Áirítear sa chostas an praghas ceannaigh bunaidh, costais arna dtabhú ar bhonn díreach i dtaobh an tsócmhainn a thabhairt chuig an láthair agus a chur sa riocht is gá don úsáid atá ceaptha di, agus costais infheidhme i dtaobh baint ó chéile, tabhairt chun bealaigh agus athchóirithe.

(i) Línte iarnróid agus oibreacha iarnróid

Gréasán córas atá i gceist leis na línte iarnróid agus na hoibreacha iarnróid.

Meastar gurb ionann an caiteachas ar an ngréasán, a mhéadaíonn a acmhainn nó a fheabhsaíonn a chumas oibriúcháin, agus méid breise a chuirtear leis na sócmhainní seasta inláimhsithe, agus déantar é a chaipitliú agus a dhímheas thar a shaol eacnamaíoch úsáideach tuartha. Costais fostaithe chaipitlithe agus costais eile atá inchurtha go díreach i leith na sócmhainne, áirítear iad sna sócmhainní seasta inláimhsithe.

An caiteachas ar an ngréasán reatha, lena bhféachtar chuige go bhfuil an acmhainn oibriúcháin ag teacht leis na caighdeáin shonraithe seirbhíse, áirítear mar chothabháil é agus cuirtear é de mhuirear ar an gcuntas brabúis agus caillteanais. Caitear le haon deontas bainteach ar an gcaoi chéanna agus cuirtear i láthair é sa chuntas brabúis agus caillteanais.

(ii) Rothstoc iarnróid

Déantar na hinnill traenach (seachas iadsan atá lán-dímheasta nó a fhaightear gan aon chostas), na ráilcharranna, an stoc cóistí agus na vaigíní a dhímheas ar bhonn a gcostais stairiúil agus é leithdháilte thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(iii) Feithiclí paisinéirí bóthair

Déantar dímheas ar chostas stairiúil na bhfeithiclí paisinéirí bóthair, seachas busanna scoile, ar bhonn chostas stairiúil na bhfeithiclí sa fhlít, ar feadh a saol úsáidigh thuartha, ar bhonn céatadán laghdaitheach a léiríonn úsáid na bhfeithiclí ar feadh a saoil. Déantar dímheas ar chostas stairiúil na mbusanna scoile i dtráthchodanna cothroma thar a saol úsáideach tuartha.

(iv) Feithiclí lasta bóthair

Déantar na sócmhainní seo a dhímheas ar bhonn an chostais stairiúil thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(v) Talamh agus foirgnimh

Áirítear le talamh agus foirgnimh talamh agus foirgnimh ruílse, ionaid mhiondíola agus oifigí. Déantar talamh agus foirgnimh a thabhairt anonn ar a gcostas (nó ar a gcostas measta más talamh nó foirgnimh atá i gceist a ndearnadh athluacháil orthu roimhe seo faoi ngnáthchleachtas cuntasaíochta) lúide dímheas carntha agus caillteanais lagaithe charntha.

Tá maoine áirithe laistigh den ghrúpa ar maoine úsáide ilchineálaí iad toisc go bhfaigheann an Grúpa ioncam incriminteach as ucht aonaid mhiondíola sna stáisiúin a ligean ar cíos le tríú páirtithe agus ioncam cíosa ar mhaoine áirithe eile nach mbaineann an Grúpa lán-úsáid astu. Ós rud é nach féidir luach cóir chomhpháirte na maoine infheistíochta a thomhas go hiontaofa gan costas míchuí nó iarracht mhíchuí a bheith i gceist, áfach, cuirtear na maoine ar fad san áireamh i gcáil mhaoine, gléasra agus trealaimh de réir Alt 17 de FRS 102.

(vi) Droichid, dugaí, cuanta agus calaí, comharthaíocht, gléasra agus innealra agus trealamh lónadóireachta

Déantar na sócmhainní seo a dhímheas ar bhonn an chostais stairiúil thar a saol eacnamaíoch úsáideach tuartha ar mhodh an mhéid chothroim.

(vii) Dímheas agus luachanna iarmharacha

Déantar dímheas ar shócmhainní, ach amháin talamh, a ríomh de réir na modhanna dímheasa agus an tsaoil úsáidigh thuartha, mar seo a leanas:

Línte agus oibreacha iarnróid	modh an mhéid chothroim	10-40 bliain
Droichid	modh an mhéid chothroim	120 bliain
Rothstoc iarnróid	modh an mhéid chothroim	4-20 bliain
Feithiclí paisinéirí bóthair	modh an chéatadáin laghdaithigh	8-14 bliain
Busanna scoile	modh an mhéid chothroim	8-14 bliain
Feithiclí lasta bóthair	modh an mhéid chothroim	1-10 bliain
Foirgnimh ruílse	modh an mhéid chothroim	15-50 bliain
Gléasra agus innealra	modh an mhéid chothroim	3-30 bliain
Comharthaíocht	modh an mhéid chothroim	10 bliain
Dugaí, cuanta agus céanna	modh an mhéid chothroim	os cionn 50 bliain
Trealamh lónadóireachta	modh an mhéid chothroim	5-10 bliain

Déantar athbhreithniú ar luachanna iarmharacha na sócmhainní agus a saol úsáideach, agus déantar iad a choigeartú, más iomchuí, gach bliain airgeadais. Cuirtear éifeacht aon athraithe ar luachanna iarmharacha nó ar shaol úsáideach san áireamh sna cuntais ar bhonn ionchasach.

(viii) Breiseanna agus comhpháirteanna móra iardain

Ní dhéantar costais iardain a áireamh i suim ghlanluacha na sócmhainne ná a aithint mar shócmhainn ar leithligh, de réir mar is iomchuí, ach amháin nuair is dócha go mbeidh sochair gheilleagracha a bhaineann leis an mír i ndán don Ghrúpa agus gur féidir an costas a thomhas ar bhonn iontaofa.

Aithnítear suim ghlanluacha aon chomhpháirte ionaid. Caitear le comhpháirteanna móra mar shócmhainní ar leithligh sa chás ina mbaineann patrúin dhifriúla tomhaltais leo i dtaobh sochair gheilleagracha agus déantar dímheas orthu go leithleach thar a saol úsáideach.

Cuirtear deisiúcháin agus obair chothabhála de mhuirear ar an gcuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a thabhaítear iad.

(ix) Dí-aithint

Déantar sócmhainní seasta inláimhsithe a dhí-aithint ar a ndiúscairt nó nuair nach bhfuiltear ag súil le haon sochar geilleagrach sa todhchaí. Ar dhiúscairt, déantar an difríocht idir na glanfháltais diúscartha agus an tsuim ghlanluacha a aithint sa bhrabús nó sa chaillteanas.

(m) Sócmhainní oidhreachta

Tá roinnt sócmhainní oidhreachta ag an nGrúpa, feithiclí a bhíodh sa fhlít den chuid is mó, agus plátaí, suaitheantais agus déantáin éagsúla. Déantar na sócmhainní sin a chothabháil ar mhaithe le heolas agus cultúr amháin agus is sócmhainní oibriúcháin a bhí i gceist lena bhformhór tráth.

Mar gheall ar chineál éagsúil na sócmhainní atá ar seilbh agus an easpa margadhluachanna inchomparáide, bheadh an costas a bhainfeadh le luacháil na sócmhainní oidhreachta chomh mór nach mbeadh sé i gcomhréir leis na sochair a sholáthrófaí d'úsáideoirí na ráiteas airgeadais. Dá bhrí sin, is luach nialais atá ag na sócmhainní sin i dtaobh tuairisciú airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(n) Lagú na sócmhainní neamhairgeadais

Ag deireadh gach bliana airgeadais déantar measúnú ar shócmhainní neamhairgeadais nach dtugtar anonn ar a luach cóir lena chinneadh cibé an bhfuil aon rud a thabharfadh le fios go bhféadfadh an tsócmhainn (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne) a bheith lagaithe. Má thugtar a leithéid le fios déantar meastachán ar mhéid in-aisghabhála na sócmhainne (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne).

Is ionann méid in-aisghabhála na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) agus a luach cóir lúide costais díolacháin nó an luach úsáide, cibé acu is airde. Is ionann an luach úsáide agus luach láithreach na sreafaí airgid amach anseo a mheastar a eascróidh as úsáid leanúnach na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) agus óna diúscairt deiridh. Agus an luach úsáide á thomhas, déantar sreafaí airgid roimh cháin agus ús a lascainiú ar ráta lascaine réamhchánach a léiríonn an ráta margaidh reatha saor ó riosca agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn nach bhfuil na meastacháin ar shreabhadh airgid sa todhchaí coigeartaithe ina leith.

Más lú méid in-aisghabhála na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) ná suim ghlanluacha na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid), laghdaítear an tsuim ghlanluacha chuig a méid in-aisghabhála. Aithnítear caillteanas lagaithe sa chuntas brabús agus caillteanais.

Má aisiompaítear caillteanas lagaithe (níl feidhm ag cúiseanna an chaillteanais lagaithe a thuilleadh), méadaítear suim ghlanluacha na sócmhainne (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne) go dtí an meastachán leasaithe ar a méid in-aisghabhála, ach ní mhéadaítear í ach amháin a mhéid nach sáraíonn an tsuim ghlanluacha leasaithe an tsuim ghlanluacha a bheadh cinnte (iar-dhímheas) dá mba rud é nár aithníodh aon chaillteanas lagaithe sna blianta airgeadais roimhe sin. Aithnítear aisiompú caillteanais lagaithe sa chuntas brabúis agus caillteanais.

(o) Sócmhainní airgeadais

Déantar infheistíocht CIÉ i bhfochuideachtaí a thabhairt anonn ar a costas stairiúil lúide caillteanais lagaithe charntha.

(p) Stoic

Cuimsítear sna stoic ábhair chothabhála, páirteanna spártha, breosla agus míreanna eile éagsúla stoic. Déantar an stoc a luacháil ar a mheánchostas ualaithe nó a ghlanluach inréadaithe, cibé acu is ísle. Cuimsítear sa chostas an praghas ceannaigh, lena n-áirítear cánacha agus dleachtanna agus iompar agus costas láimhseála atá inchurtha go díreach i leith an stoc a thabhairt chuig a láthair reatha agus a chur ina riocht reatha.

Amhail dáta an chláir comhardaithe, díscríobhtar na stoic arb eol go bhfuil siad imithe i léig agus déantar caillteanas a thaifeadadh i ndáil le stoic a meastar atá lagaithe.

Déantar stoc Innealtóireachta Sibhialta (CCE) agus Comharthaíochta (SET) a aicmiú ina stoc gluaiseachta agus stoc neamhghluaiseachta. Cuirtear soláthar i bhfeidhm ar stoc neamhghluaiseachta, bunaithe ar an bhfad ama ó bogadh an stoc le déanaí. Cuirtear soláthar sa bhreis i bhfeidhm ar an gcuid bhreise den 'stoc gluaiseachta' ag brath ar an leibhéal stoic ar lámh a bhfuil níos mó ná 2 bhliain úsáide bainte as.

Déantar stoc Innealtóireachta Meicniúla (CME) a aicmiú mar stoc straitéiseach, stoc cláir agus stoc inchaite. Cuirtear soláthar i bhfeidhm i leith gach aicme ag brath ar aois an stoic.

I gcás trealamh fuireachais nó mórpháirteanna spártha speisialaithe atá ar seilbh chun críocha athsholáthair agus a cheaptar a mbainfear úsáid astu le linn níos mó ná tréimhse amháin, coinnítear ar seilbh iad i gcáil sócmhainní seasta inláimhsithe de réir FRS 102.

(q) Airgead tirim agus coibhéisí airgid

Áirítear le hairgead tirim agus coibhéisí airgid airgead ar láimh, taiscí faoi ghlaoch le bainc, infheistíochtaí an-leachtach gearrthréimhseacha eile ag a bhfuil aibíocht bhunaidh trí mhí nó níos lú. Taispeántar rótharraingtí bainc leis na hiasachtaí sa dliteanas reatha. Déantar airgead tirim agus coibhéisí airgid a thomhas ar dtús ar an bpraghas idirbheart agus tomhaistear ina dhiaidh sin iad ar a gcostas amúchta.

Ní airgead tirim ná coibhéisí airgid iad taiscí bainc a bhfuil aibíochtaí bunaidh níos mó ná trí mhí acu agus cuirtear i láthair iad mar infheistíochtaí sócmhainní reatha.

Áirítear le hairgead tirim agus coibhéisí airgid thirim cistí a fhaightear thar ceann agus le haghaidh seoltóireachta chuig an tÚdarás Náisiúnta Iompair i ndáil le díolachán ticéad paisinéirí iarnróid agus páirceáil carr stáisiúin mar a oibrítear faoin gconradh OSP ollchostais.

(r) Ionstraimí airgeadais

Roghnaigh an Grúpa forálacha Alt 11 agus Alt 12 de FRS 102 a chur chun feidhme maidir le cuntas a thabhairt i leith gach ceann dá cuid ionstraimí airgeadais.

(i) Sócmhainní Airgeadais

Tá roinnt sócmhainní airgeadais bunúsacha ag an nGrúpa lena n-áirítear féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile agus airgead agus coibhéisí airgid, atá taifeadta leis na sócmhainní reatha mar chinn atá dlite laistigh de bhliain amháin.

Aithnítear sócmhainní airgeadais bunúsacha den chéad uair ar an bpraghas idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt), mura rud é gur idirbheart maoinithe atá i gceist leis an socrú. Más rud é gur idirbheart maoinithe atá i gceist leis an socrú, déantar an tsócmhainn airgeadais a thig as sin a thomhas ar dtús ar luach láithreach na bhfáltas sa todhchaí arna lascainiú ar ráta úis an mhargaidh i leith ionstraim fiachais den chineál céanna.

Déantar féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile, airgead tirim agus coibhéisí airgid, agus sócmhainní airgeadais ó shocruithe ar idirbhearta maoinithe iad a tomhas ina dhiaidh sin ar chostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar sócmhainní airgeadais arna dtomhas ar chostas amúchta a mheasúnú i leith fianaise oibiachtúil ar lagú. Má tá fianaise oibiachtúil ann go bhfuil lagú ar shócmhainn airgeadais arna tomhas ar chostas amúchta, aithnítear caillteanas lagaithe sa bhrabús agus caillteanas. Is ionann an caillteanas lagaithe agus an difríocht idir suim ghlanluacha na sócmhainne airgeadais agus luach láithreach shreafaí airgid measta na sócmhainne airgeadais arna lascainiú ag glanráta úis bunaidh na sócmhainne.

Más rud é, i mbliain airgeadais ina dhiaidh sin, go laghdaíonn méid an chaillteanais lagaithe agus gur féidir an laghdú a cheangal go hoibiachtúil le teagmhas a tharla tar éis gur aithníodh an lagú, déantar an caillteanas lagaithe a aithníodh roimhe sin a aisiompú. Déantar an t-aisiompú sa chaoi is nach sáróidh an tsuim ghlanluacha láithreach luach na suime glanluacha dá mba rud é nár aithníodh an caillteanas lagaithe roimhe sin. Aithnítear aisiompú an lagaithe sa chuntas brabúis agus caillteanais.

Déantar sócmhainní airgeadais a dhí-aithint (a) nuair a théann na cearta conarthacha i leith na sreafaí airgid ón tsócmhainn airgeadais in éag nó nuair a shocraítear iad, nó (b) nuair a aistrítear chuig páirtí eile beagnach gach ceann de na rioscaí agus na sochair a bhaineann le húinéireacht na sócmhainne airgeadais, nó (c) ar aistriú rialú na sócmhainne airgeadais chuig páirtí eile ag a bhfuil an cumas praiticiúil chun an tsócmhainn airgeadais a dhíol go haontaobhach le tríú páirtí neamhghaolmhar gan srianta breise a fhorchur.

(ii) Dliteanais airgeadais

Ar an gcaoi chéanna, tá roinnt dliteanas airgeadais bunúsach ar an nGrúpa, lena n-áirítear creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí bainc agus rótharraingtí, a aithnítear den chéad uair ar phraghas an idirbhirt, mura rud é gur idirbheart airgeadais é an socrú, agus sa chás sin déantar an dliteanas airgeadais a thomhas ar luach láithreach na n-íocaíochtaí sa todhchaí arna lascainiú ar ráta margaidh úis i gcomhair ionstraim fiachais den chineál céanna.

Déantar creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí ó fhochuideachtaí, agus dliteanais airgeadais ó shocruithe ar idirbhearta maoinithe iad a thabhairt anonn ina dhiaidh sin ar chostas amúchta, faoi mhodh an ghlanráta úis.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

I gcás táillí ar bhunú saoráidí iasachta, aithnítear iad mar chostais idirbhirt na hiasachta sa mhéid is gur dócha go ndéanfar cuid den tsaoráid iasachta nó í go léir a tharraingt anuas. Sa chás sin, cuirtear an táille siar go dtí go dtarraingeofar anuas an iasacht. Sa mhéid nach bhfuil aon fhianaise ann gur dócha go ndéanfar cuid den tsaoráid iasachta nó í go léir a tharraingt anuas, áirítear an táille mar réamhíocaíocht i leith seirbhísí leachtachta agus déantar í a amúchadh thar thréimhse na saoráide lena mbaineann sí.

Is ionann creidiúnaithe trádála agus oibleagáidí i leith íoc as earraí nó seirbhísí atá faighte ó sholáthraithe i ngnáthchúrsa an ghnó. Tá na creidiúnaithe trádála dlite laistigh d'aon bhliain amháin mura bhfuil sé de cheart neamhchoinníollach ag an ngrúpa an íocaíocht a chur siar ar feadh ar a laghad 12 mhí tar éis an dáta tuairiscithe. Aithnítear creidiúnaithe trádála ar dtús ar phraghas an idirbhirt agus tomhaistear ina dhiaidh sin iad ar a gcostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Déantar dliteanais airgeadais a dhí-aithint nuair a dhéantar an dliteanas a mhúchadh, is é sin nuair a dhéantar an oibleagáid chonartha a chomhlíonadh nó a chur ar ceal nó ar dhul in éag di.

(iii) Ionstraimí airgeadais díorthacha agus gníomhaíochtaí fálaithe

Ní ionstraimí airgeadais bunúsacha iad díorthaigh, lena n-áirítear babhtálacha rátaí úis, réamhchonarthaí i malairt eachtrach agus conarthaí babhtála tráchtearraí.

Aithnítear díorthaigh ar dtús ar a luach cóir ar an dáta a ndéantar conradh díorthach agus déantar iad a thomhas ina dhiaidh sin ar a luach cóir.

Cuireann an Grúpa cuntasaíocht fálaithe i bhfeidhm i gcás babhtálacha rátaí úis, réamhchonarthaí i malairt eachtrach agus conarthaí babhtála tráchtearraí, agus ainmnítear na díorthaigh sin mar fhálú ar an sreabhadh airgid.

Aithnítear sa chothromas codanna éifeachtacha na n-athruithe ar luachanna cóir na ndíorthach atá ainmnithe mar fhálú ar an sreabhadh airgid agus a cháilíonn amhlaidh. Déantar an gnóthachan nó an caillteanas a bhaineann le haon chuid neamhéifeachtach a aithint láithreach sa chuntas brabúis nó caillteanais.

Déantar méideanna arna gcarnadh sa chúlchiste fálaithe a áireamh arís sa chuntas brabúis nó caillteanais sna tréimhsí ina mbeidh tionchar ag na míreanna fálaithe ar bhrabús nó caillteanas (mar shampla nuair a tharlóidh an ceannach tuartha a bhfuil fálú déanta ina leith). Má bhíonn sé ina thoradh ar idirbheart tuartha a bhfuil fálú déanta ina leith go n-aithnítear sócmhainn neamhairgeadais (fardal, mar shampla) nó dliteanas, déantar na gnóthachain agus na caillteanais a iarchuireadh roimhe sin sa chúlchiste fálaithe a aistriú ón gcúlchiste agus cuirtear san áireamh iad sa mheastóireacht bhunaidh ar chostas na sócmhainne nó an dliteanais.

Sa chás ina dtéann ionstraim fálaithe in éag nó ina ndíoltar í, nó sa chás nach gcomhlíonann fálú a thuilleadh na critéir le haghaidh cuntasaíocht fálaithe, fágtar sa chúlchiste aon ghnóthachan nó caillteanas carnach atá sa chúlchiste fálaithe an tráth sin, agus aithnítear é nuair a aithnítear an t-idirbheart tuartha ar deireadh sa chuntas brabúis nó caillteanais. Nuair nach bhfuiltear ag súil leis a thuilleadh go dtarlóidh idirbheart tuartha, déantar an gnóthachan nó an caillteanas carnach a tuairiscíodh san ioncam cuimsitheach eile a aistriú láithreach chuig an gcuntas brabúis nó caillteanais.

(s) Soláthairtí

Is ionann soláthairtí agus dliteanais atá neamhchinnte ó thaobh ama nó méid. Aithnítear soláthairtí nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe reatha ar an nGrúpa mar gheall ar theagmhais a tharla roimhe seo; nuair is dócha gur gá sochair gheilleagracha a aistriú chun an oibleagáid a ghlanadh; agus nuair is féidir meastachán iontaofa a dhéanamh ar mhéid na hoibleagáide.

Déantar soláthairtí a thomhas mar luach láithreach an mheastacháin is fearr ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh ag baint úsáide as ráta réamhchánach a léiríonn measúnuithe reatha an mhargaidh ar amluach airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas. Déantar athbhreithniú ar sholáthairtí ag deireadh gach bliana airgeadais agus déantar iad a choigeartú chun an meastachán reatha is fearr a thabhairt ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais sa chuntas brabúis agus caillteanais, arna chur i láthair faoi 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail' sa bhliain airgeadais ina dtagann sé i gceist.

Sa chás ina bhfuil roinnt oibleagáidí dá samhail ann, cinntear an dóchúlacht go mbeidh eis-sreabhadh ag teastáil chun iad a ghlanadh trí bhreathnú ar aicme na n-oibleagáidí ina hiomláine.

Aithnítear soláthairtí i ndáil le hathstruchtúrú nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe ar CIÉ ag deireadh na bliana airgeadais i dtaobh an t-athstruchtúrú a chur i gcrích. Tá oibleagáid inchiallaithe ar CIÉ athstruchtúrú a dhéanamh nuair is ann do phlean mionsonraithe foirmiúil don athstruchtúrú sin agus nuair a chruthaigh sé ionchas bailí i measc na ndaoine dá ndéanann sé difear, trí thosú ar an bplean a chur chun feidhme nó trí phríomhghnéithe an phlean a fhógairt dóibh siúd dá ndéanann sé difear.

Déantar soláthar do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ag dáta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe don Ghrúpa fós.

Cuimsítear sna soláthairtí eile soláthairtí a bhaineann le hoibriú na seirbhísí iarnróid agus bus, soláthairtí a bhaineann le pá, soláthairtí comhshaoil, éilimh dlí agus soláthairtí a bhaineann le pinsin.

Ní dhéantar soláthar in aghaidh caillteanas oibriúcháin sa todhchaí.

(t) Dliteanais agus Sócmhainní Teagmhasacha

I gcás dliteanais theagmhasacha, a eascraíonn de thoradh teagmhais a tharla roimhe seo, ní aithnítear mar dhliteanas iad toisc nach dócha go mbeidh ar an nGrúpa sochair gheilleagracha a aistriú chun an oibleagáid a ghlanadh nó toisc nach féidir an méid a thomhas go hiontaofa ag deireadh na bliana airgeadais. Ní aithnítear oibleagáidí féideartha neamhchinnte mar dhliteanais ach is dliteanais theagmhasacha iad. Nochtar dliteanais theagmhasacha sna ráitis airgeadais ach amháin mura dócha in aon chor go dtarlóidh eis-sreabhadh acmhainní.

Ní aithnítear sócmhainní teagmhasacha. Nochtar sócmhainní teagmhasacha sna ráitis airgeadais nuair is dócha go dtarlóidh insreabhadh sochar geilleagrach.

(u) Sócmhainní léasaithe

(i) Léasanna airgeadais

Faoi léasanna airgeadais, aistrítear rioscaí agus luach saothair uile na húinéireachta go substaintiúil chuig an léasóir.

I dtosach an téarma léasa airgeadais, aithníonn an Grúpa a cheart úsáide agus an oibleagáid atá air faoi léas airgeadais mar shócmhainn agus dliteanas ag méid is ionann agus luach cóir na sócmhainne ar léas, nó más rud é gur luach níos ísle atá i gceist, ar luach láithreach na n-íocaíochtaí léasa íosta arna ríomh ar an ráta úis atá intuigthe sa léas. Tá caiteachas caipitiúil na sócmhainní sin san áireamh le sócmhainní inláimhsithe agus déantar iad sin a dhímheas thar théarma an léasa nó thar shaol úsáideach tuartha na sócmhainne, cibé acu is giorra. Tá sciar caipitiúil na n-oibleagáidí léasa atá amuigh curtha san áireamh leis na creidiúnaithe. Gearrtar muirir airgeadais ar an gcuntas brabúis agus caillteanais thar phríomhthréimhse an léasa.

Déantar sócmhainní a mheas maidir le lagú i ndeireadh gach bliana airgeadais.

Déantar na híocaíochtaí léasa íosta a chionroinnt idir an dliteanas amuigh agus na muirir airgeadais, faoi mhodh an ghlanráta úis, ionas go mbeidh ráta seasmhach tréimhsiúil úis i bhfeidhm ar an iarmhéid atá fágtha den dliteanas.

(ii) Léasanna oibriúcháin

Faoi léasanna oibriúcháin, ní aistrítear riosca agus luach saothair uile na húinéireachta go substaintiúil chuig an léasóir. Aithnítear íocaíochtaí faoi léasanna oibriúcháin sa chuntas brabúis agus caillteanais ar bhonn an mhéid chothroim thar thréimhse an léasa. Gearrtar íocaíochtaí cíosa faoi léasanna oibriúcháin ar an gcuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a thabhaítear iad.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(v) Sochair Fostaithe

Cuireann an Grúpa roinnt sochar ar fáil d'fhostaithe ag brath ar a ngrád, a sinsearacht agus ar oibleagáidí reachtúla. I measc na sochar tá íoc tuarastail nó pá agus íoc préimheanna le haghaidh obair bhreise arna déanamh. Lena chois sin déantar ranníocaíochtaí fostóra maidir le pinsean, i gcás baill foirne incháilithe, isteach sna scéimeanna pinsean faoi seach.

Sochair iarfhostaíochta

Feidhmíonn an Grúpa pleananna sochar sainithe d'fhostaithe Ghrúpa CIÉ.

Sainítear i bplean sochair shainithe an sochar pinsin a gheobhaidh an fostaí ar dhul ar scor dó nó di, ag brath de ghnáth ar roinnt tosca lena n-áirítear aois, fad seirbhíse agus luach saothair. Is ionann plean sochair shainithe agus sochar iarfhostaíochta seachas plean le ranníocaíochtaí sainithe.

Is ionann an dliteanas a aithnítear sa chlár comhardaithe maidir le pleananna sochar sainithe agus luach láithreach na n-oibleagáidí sochar sainithe ag deireadh gach bliana airgeadais lúide luach cóir shócmhainní an phlean ar an dáta céanna.

Déanann achtúire seachtrach na hoibleagáidí sochar sainithe a ríomh gach bliain faoi mhodh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Cinntear luach láithreach na n-oibleagáidí sochar sainithe trí lascainiú a dhéanamh ar na híocaíochtaí measta sa todhchaí ar bhonn torthaí margaidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta atá ainmnithe in euro agus a bhfuil téarmaí acu ar cosúil iad le tréimhse mheasta na n-íocaíochtaí amach anseo ('ráta lascaine').

I gcás luach cóir shócmhainní an phlean as a bhfuil na hoibleagáidí le glanadh, déantar é a thomhas de réir bheartas cuntasaíochta an Ghrúpa i leith sócmhainní airgeadais. I gcás fhormhór na sócmhainní de chuid na bpleananna, is ionann é sin agus an praghas luaite i margadh gníomhach. Sa chás nach bhfuil praghsanna luaite ar fáil, úsáidtear teicnící luachála cuí chun meastachán a dhéanamh ar an luach cóir.

Is éard atá i gcostas na bpleananna sochair shainithe, a aithnítear sa bhrabús agus sa chaillteanas, ach amháin i gcás ina n-áirítear iad i gcostas sócmhainne:

(a) an méadú ar ghlandliteanais sochar sainithe a eascraíonn ó sheirbhís fostaithe i rith na bliana airgeadais; agus

(b) an costas a bhaineann le plean a thabhairt isteach, athruithe ar shochair, ciorrúcháin agus socraíochtaí.

Cinntear an glanchostas úis maidir le glandliteanas sochar sainithe tríd an nglandliteanas sochar sainithe a mhéadú faoin ráta lascaine (mar a chinntear iad ag tús na bliana airgeadais sa dá chás, agus aird á tabhairt ar aon athruithe ar an nglandliteanas sochar sainithe i rith na bliana airgeadais mar thoradh ar ranníocaíochtaí agus íocaíochtaí sochar). Aithnítear an glanchostas úis sin sa chuntas brabúis agus caillteanais mar 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail'.

Aithnítear san ioncam cuimsitheach eile gnóthachain agus caillteanais achtúireacha a eascraíonn ó choigeartuithe ó thaithí agus athruithe ar thoimhdí achtúireacha. Na méideanna sin, mar aon leis an toradh ar shócmhainní an phlean lúide an t-ioncam úis ar shócmhainní an phlean atá ar áireamh sa ghlanchostas úis, cuirtear i láthair iad mar atomhas ar na dliteanais sochar tar éis dul ar scor leis an ioncam cuimsitheach eile.

Glacann na fochuideachtaí go léir, mar aon le CIÉ féin, páirt i Scéimeanna Pinsean CIÉ. Ní shonraítear i rialacha na scéime conas ba chóir aon bharrachas nó easnamh a leithdháileadh i measc fostóirí rannpháirteacha agus níl aon chomhaontú conarthach ná beartas luaite i dtaobh glanchostas sochar sainithe a leithdháileadh ar na grúpeintitis aonair. Déantar glandliteanas na bpinsean le sochar sainithe do na scéimeanna ina n-iomláine a aithint i gclár comhardaithe Eintiteas CIÉ.

(w) Breithiúnais ríthábhachtacha maidir le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa a chur i bhfeidhm

Déantar athmheasúnú leanúnach ar mheastacháin agus breithiúnais arna ndéanamh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú agus tá siad bunaithe ar thaithí stairiúil agus ar thosca eile, lena n-áirítear meastacháin maidir le teagmhais amach anseo a mheastar a bheith réasúnach sna himthosca.

Déanann na Comhaltaí Boird meastacháin agus toimhdí faoin todhchaí agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu. De réir sainmhínithe, is annamh a bheidh na meastacháin chuntasaíochta sin díreach mar an gcéanna leis na torthaí iarbhír a bhaineann leo. Tugtar aghaidh anseo thíos ar na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist agus ar na meastacháin agus na toimhdí lena mbaineann baol nach beag go mbeidís ina gcúis le coigeartú ábhartha ar shuimeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

(i) Saol úsáideach tuartha na sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe

Tagann athrú ar an muirear amúchta bliantúil i gcás sócmhainní seasta doláimhsithe agus ar an muirear dímheasa i gcás sócmhainní seasta inláimhsithe ag brath ar athruithe ar shaol úsáideach tuartha agus luachanna iarmharacha na sócmhainní. Déantar an saol úsáideach tuartha agus na luachanna iarmharacha a athmheasúnú gach bliain. Déantar iad a leasú de réir mar is gá chun meastacháin reatha a léiriú, bunaithe ar dhul chun cinn na teicneolaíochta, infheistíochtaí sa todhchaí, úsáid eacnamaíoch agus riocht na sócmhainní. Léirítear thuas an saol úsáideach tuartha i gcás gach aicme sócmhainní seasta inláimhsithe agus doláimhsithe. Tá suim ghlanluacha na sócmhainní seasta doláimhsithe agus inláimhsithe i leith gach aicme sócmhainne leagtha amach i Nóta 14 agus Nóta 15.

(ii) Scéimeanna pinsean le sochar sainithe

Tá sé d'oibleagáid ar an nGrúpa sochair pinsean a íoc le fostaithe áirithe. Is iad Achtúire na Scéimeanna a dhéanann na pleananna pinsean a luacháil. Braitheann costas na sochar pinsean agus luach láithreach na ndliteanas pinsean ar na toimhdí arna ndéanamh i leith tosca cosúil le hionchas saoil bhaill na scéime, méadú tuarastail na bhfostaithe reatha, leibhéal na méaduithe, más ann dóibh, a dheonaítear do phinsinéirí agus an ráta úis ar a ndéantar lascainiú ar na híocaíochtaí pinsean sa todhchaí. Úsáideann an Grúpa meastacháin i leith na dtosca sin go léir chun na costais pinsean agus na sócmhainní agus dliteanais arna léiriú sna ráitis airgeadais a chinneadh.

Cinneann an Grúpa an ráta lascaine cuí ag deireadh gach bliana. Is é sin an ráta úis ba chóir a úsáid chun an luach láithreach a chinneadh i dtaobh eis-sreafaí airgid measta sa todhchaí a mheastar a bheidh ag teastáil chun na hoibleagáidí pinsean a íoc. Agus an ráta lascaine cuí á chinneadh aige, féachann an Grúpa ar thorthaí ó bhannaí corparáideacha ardcháilíochta atá ainmnithe san airgeadra ina n-íocfar na sochair agus a bhfuil téarmaí aibíochta acu atá cosúil le téarmaí na hoibleagáide pinsean a bhaineann leo.

Tá éiginnteacht nach beag fós i gceist maidir le tuarastail deiridh inphinsin a bheidh i bhfeidhm agus na sochair iníoctha á gcinneadh. Bíonn tionchar ar mhuirir pinsean freisin de bharr difríochtaí idir toimhdí a rinneadh agus an rud a tharlaíonn iarbhír, agus de bharr athruithe ar thoimhdí. Tá tuilleadh mionsonraí i dtaobh scéimeanna pinsean an Ghrúpa le sochar sainithe agus na toimhdí a úsáidtear agus na dliteanais pinsean á luacháil leagtha amach i Nóta 25.

Mar gheall ar an luaineacht nach beag sna margaí airgeadais, tá athruithe móra tagtha le roinnt blianta anuas ar luachanna margaidh shócmhainní na scéimeanna pinsean agus ar an ráta lascaine ar a ndéantar dliteanais pinsean amach anseo a luacháil.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(iii) Soláthairtí le haghaidh dliteanas tríú páirtí agus dliteanas fostóirí

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe don Ghrúpa fós.

Glacann an Grúpa gach céim réasúnach lena chinntiú go mbeidh an fhaisnéis chuí aige maidir lena neamhchosaint ar éilimh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht maidir le soláthairtí a bhunú in aghaidh éileamh, is dócha go mbeidh an toradh deiridh difriúil ón dliteanas bunaidh a cinneadh.

Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i Nóta 22 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(iv) Feithiclí paisinéirí bóthair faoi chomhaontú léasúcháin bus

Tá aitheantas tugtha do na feithiclí paisinéirí bóthair a fuarthas faoin gcomhaontú léasúcháin bus leis an Údarás Náisiúnta Iompair i gcomhréir leis an mBeartas Suntasach Cuntasaíochta (U). Mar an gcéanna, aithnítear deontas comhfhreagrach le haghaidh caiteachais chaipitil i gcomhréir leis an mBeartas Suntasach Cuntasaíochta (E).

Tháinig athruithe ar chearta agus oibleagáidí an Ghrúpa agus an NTA, mar a fhorordaítear sna Conarthaí Dámhachtana Díreacha Nollaig 2019 – Samhain 2024, i bhfeidhm in 2020 agus, mar thoradh air sin, chinn an Grúpa go n-aithnítear feithiclí paisinéirí bóthair de réir Suntasacha Rinneadh Polasaí Cuntasaíochta (L) sna blianta airgeadais 2017 go 2019 a dhí-aithint i 2020 agus aithnítear anois iad de réir an Bheartais Chuntasaíochta Shuntasach (U).

2. Gnóthas Leantach

Measúnú

Tá mionbhreithniúchán déanta ag an Bhord ar ullmhúchán ar an bhonn gnóthais leantaigh agus tá sé sásta go bhfuil sé cuí go n-ullmhaítear ráitis airgeadais 2024 ar an bhonn seo. I measc na príomhghnéithe a rinneadh breithniúchán orthu le teacht ar an chinneadh seo tá:

Stad Airgeadais ag 31 Nollaig 2024

Ag 31 Nollaig 2024, bhí glandhliteanais de €157 milliún (2023: €180 milliún) agus glandhliteanais reatha de of €109 milliún (2023: €137 milliún) ag an Ghrúpa. Tá míreanna neamhairgid de €567 milliún (2023: €562 milliún) san áireamh i nglandhliteanais reatha a bhain le hioncam iarchurtha i dtaca le deontais caipitil agus ioncam iarchurtha, deontais caipitil nach bhfuil gealltanas airgid tirim i gceist leo agus úsáidtear iad de réir dímheas na sócmhainne. Mar sin, gan na míreanna neamhairgid seo san áireamh, tá glanshocmhainní reatha de €458 milliún (2023: €425 milliún) ag an Ghrúpa. Tá dliteanais i dtaca le hoibleagáidí pinsin le sochar sainithe de €361 milliún (2023: €371 milliún) agus ioncam iarchurtha i dtaca le deontais caipitil a fuarthas de €2,869 milliún (2023: €2,619 milliún) san áireamh i nglandhliteanais an Ghrúpa.

Leachtacht

Tá glaniarmhéid €310 milliún de airgead tirim ag an Ghrúpa ag 31 Nollaig 2024.

Ag 31 Nollaig 2024, á comhaontú áise bainc ar leith déanta ag an Ghrúpa go dtí Bealtaine 2029. Is €80 milliún an tsuim neamhtharraingthe atá ar fáil don Ghrúpa faoi áis creidmheasa imrothlaigh ar leith an Ghrúpa.

Tá bainistíocht ag súil fo leanfaidh an Ghrúpa ag comhlíonadh a ndualgais agus cúnaint airgeadais faoin comhaontú do thréimhse atá ar a laghad 12 mhí ó dháta faofa na ráitis airgeadais seo.

Easnamh sa scéim pinsin

Tá dúshlán suntasach ag an nGrúpa nach mór aghaidh a thabhairt air fós san easnamh pinsin amhail an 31 Nollaig 2024 de €361m, ar dliteanas meántéarmach go fadtéarmach é. Tá sé mar thosaíocht ag an mbainistíocht agus ag an mBord a chinntiú go bhfuil socruithe pinsin don fhoireann agus don Ghrúpa slán agus inacmhainne.

Ó thaobh gnóthais leantaigh de, a ghlacann léargas níos giorra de bheagán os cionn dhá mhí dhéag, tá sé réasúnta a bheith ag súil go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an nGrúpa agus ag CIÉ chun leanúint ar aghaidh ag feidhmiú agus nach mbeidh tionchar ag staid an easnaimh phinsin orthu.

Éiginnteachtaí eacnamaíocha domhanda

Tá éiginnteacht gheopholaitiúil fós ina riosca ar leibhéal eacnamaíoch domhanda agus bíonn tionchar aige sin ar rioscaí gnó áirithe don chuideachta. Cé go bhfuil maolú tagtha ar rioscaí amhail slándáil fuinnimh agus suaitheadh sa slabhra soláthair, tá an poitéinseal maidir le luaineacht amach anseo fós ina ábhar imní agus méadaítear imní maidir le cibearshlándáil sa timpeallacht reatha freisin. Cé gur éirigh le beartais airgeadaíochta ar fud an domhain le déanaí aghaidh a thabhairt ar bhoilsciú, d'fhéadfadh tionchar a bheith ag an éiginnteacht reatha maidir le taraifí trádála ar chumas caiteachais do ghnólachtaí agus do thomhaltóirí.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Gníomhaíochtaí tráchtála

Thuill an Grúpa barrachas €12m in 2024 óna ghníomhaíochtaí tráchtála. Ghin Bus Átha Cliath, Iarnród Éireann agus CIÉ Tours brabúis tráchtála, agus thuairiscigh gnó na Luasbhealaigh i mBus Éireann easnamh foriomlán don bhliain.

Tá an Buiséad do 2025 maidir le gníomhaíocht Tráchtála socraithe ag staid bharrachais don Ghrúpa agus tá an Bord sásta go bhfuil dóthain acmhainní ag an nGrúpa chun tacú leis na gnólachtaí trína n-oibríochtaí.

Seirbhísí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí

Le linn 2024, d'oibrigh an trí cuideachta oibriúcháin Bus Átha Cliath (BÁC), Bus Éireann (BÉ) agus Iarnród Éireann (IÉ) seirbhísí iompair poibblí ar son an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA) ar bhonn comhchonartha costais. Faoi na gconarthaí seo bailítear ioncam paisinéirí thar ceann an NTA agus aisíoctar na cuideachtaí oibriúcháin ar leithligh as costas na seirbhísí a solathraíodh.

Comhaontaíodh pleananna seirbhíse do 2025 leis an NTA atá ag soláthar an mhaoinithe riachtanaigh chun costais chomhaontaithe na bpleananna seo a íoc. Shínigh an dá Chuideachta Bhus rialúcháin lánroghnach rochtana nua cúig bliana i mí na Nollag 2024 a shíneoidh go dtí mí na Nollag 2029.

Ní théann Conradh Dámhachtana Dírí IÉ in éag go dtí 2029.

Bainisteoir Bonneagair Conradh Ilbhliantúil (MAC)

Tá an Bainisteoir Bonneagair (IM) maoinithe faoin MAC.

Síníodh conradh cúig bliana (2020-2024) in 2019. Chuir an conradh seo maoiniú iomlán ar fáil don IM.

Cuireadh síneadh bliana eile le conradh 2020-2024 i mí na Nollag 2024 go dtí deireadh 2025. Tá sé tugtha le fios ag an Roinn Iompair go gcuirfear an maoiniú sa chonradh ar fáil don IÉ ar feadh thréimhse an chonartha.

Tá an IM ag súil le conradh nua cúig bliana a shíniú leis an Roinn Iompair in 2025.

Seirbhísí Iompair Scoile

Banisitíonn Bus Éireann soláthar Seirbhísí Iompair Scoile ar fud an Stáit.

Le linn 2024, lean líon na leanaí a bhaineann leas as iompar scoile ag fás agus chuir an Roinn Oideachais (RO) maoiniú breise ar fáil chun seirbhísí a mhéadú chun freastal ar na nithe seo a leanas:

- Méadú 5.7% ar líon iomlán na ndaltaí ag deireadh 2024 i gcomparáid leis an tréimhse chéanna in 2023.
- An méadú leanúnach ar éileamh ar sheirbhísí de réir an DOE ag tairiscint táillí laghdaithe go suntasach don scoilbhliain 24/25.
- Fógraíodh roinnt seirbhísí píolótacha a dhéanann triail ar chritéir cháilitheachta athbhreithnithe mar chuid d'Athbhreithniú na Scéime Iompair Scoile.
- An méadú leanúnach ar sheirbhísí iompair scoile do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu – 21,900 in 2024, méadú 9% ar 2023.
- Soláthar leanúnach agus méadaithe seirbhísí iompair scoile do leanaí na hÚcráine agus beagnach 6,900 ag baint leasa as iompar faoi dheireadh 2024.

Bliain airgeadais 2025

Leanann an Grúpa CIÉ ag oibriú seirbhísí PSO de réir na gConarthaí bunúsacha. Cheadaigh an Bord Buiséad an Ghrúpa do 2025 i mí na Nollag 2024.

Téann CIÉ isteach in 2025 le staid láidir airgid thirim leachtach agus cé go bhfuiltear ag tuar go laghdóidh leachtacht le linn 2025 mar thoradh ar infheistíocht i gcaipiteal riachtanach, tá CIÉ ag tuar go bhfanfaidh sé i staid dhearfach airgid le linn 2025.

Le linn 2024, chuir an Grúpa a dhréachtphlean rollach cúig bliana faoi bhráid na Roinne Iompair ina mbeartaítear fás leanúnach a dhéanamh ar sholáthar iompair phoiblí sa mheántéarma agus téarnamh a dhéanamh ar bhrabúsacht fhoriomlán na n-oibríochtaí tráchtála.

Gníomhaíochtaí bainistíochta leanúnacha

Leanann bainistíocht an Ghrúpa ag líon gníomhaíochtaí a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear:

- rannpháirtíocht leis an Roinn agus an NTA i dtaca le maoiniú cuí le tacú le hoibríocht leanúnach Conarthaí Dírdhámhachtana
- teagmháil leanúnach leis an Roinn Iompair maidir le maoiniú an Bhainisteora Bonneagair
- dlúthfhaireachán ar threochtaí eacnamaíocha agus ar thionchar na neamhchinnteachtaí eacnamaíocha domhanda ar gníomhaíochtaí gnó na cuideachta
- dianmhonatóireacht ón bhainistíocht ar staid airgid tirim laethúil, seachtainiúil agus mhíosúil ar fud an Ghrúpa
- cuir i bhfeidhm leanúnach agus dianmhonatóireacht ar thionscnaimh sábhála costas
- mionmeasúnuithe ar mholtaí infheistíochta caipitiúla agus a éifeacht ar leachtacht agus spriocanna inbhaunaitheachta
- athbhriethniú leanúnach ar rioscaí agus ar dheiseanna le tionchar acu ar oibríochtaí an Ghrúpa.

Conclúd

De réir na fachtóirí leagtha amach thuas, tá dóchas réasúnta ag an mBord go maybe acmhainní leordhóthanacha ag an Ghrúpa gus CIÉ le leanúint ag oibriú ar feadh ar laghad 12 mhí ó dháta faofa na ráitis airgeadais agus measann siad go bhfuil sé cuí glacadh leis an bhonn gnóthaigh leantaigh i dtaca le ullmhú na ráitis airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

3. Ioncam de réir Gníomhaíochta

Léirínn an t-ioncam na méideanna arna ndíorthú ó sholáthar seirbhísí a thagann faoi réim ghnáthghníomhaíochtaí an Ghrúpa, agus iad luaite glan ar cháin.

Is soláthraí seirbhísí iompair é an Grúpa go príomha, agus tá sé ag feidhmiú in oileán na hÉireann. Tá gach cuid de sheirbhís iompair an Ghrúpa á bainistiú ag eintiteas dlíthiúil ar leith. Feidhmíonn an Grúpa cuideachta a chuireann turais ar bun freisin – CIÉ Tours International Incorporated.

Déantar anailís mar seo a leanas ar an ioncam:

	CIÉ €000	CIÉ Tours International Incorporated €000	Bus Átha Cliath €000	Bus Éireann €000	Iarnród Éireann €000	Iomlán 2024 €000	Iomlán 2023 €000
Gnóthas iarnróid	-	-	-	-	492	492	499
Rannóg lasta	-	-	-	-	3,653	3,653	4,559
Calafort Ros Láir	-	-	-	-	15,946	15,946	14,883
Seirbhísí iarnróid eile	-	-	-	-	57,597	57,597	52,260
Seirbhísí bóthair do phaisinéirí							
– Cathair Bhaile Átha Cliath	-	-	9,623	-	-	9,623	9,306
– Seirbhísí eile	-	-	-	467,897	-	467,897	403,619
Turais	-	128,928	-	-	-	128,928	126,688
Príomh-ghníomhaíochtaí gnó	33,916	-	-	-	-	33,916	31,909
Ioncam idirghrúpa	(33,599)	-	-	-	-	(33,599)	(31,062)
Ioncam ó oibríochtaí	**317**	**128,928**	**9,623**	**467,897**	**77,688**	**684,453**	**612,661**
Conarthaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí ('OSP'):							
Ioncam OSP *(Nóta 12)*	-	-	365,901	203,379	392,705	961,985	870,512
Conradh Ilbhliantúil *(Nóta 12)*	-	-	-	-	193,780	193,780	190,764
Deontais ioncaim *(Nóta 12)*	-	-	298	-	3,462	3,760	7,621
Ioncam iomlán	**317**	**128,928**	**375,822**	**671,276**	**667,635**	**1,843,978**	**1,681,558**

4. Bainisteoir an Bhonneagair Iarnróid

Faoi réir Threoir 91/440 ón Aontas Eorpach, rinneadh na costais seo a ríomh mar seo a leanas:

	2024 €000	2023 €000
Cistiú Bonneagair		
Conradh Ilbhliantúil	193,532	190,765
Muirir rochtana rianta	75,412	71,917
Maoiniú Státchiste eile	2,805	6,940
Ioncam tríú páirtí	51,813	46,943
Ioncam iomlán	**323,562**	**316,565**
An párolla agus costais ghaolmhara	(140,442)	(132,395)
Ábhair agus seirbhísí	(181,803)	(176,474)
Iomlán na gcostas oibriúcháin	**(322,245)**	**(308,869)**
TRÚCDA roimh chostais eisceachtúla	**1,317**	**7,696**
Costais eisceachtúla	(571)	(580)
Caillteanas ar dhíolachán sócmhainní seasta inláimhsithe	(4)	-
Dímheas agus amúchadh, glan ó dheontais chaipitil amúchta	(3,657)	(3,806)
(Easnamh)/Barrachas don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh ús	**(2,915)**	**3,310**
Ús (iníoctha)/infhála agus (muirir)/ioncam dá samhail	(40)	599
(Easnamh)/Barrachas don bhliain ar ghnáthghníomhaíochtaí	**(2,955)**	**3,909**
Cánachas ar ghnáthghníomhaíochtaí	(1,922)	(1,536)
(Easnamh)/Barrachas don Bhliain	**(4,877)**	**2,373**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. An Párolla agus Costais Ghaolmhara

	2024 €000	2023 €000
Cuimsítear sna costais foirne (gan costais athstruchtúraithe san áireamh)		
Pá agus tuarastail	704,793	648,267
Costais leasa shóisialaigh	72,271	65,578
Costais eile a bhaineann le sochar scoir	78,789	69,236
	855,853	783,081
Obair dhílis chaipitlithe	(41,390)	(31,697)
Glanchostais foirne	**814,463**	**751,384**
Luach saothair agus díolaíochtaí na gComhaltaí Boird		
- i leith seirbhísí mar Chomhaltaí Boird	222	227
- i leith seirbhísí feidhmiúcháin	275	266
Luach saothair agus díolaíochtaí iomlána na gComhaltaí Boird	**497**	**493**
Iomlán chostas an phárolla agus na gcostas gaolmhar	**814,960**	**751,877**

As na costais iomlána i leith na foirne, tá €41.4 milliún (2023: €31.7 milliún) caipitlithe ina sócmhainní seasta inláimhsithe agus tá €815.0 milliún (2023: €751.9 milliún) á áireamh mar chostas sa chuntas brabúis agus caillteanais.

San áireamh i pá agus tuarastalacha tá:

	2024 €000	2023 €000
Tuarastal	562,320	512,672
Ragobair	35,985	33,232
Liúntais	106,488	102,363
	704,793	**648,267**

Tá an uimhir fostaí a raibh iomlán a gcuid sochar fostaí (seachas costais pinsean fostóra) lastigh de ghach banna €25,000 ó €50,000 suas don tréimhse tuairisciú leagtha amach thíos.

	2024	**2023**
€50,001 go €75,000	5,753	5,220
€75,001 go €100,000	1,474	1,234
€100,001 go €125,000	251	199
€125,001 go €150,000	53	49
€150,001 go €175,000	23	24
€175,001 go €200,000	18	10
€200,001 go €225,000	8	8
€225,001 go €250,000	1	-
€250,001 go €275,000	-	-
€275,001 go €300,000	-	-
€300,001 go €325,000	1	1
€325,001 go €350,000	1	1
€350,001 go €375,000	-	-
€375,001 go €400,000	-	-
€400,001 go €425,000	-	-
€425,001 go €450,000	-	1

Cúiteamh príomhbhaill den lucht bainistíochta

Íocadh táillí Stiúrthóra leis na Comhaltaí Boird mar seo a leanas:

Comhalta Boird	**2024 €000**	**2023 €000**
Aidan Murphy *(Cathaoirleach)*	16,112	-
Fiona Ross *(iar-Chathaoirleach)*	15,178	31,500
Frank Allen	-	20,314
James Doran	15,750	15,750
Brian Fitzpatrick	15,750	15,750
Stephen Hannan	15,750	15,750
Dermot Healy	15,750	15,750
Miriam Hughes	21,600	21,600
Steve Murphy	21,470	-
Niamh O'Regan	15,750	15,750
Liam O'Rourke	15,706	15,750
Gary Owens	21,600	21,600
Fiona Sweeney	15,750	15,750
Tommy Wynne	15,750	15,750
	221,916	**221,014**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Áirítear leis an bpríomhlucht bainistíochta na Comhaltaí Boird agus lucht ardbhainistíochta an Ghrúpa. Léirítear thíos an cúiteamh a íocadh nó is iníoctha leis an bpríomhlucht bainistíochta as ucht seirbhísí fostaithe.

	2024 €000	**2023 €000**
Tuarastail agus sochair ghearrthéarmacha eile	1,285	1,280
Costais leasa shóisialaigh	98	82
Costais eile a bhaineann le sochair iarscoir	311	223
	1,694	**1,585**

Speansais na Stiúrthóirí

San áireamh sna costais a cúitíodh le Comhaltaí an Bhoird tá:

	2024 €000	**2023 €000**
Cothabháil, taisteal, lóistín	10	6
Eile	-	3
	10	**9**

Léirítear cúiteamh íoctha nó iníoctha le Príomhoifigí Feidhmiúcháin an Ghrúpa ar son seirbhísí fostaí thíos.

San áireamh sa tábla thíos tá an párolla agus na costais bhainteacha do ról Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin CIÉ, lena n-áirítear olltuarastal €190,000 (2023: €190,000) agus ranníocaíocht pinsin fostóra de €47,500 (2023: €47,500).

	2024 €000	**2023 €000**
Tuarastail agus sochair ghearrthéarmacha eile	828	828
Costais eile a bhaineann le sochair iarscoir	296	207
	1,124	**1,035**

Foirceannadh Fostaíochta

	2024 €000	**2023 €000**
Méideanna a íocadh agus is iníoctha le fostaithe	108	148
	108	**148**

B'ionann líon na bhfostaithe lena mbaineann na costais seo agus 1 in 2024 (2023: 2 fhostaí). Nochtar costais maidir le scaradh deonach i Nóta 7.

Líon na mBall Foirne

Ba é meánlíon na ndaoine a bhí fostaithe ag CIÉ le linn na bliana airgeadais ná:

	2024	2023
Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ agus CIÉ Tours	310	295
Iarnród Éireann – Irish Rail	4,814	4,559
Bus Éireann – Irish Bus	3,078	2,932
Bus Átha Cliath – Dublin Bus	4,224	3,940
	12,426	**11,726**

6. Ábhair agus Seirbhísí

Cuimsítear sna costais i ndáil le hábhair agus seirbhísí:

	2024 €000	2023 €000
Breosla, leictreachas agus bealaidh	129,164	102,803
Cáin bhóthair agus ceadúnais	1,651	1,607
Rátaí	(1,398)	4,906
Luach saothair na n-iniúchóirí	316	335
Léasanna oibriúcháin ar cíos	8,950	8,100
Conraitheoirí scoile	369,399	306,700
Éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dliteanas fostóirí	12,364	11,144
Speansais Stiúrthóirí	10	9
Ábhair agus seirbhísí eile	469,744	441,388
Costais oibriúcháin pinsean	2,592	3,312
	992,792	**880,304**

San áireamh i sna costais ábhair agus seirbhísí tá:

	2024 €000	2023 €000
Taisteal Náisiúnta agus and maireachtáil	1,797	1,684
Taisteal Idirnáisiúnta and maireachtáil	554	548
Fáilteachas	192	194
	2,543	**2,426**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Luach Saothair na nIniúchóirí:

Nochtar sa tábla seo a leanas na táillí is iníoctha le Forvis Mazars Ireland i dtaca leis na bhlianta dar chríoch 31 Nollaig 2024 agus 31 Nollaig 2023. Níl CBL san áireamh sna méideanna seo.

	2024 €000	**2023 €000**
Iniúchóir reachtúil		
– Iniúchadh reachtúil ar chuideachtaí an Ghrúpa	152	152
– Seirbhísí ráthaíochta agus comhlíonta eile	20	20
– Seirbhísí comhairleoireachta cánach	60	80
– Seirbhísí eile nach mbaineann le hiniúchóireacht	84	83
	316	**335**

Luaitear an barrachas don bhliain tar éis na méideanna seo a leanas a mhuirearú/(a chur de shochar na gcuntas):

	2024 €000	**2023 €000**
Fardail a ídíodh	238,700	238,823
Méadú ar an soláthar in aghaidh dífheidhmeacht fardail	1,586	513
Caillteanas/(Gnóthacháin) malairte eachtraí	204	(664)
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta	399	1,210
Léasanna oibriúcháin	8,950	8,100
Athstruchtúrú an ghnó	2,138	1,814
Dímheas ar na sócmhainní seasta inláimhsithe	210,529	210,167
Amúchadh na sócmhainní doláimhsithe	7,481	5,572
Amúchadh deontas	(197,886)	(196,732)

7. Míreanna Eisceachtúla

	2024 €000	**2023 €000**
Athstruchtúrú ar ghnó	2,138	1,814
	2,138	**1,814**

Cuimsítear sna costais maidir le hathstruchtúrú an ghnó méideanna a eascraíonn as tionscnaimh athstruchtúraithe i rith na bliana:

Bus Átha Cliath €1.3 milliún, Iarnród Éireann €0.7 milliún agus CIÉ €0.1 milliún (2023: Bus Átha Cliath €1.1 milliún and Iarnród Éireann €0.7 milliún).

San áireamh i gcostais athstruchtúraithe gnó tá méideanna maidir le scaradh deonach, b'ionann iad agus € 0.5m in 2024 (2023: €0.7m). B'ionann líon na bhfostaithe lena mbaineann na costais seo agus 8 in 2024 (2023: 7 bhfostaí).

8. Dímheas agus Amúchadh, Glan ar Amúchadh na nDeontas Caipitil

	2024 €000	2023 €000
Amúchadh na sócmhainní seasta doláimhsithe *(Nóta 14)*	7,481	5,572
Dímheas ar na sócmhainní seasta inláimhsithe *(Nóta 15)*	210,529	210,167
Amúchadh na ndeontas caipitil *(Nóta 23)*	(197,886)	(196,732)
	20,124	**19,007**

9. Caillteanas ar Dhiúscairt Sócmhainní Inláimhsithe

	2024 €000	2023 €000
Caillteanas ar dhiúscairt talún agus foirgneamh	(695)	(1,202)
Brabús/(Caillteanas) ar dhiúscairt rothstoic, feithiclí, gléasra agus innealra	296	(8)
	(399)	**(1,210)**

10. Glanchostas Úis

(a) Ús Infhála agus Ioncam dá Shamhail

	2024 €000	2023 €000
Ioncam úis ar thaiscí gearrthéarmacha	**7,366**	**6,496**

(b) Ús iníoctha agus muirir dá shamhail

	2024 €000	2023 €000
Ús iníoctha ar iasachtaí, ar rótharraingtí agus ar thaiscí	807	1,098
Costas iomlán úis ar dhliteanais airgeadais nach bhfuil á dtomhas ar a luach cóir tríd an gcuntas brabúis agus caillteanais	807	1,098
Glanchostas úis ar phleananna pinsean le sochar sainithe	10,541	12,955
Leachtú na soláthairtí lascaine	-	114
Iomlán an úis iníoctha agus na muirear dá shamhail	**11,348**	**14,167**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(c) Glanchostas úis

	2024 €000	2023 €000
Ús infhála agus Ioncam dá shamhail	7,366	6,496
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	(11,348)	(14,167)
Glanchostas úis	**(3,982)**	**(7,671)**

11. Cáin Ioncaim

(a) Costas cánach san áireamh sa chuntas brabúis agus caillteanais

	2024 €000	2023 €000
Muirear corparáide eachtraí don bhliain airgeadais	2,621	3,236
Muirear cánach corparáide Éireannach ar an mbrabús don bhliain airgeadais	6,701	5,909
Rósholáthar/(Gannsholáthar) i dtaca le bliain roimhe	139	(190)
Costas cánach reatha don bhliain airgeadais	*9,461*	*8,955*
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	**9,461**	**8,955**

(b) Costas cánach a bhaineann le míreanna arna naithint san ioncam cuimsitheach eile

	2024 €000	2023 €000
Cáin reatha	-	-
Cáin iarchurtha	-	-
– Cáin iarchurtha ar atomhas an ghlandliteanais sochar sainithe	-	-
Costas cánach iomlán a bhaineann le míreanna arna n-aithint san ioncam cuimsitheach eile	**-**	**-**

(c) Costas cánach a bhaineann le míreanna arna naithint sa chothromas

	2024 €000	2023 €000
Cáin reatha	-	-
Cáin iarchurtha	-	-
Costas cánach iomlán a bhaineann le míreanna arna n-aithint sa chothromas	**-**	**-**

(d) Réiteach an chostais cánach

Ní hionann an cháin arna measúnú don bhliain airgeadais agus an cháin a cinneadh tríd an ráta caighdeánach cánach corparáide i bPoblacht na hÉireann a chur i bhfeidhm ar an bharrachas/(easnamh) don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2024, is é sin 12.5% (2023: 12.5%). Mínítear na difríochtaí anseo thíos:

	2024 €000	2023 €000
Barrachas ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	9,583	19,675
Barrachas méadaithe faoin ráta caighdeánach cánach i bPoblacht na hÉireann i leith na bliana airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2024, is é sin 12.5% (2023: 12.5%)	1,198	2,459
Tionchar de bharr:		
Ioncam nach bhfuil faoi réir cánach	(25,637)	(26,153)
Ráta cánach níos airde ar thuillimh thar lear	2,621	3,236
Speansais nach bhfuil asbhainteach chun críocha cánach	1,907	1,960
Dímheas sa bhreis ar liúntais chaipitiúla	26,216	25,152
Úsáid na gcaillteanas cánach c/a sa bhliain	-	(374)
Ioncam atá faoi réir ráta cánach níos airde	3,017	2,593
Rósholáthar i dtaca le blianta roimhe	(21)	(190)
Gannsholáthar i dtaca le blianta roimhe	160	-
Cáin ar Ríchíosanna	-	272
Cáin bhrabúis ar ghnáthghníomhaíochtaí	**9,461**	**8,955**

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí caillteanais chánach tugtha ar aghaidh ag an nGrúpa as a dtagann sócmhainn chánach iarchurtha fhéideartha €428 milliún (2023: €429 milliún). Níl sé seo aitheanta mar go bhfuil a ghnóthú amach anseo i gcoinne brabúis inchánach éiginnte.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. Oibleagáidí Seirbhíse Poiblí agus Deontais eile ón Státchiste

Tá na deontais is iníoctha le Córas Iompair Éireann i gcomhréir leis na Rialacháin ábhartha ón Aontas Eorpach lena rialaítear Cúnamh Stáit do ghnóthais iompair.

	2024 €000	2023 €000
Cuntas Brabúis agus Caillteanais		
Oibleagáid Seirbhíse Poiblí	957,238	834,073
Deontais eile ón Státchiste	193,532	190,676
Deontais ioncaim eile	26,224	25,308
	1,176,994	**1,050,057**
Clár Comhardaithe		
Deontais chaipitil	390,242	384,955
Cistiú iarchurtha	151	(6,120)
Deontais AE	-	3,201
Iomlán na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí agus na nDeontas eile ón Státchiste	**1,567,387**	**1,432,093**
Fo-Cheannteideal B7 de Vóta 31 de chuid Dháil Éireann – Oibleagáid Seirbhíse Poiblí		
Bus Átha Cliath – Dublin Bus (ioncam)	364,759	325,251
Bus Éireann – Irish Bus (ioncam)	203,039	163,667
Iarnród Éireann – Irish Rail (ioncam)	389,440	345,155
	957,238	**834,073**
Fo-Cheannteideal B8 de Vóta 31 de chuid Dháil Éireann – Infheistíocht Chaipitiúil		
Conradh Ilbhliantúil Bainistíochta Bonneagair (ioncam)	193,532	190,676
Conradh Ilbhliantúil Bainistíochta Bonneagair (caipiteal)	142,126	133,263
Deontais ón Státchiste i gcomhair bonneagair agus infheistíocht chaipitiúil	248,116	254,893
OSP iarchurtha	151	(6,120)
Deontais eile ón Státchiste	26,224	25,308
	610,149	**598,020**
Cistiú iomlán faoi Vóta 31 de chuid Dháil Éireann	**1,567,387**	**1,432,093**
Iomlán na ndeontas OSP agus na ndeontas ón Státchiste	**1,567,387**	**1,432,093**

Níl aon choinníollacha neamh-chomhlíonta ná teagmhais eile ag gabháil le deontais a aithníodh mar ioncam.

Déanann CIÉ taifead ar dheontais faoin tSamhail Fabhraithe a cheadaítear faoi Alt 24 de FRS102.

Déantar méid agus téarma na ndeontas caipitil a amúchadh thar shaol úsáideach na sócmhainní gaolmhara. Áirítear deontais ioncaim sa chuntas brabúis agus caillteanais comhdhlúite ina n-iomláine sa bhliain ábhartha.

	An Roinn Iompair 2024 €000	An tÚdarás Náisiúnta Iompair 2024 €000	Iomlán 2024 €000	An Roinn Iompair 2023 €000	An tÚdarás Náisiúnta Iompair 2023 €000	Iomlán 2023 €000
Caipiteal faoi Vóta B8	-	574,461	574,461	-	559,855	559,855
Inrochtaineacht faoi Vóta B8	-	9,464	9,464	-	9,871	9,871
Scéimeanna Fóirdheontais Pá a bhaineann le COVID	-	-	-	-	-	-
Deontais eile a bhaineann le hioncam	-	26,224	26,224	-	25,093	25,093
Deontais	**-**	**610,149**	**610,149**	**-**	**594,819**	**594,819**

Tá foinse na gcistí ón Stát a fuarthas le linn na mblianta féilire 2023 agus 2024 teoranta do thionscadail ar leith.

13. CIÉ Glanthoradh don Bhliain

Rinne Eintiteas CIÉ glancaillteanas €4.4 milliún i leith na bliana (2023: caillteanas €8.0 milliún).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

14. Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

An Grúpa

	Bogearraí Ríomhaire €000	Iomlán €000
An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023		
Suim ghlanluacha thosaigh	20,146	20,146
Breiseanna	11,756	11,756
Amúchadh agus lagú	(5,572)	(5,572)
Suim ghlanluacha	**26,330**	**26,330**
Amhail an 31 Nollaig 2023		
Costas	78,450	78,450
Amúchadh agus lagú carntha	(52,120)	(52,120)
Suim ghlanluacha	**26,330**	**26,330**
An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024		
Suim ghlanluacha thosaigh	26,330	26,330
Breiseanna	8,024	8,024
Amúchadh agus lagú	(7,481)	(7,481)
Suim ghlanluacha	**26,873**	**26,873**
Amhail an 31 Nollaig 2024		
Costas	81,241	81,241
Amúchadh agus lagú carntha	(54,368)	(54,368)
Suim ghlanluacha	**26,873**	**26,873**

Eintiteas CIÉ

	Bogearraí Ríomhaire €000	Iomlán €000
An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023		
Suim ghlanluacha thosaigh	915	915
Breiseanna	784	784
Amúchadh agus lagú	(731)	(731)
Suim ghlanluacha	**968**	**968**
Amhail an 31 Nollaig 2023		
Costas	19,538	19,538
Amúchadh agus lagú carntha	(18,570)	(18,570)
Suim ghlanluacha	**968**	**968**
An bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024		
Suim ghlanluacha thosaigh	968	968
Breiseanna	815	815
Amúchadh agus lagú	(549)	(549)
Suim ghlanluacha	**1,234**	**1,234**
Amhail an 31 Nollaig 2024		
Costas	20,353	20,353
Amúchadh agus lagú carntha	(19,119)	(19,119)
Suim ghlanluacha	**1,234**	**1,234**

Cuimsítear bogearraí ríomhaire sna sócmhainní doláimhsithe. Déantar bogearraí ríomhaire a thomhas ar a gcostas lúide caillteanais charntha de bharr amúchadh agus lagú. Déantar bogearraí ríomhaire a amúchadh thar a saol úsáideach tuartha, atá idir trí agus cúig bliana.

15. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Grúpa

	Línte agus Oibreacha Iarnróid €000	Rothstoc Iarnróid €000	Feithiclí Paisinéirí Bóthair €000	Talamh agus Foirgnimh €000	Gléasra agus Innealra €000	Comhar-thaíocht €000	Dugaí, Cuanta agus Céanna €000	Trealamh Lónadói-reachta €000	Iomlán €000
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023									
Suim ghlanluacha thosaigh	859,028	335,505	87,475	874,269	265,286	253,627	25,554	522	2,701,266
Breiseanna	73,039	126,788	2,791	54,000	144,457	10,024	482	-	411,581
Diúscairtí	-	-	(8)	(2,311)	-	-	-	-	(2,319)
Dímheas agus lagú	(47,228)	(75,438)	(21,737)	(21,182)	(20,534)	(22,704)	(1,269)	(75)	(210,167)
Athaicmiú	3	11,316	-	(2)	12,586	(2)	-	1	23,902
Suim ghlanluacha	**884,842**	**398,171**	**68,521**	**904,774**	**401,795**	**240,945**	**24,767**	**448**	**2,924,263**
Amhail an 31 Nollaig 2023									
Costas	1,335,681	1,118,777	518,271	1,208,730	556,597	566,919	56,766	747	5,362,488
Dímheas agus lagú carntha	(450,839)	(720,606)	(449,750)	(303,956)	(154,802)	(325,974)	(31,999)	(299)	(2,438,225)
Suim ghlanluacha	**884,842**	**398,171**	**68,521**	**904,774**	**401,795**	**240,945**	**24,767**	**448**	**2,924,263**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Grúpa

	Línte agus Oibreacha Iarnróid €000	Rothstoc Iarnróid €000	Feithiclí Paisinéirí Bóthair €000	Talamh agus Foirgnimh €000	Gléasra agus Innealra €000	Comhar-thaíocht €000	Dugaí, Cuanta agus Céanna €000	Trealamh Lónadóireachta €000	Iomlán €000
Don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2024									
Suim ghlanluacha thosaigh	884,842	398,171	68,521	904,774	401,795	240,945	24,767	448	2,924,263
Breiseanna	96,464	61,577	3,629	60,822	157,472	43,640	565	-	424,169
Diúscairtí	-	-	(193)	(1,649)	-	-	-	-	(1,842)
Dímheas agus lagú	(43,659)	(79,257)	(21,650)	(22,169)	(21,058)	(21,397)	(1,264)	(75)	(210,529)
Athaicmiú	-	(4,208)	-	-	42,866	-	-	-	38,658
Suim ghlanluacha	**937,647**	**376,283**	**50,307**	**941,778**	**581,075**	**263,188**	**24,068**	**373**	**3,174,719**
Amhail an 31 Nollaig 2024									
Costas	1,364,870	1,050,796	504,696	1,266,676	749,258	582,093	57,279	747	5,576,415
Dímheas agus lagú carntha	(427,223)	(674,513)	(454,389)	(324,898)	(168,183)	(318,905)	(33,211)	(374)	(2,401,696)
Suim ghlanluacha	**937,647**	**376,283**	**50,307**	**941,778**	**581,075**	**263,188**	**24,068**	**373**	**3,174,719**

I rith na bliana airgeadais, dhiúscair an Grúpa sócmhainní seasta inláimhsithe ag a raibh suim ghlanluacha €1.8 milliún. Tá costas €248.9 milliún luaite leis na sócmhainní mar aon le dímheas agus lagú carntha €247.1 milliún. Is é €399,000 (2023: caillteanas €1,210,000) an brabús ar dhiúscairt na sócmhainní seasta inláimhsithe sin.

a) Bheartaigh an Grúpa leas a bhaint as an tsamhail chostais ar dháta an aistrithe chun FRS 102 maidir le talamh agus foirgnimh.

b) Rinneadh feithiclí paisinéirí bóthair a raibh costas €221.5 milliún (2023: €207.8 milliún) luaite leo a dhímheas go hiomlán ach tá siad fós in úsáid ag dáta an chláir comhardaithe.

Eintiteas CIÉ

	Talamh agus Foirgnimh €000	Gléasra agus Innealra €000	Iomlán €000
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023			
Suim ghlanluacha thosaigh	871,115	1,757	872,872
Breiseanna	52,006	1,433	53,439
Diúscairtí	(2,311)	-	(2,311)
Dímheas	(21,048)	(1,286)	(22,334)
Suim ghlanluacha	**899,762**	**1,904**	**901,666**
Amhail an 31 Nollaig 2023			
Costas	1,202,968	27,226	1,230,194
Dímheas agus lagú carntha	(303,206)	(25,322)	(328,528)
Suim ghlanluacha	**899,762**	**1,904**	**901,666**
Don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2024			
Suim ghlanluacha thosaigh	899,762	1,904	901,666
Breiseanna	57,957	1,360	59,317
Diúscairtí	(1,636)	-	(1,636)
Dímheas	(22,026)	(1,313)	(23,339)
Suim ghlanluacha	**934,057**	**1,951**	**936,008**
Amhail an 31 Nollaig 2024			
Costas	1,258,071	24,852	1,282,923
Dímheas agus lagú carntha	(324,014)	(22,901)	(346,915)
Suim ghlanluacha	**934,057**	**1,951**	**936,008**

Le linn na bliana airgeadais, dhiúscraigh an Eintiteas sócmhainní seasta inláimhsithe le suim ghlanluacha de €1.6 milliún (2023: €2.3 milliún). Tá costas €6.6 milliún ar na sócmhainní agus dímheas agus lagú carntha €5.0 milliún. Is ionann an caillteanas ar dhiúscairt na sócmhainní seasta inláimhsithe seo agus €951,000 (2023: caillteanas €1,202,000).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

16. Sócmhainní Airgeadais

Grúpa

	Scaireanna Liostaithe		Scaireanna Neamhliostaithe		Iomlán	
	2024 €000	**2023 €000**	**2024 €000**	**2023 €000**	**2024 €000**	**2023 €000**
Costas amhail an 1 Eanáir	34	34	13	13	47	47
Lagú	(34)	(34)	(13)	(13)	(47)	(47)
Glanluach de réir na Leabhar amhail an 31 Nollaig	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Cuimsíonn sócmhainní airgeadais scaireanna liostaithe agus neamhliostaithe. Baineann na scaireanna le stoic iompair agus le stoic chogaidh atá i seilbh an Ghrúpa.

Eintiteas CIÉ

	Fochuideachtaí		Scaireanna Liostaithe		Scaireanna Neamhliostaithe		Iomlán	
	2024 €000	**2023 €000**	**2024 €000**	**2023 €000**	**2024 €000**	**2023 €000**	**2024 €000**	**2023 €000**
Costas amhail an 1 Eanáir	359,255	359,255	34	34	13	13	359,302	359,302
Lagú	-	-	(34)	(34)	(13)	(13)	(47)	(47)
Gluaiseachtaí eile	58	-	-	-	-	-	58	-
Glanluach de réir na Leabhar amhail an 31 Nollaig	**359,313**	**359,255**	**-**	**-**	**-**	**-**	**359,313**	**359,255**

Cuimsítear sna sócmhainní airgeadais infheistíochtaí i bhfochuideachtaí.

Cuimsítear san infheistíocht i bhfochuideachtaí scaireanna cothromais in Iarnród Éireann, Bus Éireann, Bus Átha Cliath, agus CIÉ Tours International Incorporated (fochuideachta i Stáit Aontaithe Mheiriceá). Níl na scaireanna sin á dtrádáil go poiblí.

17. Fardail

Grúpa

	2024 €000	2023 €000
Ábhair chothabhála agus páirteanna spártha	49,174	38,283
Stoc bonneagair	49,332	49,706
Breosla, bealaí agus stoic éagsúla eile	16,223	16,335
	114,729	**104,324**
Stoc a ídíodh le linn na bliana:		
Ábhair agus breosla	**238,700**	**238,823**

18. Féichiúnaithe

Grúpa

	2024 €000	2023 €000
Féichiúnaithe trádála	12,740	9,574
Méideanna atá dlite ón Roinn Oideachais agus Scileanna	12,040	9,581
Ionstraimí airgeadais díorthacha	5,644	2,547
Féichiúnaithe eile agus ioncam fabhraithe	307,603	337,955
Cáin chorparáide infhaighte	146	196
	338,173	**359,853**

Luaitear na féichiúnaithe tar soláthar €1,633,000 (2023: €1,561,000) a dhéanamh in aghaidh lagú. Áirítear leis na hionstraimí airgeadais díorthaigh méideanna a bheidh dlite tar éis bliain amháin dar luach €1,508,000 (2023: €650,000).

Eintiteas CIÉ

	2024 €000	2023 €000
Féichiúnaithe trádála	2,089	1,826
Ionstraimí airgeadais díorthacha	5,644	2,547
Féichiúnaithe eile agus ioncam fabhraithe	2,777	4,640
	10,510	**9,013**

Luaitear na féichiúnaithe tar éis soláthar €780,000 a dhéanamh in aghaidh lagú (2023: €832,000). Áirítear leis na hionstraimí airgeadais díorthaigh méideanna a bheidh dlite tar éis bliain amháin dar luach €1,508,000 (2023: €650,000).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

19. Creidiúnaithe (Méideanna atá Dlite laistigh de Bhliain Amháin)

Grúpa

	2024 €000	2023 €000
Rótharraingt bhainc	7	-
Iasachtaí bainc *(Nóta 21)*	-	4,000
Creidiúnaithe trádála	65,910	55,650
Cáin ioncaim asbhainte faoi ÍMAT	11,589	12,478
Árachas sóisialta pá-choibhneasa	8,942	9,081
Cáin bhreisluacha agus cánacha eile	11,762	9,358
Cáin chorparáide Éireannach	461	674
Creidiúnaithe eile	59,514	55,209
Fabhruithe	148,971	148,264
Ionstraimí airgeadais díorthacha	8,398	6,170
Ioncam deontais iarchurtha *(Nóta 23)*	183,955	200,145
Ioncam iarchurtha	382,660	362,344
	882,169	**863,373**
Creidiúnaithe i leith cánachais agus árachas sóisialta áirithe anseo thuas	32,754	31,591

Eintiteas CIÉ

	2024 €000	2023 €000
Rótharraingt bhainc	7	-
Iasachtaí bainc *(Nóta 21)*	-	4,000
Creidiúnaithe trádála	20,533	22,371
Méideanna atá dlite d'fhochuideachtaí	466,849	402,750
Cáin ioncaim asbhainte faoi ÍMAT	1,020	1,120
Árachas sóisialta pá-choibhneasa	188	167
Cáin bhreisluacha agus cánacha eile	1,499	1,736
Cáin chorparáide Éireannach	244	419
Fabhruithe	1,867	4,969
Ionstraimí airgeadais díorthacha	8,398	6,170
Ioncam deontais iarchurtha *(Nóta 23)*	12,747	11,810
	513,352	**455,512**
Creidiúnaithe i leith cánachais agus árachas sóisialta áirithe anseo thuas	2,951	3,442

Tá na méideanna atá dlite d'fhochuideachtaí neamhurraithe, tá siad saor ó ús, níl aon dáta aisíocaíochta socraithe ina leith agus tá siad iníoctha ar éileamh. Cé go bhfuil na méideanna atá dlite d'fhochuideachtaí iníoctha ar éileamh, ní mheasann na Comhaltaí Boird go mbeidh ar CIÉ na méideanna a aisíoc cuíosach luath amach anseo.

20. Creidiúnaithe (Méideanna atá Dlite tar éis níos mó ná Bliain Amháin)

Grúpa

	2024 €000	2023 €000
Iasachtaí bainc *(Nóta 21)*	-	4,000
Ioncaim iarchurtha	156	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	1,560	2,520
	1,716	**6,520**

Eintiteas CIÉ

	2024 €000	2023 €000
Iasachtaí bainc *(Nóta 21)*	-	4,000
Ioncaim iarchurtha	156	-
Ionstraimí airgeadais díorthacha	1,560	2,520
	1,716	**6,520**

21. Iasachtaí agus Iasachtaíochtaí Eile

Grúpa – iasachtaí bainc

Tá na hiasachtaí bainc san áireamh leis na creidiúnaithe agus tá siad in-aisíoctha mar seo a leanas:

	2024 €000	2023 €000
Tráth nach mó ná bliain amháin *(Nóta 19)*	-	4,000
Tar éis bliain amháin agus tráth nach mó ná cúig bliana *(Nóta 20)*	-	4,000
	-	**8,000**

Eintiteas CIÉ – iasachtaí bainc

	2024 €000	2023 €000
Tráth nach mó ná bliain amháin *(Nóta 19)*	-	4,000
Tar éis bliain amháin agus tráth nach mó ná cúig bliana *(Nóta 20)*	-	4,000
	-	**8,000**

Amhail dáta an chláir comhardaithe tá iasachtaí ar fiú €nialas (2023: €8.0 milliún) ag an nGrúpa.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

22. Soláthairtí le haghaidh Dliteanas agus Muirear

Grúpa

	Dliteanas Tríú Páirtí agus Dliteanas Fostóirí €000	Athstruch-túrú €000	Cúrsaí Comh-shaoil €000	Oibríochtúil/ Eile €000	Cúrsaí Dlíthiúla agus Gaol-mahara €000	Iomlán €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	165,370	6,569	1,528	17,677	4,119	195,263
Úsáidte i rith na bliana	(11,228)	(983)	-	(2,309)	(1,043)	(15,563)
Aistriú ón gcuntas brabúis agus caillteanais	11,231	2,884	(6)	1,371	2,034	17,514
Iarmhéid tugtha ar aghaidh amhail an 31 Nollaig 2023	**165,373**	**8,470**	**1,522**	**16,739**	**5,110**	**197,214**
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2024	165,373	8,470	1,522	16,739	5,110	197,214
Úsáidte i rith na bliana	(15,317)	(1,144)	(170)	(2,380)	(1,733)	(20,744)
Aistriú ón gcuntas brabúis agus caillteanais	12,498	5,088	481	1,245	5,965	25,277
Iarmhéid tugtha ar aghaidh amhail an 31 Nollaig 2024	**162,554**	**12,414**	**1,833**	**15,604**	**9,342**	**201,747**

CIÉ Entity

	Athstruch-túrú €000	Cúrsaí Comh-shaoil €000	Oibríochtúil/ Eile €000	Cúrsaí Dlíthiúla agus Gaol-mahara €000	Iomlán €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	358	1,252	1,397	375	3,382
Úsáidte i rith na bliana	(316)	-	(1,075)	(375)	(1,766)
Aistriú ón gcuntas brabúis agus caillteanais	-	-	-	1,100	1,100
Iarmhéid tugtha ar aghaidh amhail an 31 Nollaig 2023	**42**	**1,252**	**322**	**1,100**	**2,716**
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2024	42	1,252	322	1,100	2,716
Úsáidte i rith na bliana	-	-	(43)	(527)	(570)
Aistriú ón gcuntas brabúis agus caillteanais	5	-	38	-	43
Iarmhéid tugtha ar aghaidh amhail an 31 Nollaig 2024	**47**	**1,252**	**317**	**573**	**2,189**

Cúrsaí comhshaoil

Tá aoiseanna éagsúla ag an talamh agus na foirgnimh atá á n-áitiú ag cuideachtaí an Ghrúpa. Baineann an soláthar comhshaoil le móroibreacha tógála nach mór a chur i gcrích faoi láthair chun oibleagáidí an Ghrúpa a chomhlíonadh faoi reachtaíocht Chomhshaoil agus faoi reachtaíocht Sláinte agus Sábháilteachta.

Oibríochtúil/Eile

Ar an 31 Nollaig 2024, bhí €15.6 milliún (2023: €16.7 milliún) ag an nGrúpa i leith soláthairtí eile. Bhain €15.6 milliún (2023: €16.7 milliún) díobh le soláthairtí oibríochtúil agus bhain €nialas (2023: €nialas) le héilimh eile.

Cúrsaí Dlíthiúla agus Gaolmahara

Ar an 31 Nollaig 2024 bhí €9.3 milliún (2023: €5.1 milliún) ag an nGrúpa i leith soláthairtí dlí agus cúrsaí gaolmhara.

Third party and employers liability

Ina cháil mar chomhlacht féinrialaithe, feidhmíonn CIÉ samhail féinárachais faoina n-iompraíonn na cuideachtaí oibríocha an riosca airgeadais a bhaineann le costas éileamh, faoi réir teagmhais aonuaire áirithe agus uasteorainneacha árachais bliantúla i gcás na n-éileamh Tríú Páirtí.

Déantar aon chaillteanais nach bhfuil cumhdaithe ag árachas seachtrach a chur de mhuirear ar an gcuntas brabúis agus caillteanais.

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta (gan lascaine) na n-íocaíochtaí todhchaí is gá chun dliteanais a ghlanadh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe fós agus na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe go leordhóthanach fós.

Léiríonn na soláthairtí atá taifeadta meastachán is fearr an Bhoird ar an gcaiteachas a bheidh de dhíth chun na hoibleagáidí a ghlanadh, agus bhaineadar leas as saineolas de chuid láimhseálaithe éileamh ón gcuideachta féin a bhfuil an-taithí acu ar an obair sin agus as comhairle achtúireach agus comhairle dlí ó shaineolaithe seachtracha. Áirítear leis an meastachán is fearr meastacháin ar sheirbhísí a sholáthraítear go seachtrach maidir le héilimh a bhainistiú ach ní áirítear leis forchostas inmheánacha na costais tabhaíodh ag an Ghrúpa i bhfiosrú agus i mbainistiú na n-éileamh.

Agus costas measta na ndliteanas féideartha neamhíoctha á ríomh, déanann láimhseálaithe éileamh atá oilte san obair sin meastacháin i leith na gcásanna éagsúla agus bíonn na meastacháin sin faoi réir beartais agus nósanna imeachta seanbhunaithe. Baineann na láimhseálaithe éileamh leas as an taithí agus an eolas atá acu agus iad ag féachaint ar chúinsí sonracha na n-éileamh ar leith. Leagtar síos an chainníocht agus aird á tabhairt ar an bhfaisnéis agus an comhfhreagras go léir atá ar fáil maidir le cúinsí sonracha an éilimh, amhail tuarascálacha cigireachta, tuarascálacha leighis, comhairle dlí agus/nó comhairle ó shaineolaithe eile, Treoirlínte Díobhálacha Pearsanta agus/nó fasaigh chúirte i ndáil le dliteanais a bhfuil cosúlachtaí idir iad agus an ceann atá faoi chaibidil.

Déantar meastachán ar chostas deiridh na n-éileamh nach bhfuil socraithe go fóill ansin i gcomhairle le hachtúirí seachtracha. Baineann na hachtúirí leas as réimse teicnící caighdeánacha chun éilimh a réamh-mheas, amhail Modh an Mheánchostais in aghaidh an Éilimh, Dréimire Slabhra Íoctha agus Tabhaithe, Bornhuetter-Ferguson Íoctha agus Tabhaithe, Ráta Caillteanais Measta agus Modh na nÉileamh Mór. Is iondúil go mbíonn samhaltú matamaitice an achtúire bunaithe ar anailís staitistiúil ar thaithí stairiúil, modh anailíse ina nglactar leis go mbeidh patrún forbartha na n-éileamh reatha ag teacht leis an bpatrún bunaithe. Cuirtear san áireamh, áfach, athrú nó neamhchinnteacht ar bith a d'fhéadfadh na staitisticí bunúsacha a chur as a riocht, agus athrú nó neamhchinnteacht ar bith a d'fhéadfadh a fhágáil go dtiocfadh méadú nó laghdú ar na dliteanais fhéideartha i gcomparáid le costas na n-éileamh a socraíodh roimhe sin.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Samplaí díobh sin is ea athruithe ar an dlí ábhartha, éifeacht an bhoilscithe, athruithe ar an ngníomhaíocht oibríochta agus an tionchar a bheadh ag caillteanais mhóra. Déantar soláthairtí a ríomh ar leithligh do gach ceann de Chuideachtaí Oibríocha an Ghrúpa i gcás gach aicme gnó.

Déantar éilimh le luach ard, nó barrachas (cúlchiste ≥€250k) a mheas ar leithligh ó na fhormhór na n-éilimh, faoi samhail achtúireach bhliantúil.

Cé go nglacann an Grúpa gach céim réasúnach lena chinntiú go mbeidh an fhaisnéis chuí aige maidir lena neamhchosaint ar éilimh, is gné dhílis é agus dliteanais á meas go bhféadfadh sé a theacht chun solais nach ionann na dliteanais deiridh agus na luachálacha tosaigh de réir mar a leanfar ar aghaidh le himscrúduithe agus a nochtfar sonraí. Murab ionann torthaí na n-éileamh agus na toimhdí is bonn le meastacháin is fearr na stiúrthóirí, d'fhéadfadh dliteanas breise a bheith i gceist.

Déantar soláthairtí in aghaidh éileamh a ríomh mar mhéid comhlán gan aisghabháil athárachais ar bith san áireamh. Aithnítear aisghabhálacha athárachais sa chuntas brabúis agus caillteanais de réir mar a fhaightear iad.

23. Ioncam Iarchurtha

Áirítear sa chuntas seo deontais neamh-inaisíoctha ón Aontas Eorpach agus ón Státchiste a chuirfear chun sochair an chuntais brabúis agus caillteanais ar an mbonn céanna ar a ndéanfar na sócmhainní seasta gaolmhara a dhímheas:

Grúpa

	1 Eanáir 2023 €000	Méideanna Faighte agus Infhála €000	Diúscairtí Sócmhainní a fuarthas Deontas ina leith €000	Cuntas Brabúis agus Caillteanais €000	31 Nollaig 2023 €000
Deontais chaipitil					
Línte agus oibreacha iarnróid	788,221	72,431	12,585	(46,374)	826,863
Rothstoc iarnróid	343,123	127,957	11,317	(74,454)	407,943
Gléasra agus innealra	301,145	147,945	-	(21,366)	427,724
Comharthaíocht	235,461	9,760	-	(20,421)	224,800
Dugaí, cuanta agus céanna	6,802	-	-	(310)	6,492
Talamh agus foirgnimh	637,081	40,166	-	(15,059)	662,188
Feithiclí paisinéirí bóthair	78,460	3,435	-	(18,748)	63,147
	2,390,293	**401,694**	**23,902**	**(196,732)**	**2,619,157**
Ioncam iarchurtha eile	-	-	-	-	-
	2,390,293	**401,694**	**23,902**	**(196,732)**	**2,619,157**
Deontais Ioncaim	-	7,621	-	(7,621)	-
Ioncam iarchurtha iomlán	**2,390,293**	**409,315**	**23,902**	**(204,353)**	**2,619,157**

Grúpa

	1 Eanáir 2024 €000	Méideanna Faighte agus Infhála €000	Diúscairtí Sócmhainní a fuarthas Deontas ina leith €000	Diúscairtí Sócmhainní Deontas-chúnta €000	Cuntas Brabúis agus Caillteanais €000	31 Nollaig 2024 €000
Deontais chaipitil						
Línte agus oibreacha iarnróid	826,863	104,672	42,866	-	(42,974)	931,427
Rothstoc iarnróid	407,943	60,999	(4,208)	-	(78,159)	386,575
Gléasra agus innealra	427,724	148,446	(1)	-	(22,467)	553,702
Comharthaíocht	224,800	43,401	-	-	(19,045)	249,156
Dugaí, cuanta agus céanna	6,492	-	-	-	(310)	6,182
Talamh agus foirgnimh	662,188	49,599	(13)	(610)	(15,907)	695,257
Feithiclí paisinéirí bóthair	63,147	2,717	-	(155)	(19,024)	46,685
	2,619,157	**409,834**	**38,644**	**(765)**	**(197,886)**	**2,868,984**
Ioncam iarchurtha eile	-	-	-	-	-	-
	2,619,157	**409,834**	**38,644**	**(765)**	**(197,886)**	**2,868,984**
Deontais Ioncaim	-	3,760	-	-	(3,760)	-
Ioncam iarchurtha iomlán	**2,619,157**	**413,594**	**38,644**	**(765)**	**(201,646)**	**2,868,984**

Is €409.8 milliún (2023: €401.7 milliún) iomlán na deontais chaipitil aitheanta i 2024.

Cionroinnte mar seo a leanas:	**2024 €000**	**2023 €000**
Ioncam iarchurtha – méideanna atá dlite laistigh d'aon bhliain amháin *(Nóta 19)*	183,955	200,145
Ioncam iarchurtha – méideanna atá dlite i ndiaidh bliain amháin	2,685,029	2,419,012
	2,868,984	**2,619,157**

Eintiteas CIÉ

	1 Eanáir 2023 €000	Méideanna Faighte agus Infhála €000	Cuntas Brabúis agus Caillteanais €000	31 Nollaig 2023 €000
Deontais chaipitil				
Talamh agus foirgnimh	636,770	40,166	(15,040)	661,896
Iomlán	**636,770**	**40,166**	**(15,040)**	**661,896**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Eintiteas CIÉ

	1 Eanáir 2024 €000	Méideanna Faighte agus Infhála €000	Diúscairtí Sócmhainní Deontas-chúnta €000	Cuntas Brabúis agus Caillteanais €000	31 Nollaig 2024 €000
Deontais chaipitil					
Talamh agus foirgnimh	661,896	49,599	(610)	(15,888)	694,997
Iomlán	**661,896**	**49,599**	**(610)**	**(15,888)**	**694,997**

Cionroinnte mar seo a leanas:	**2024 €000**	**2023 €000**
Ioncam iarchurtha – méideanna atá dlite laistigh d'aon bhliain amháin *(Nóta 19)*	12,747	11,810
Ioncam iarchurtha – méideanna atá dlite i ndiaidh bliain amháin	682,250	650,086
	694,997	**661,896**

Léiríonn an t-ioncam iarchurtha deontais a fuarthas/is infhála chun infheistíocht chaipitiúil a chistiú. Féach Nóta 12 i gcomhair nochtadh breise ar dheontais a fuarthas/is infhála.

24. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Nótaí a ghabhann leis an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

	2024 €000	**2023 €000**
Don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig		
Barrachas don bhliain	122	10,720
Cáin ar an barrachas ar ghnáthghníomhaíochtaí	9,461	8,955
Glanchostas úis	3,982	7,671
Barrachas oibriúcháin	**13,565**	**27,346**
Dímheas ar na sócmhainní seasta inláimhsithe	210,529	210,167
Amúchadh na sócmhainní seasta doláimhsithe	7,481	5,572
Amúchadh an ioncaim deontais iarchurtha	(197,886)	(196,732)
Méadú ar an dliteanas i leith sochair iarscoir	2,083	1,860
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe	399	1,210
Gluaiseacht sa chaipiteal oibre		
– Méadú ar stoic	(10,405)	(30,229)
– Laghdú ar fhéichiúnaithe	23,509	22,726
– Méadú/(Laghdú) ar chreidiúnaithe agus soláthairtí	35,540	(89,703)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	**84,815**	**(47,783)**

25. Sochair Iarscoir

An Grúpa agus Eintiteas CIÉ

Feidhmíonn CIE pleananna sochar sainithe d'fhormhór na bhfostaithe. Seo a leanas na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais i leith na bpleananna sochar sainithe:

	2024 €000	2023 €000
Luach coir shócmhainní na scéimeanna	2,478,451	2,343,388
Luach reatha dhliteanais na scéimeanna	(2,825,713)	(2,699,808)
Luach reatha dhliteanais neamhchistithe na scéimeanna	(13,723)	(14,380)
Easnamh sna pinsin	**(360,985)**	**(370,800)**

Tá dliteanais neamhchistithe de €14 milliún (2023: €14 milliún) san áireamh san easnamh pinsin de €361 milliún. Tháinig na dliteanais neamhchistithe ó dheonacháin breise atá a ghabháil de láimh ag an Ghrúpa lasmuigh dena príomh Scéimeann pinsin.

Seo a leanas an méid atá aitheanta sa chuntas brabúis agus caillteanais:

	2024 €000	2023 €000
Curtha de mhuirear ar an mbrabús oibriúcháin		
Costas seirbhíse reatha	(75,662)	(67,447)
Costas riaracháin agus costais oibriúcháin eile	(2,592)	(3,312)
Iomlán an mhuirir oibriúcháin	**(78,254)**	**(70,759)**
Glanchostas úis	(10,541)	(12,955)
Muirear iomlán	**(88,795)**	**(83,714)**

Seo a leanas an méid atá aitheanta sa ráiteas ar ioncam cuimsitheach eile:

	2024 €000	2023 €000
Fáltas iarbhír lúide ioncam úis ar shócmhainní na scéimeanna pinsean	55,570	101,326
Caillteanais ó thaithí a eascraíonn ar dhliteanais na scéimeanna	(5,534)	(16,456)
Athruithe ar thoimhdí déimeagrafacha atá mar bhonn le luach reatha dhliteanais na scéimeanna	(20,164)	-
Athruithe ar na toimhdí is bonn le luach láithreach dhliteanais na scéimeanna	(7,433)	(44,359)
Gnóthachan achtúireach a aithníodh sa ráiteas ar ioncam cuimsitheach eile	**22,439**	**40,511**

Scéim Pinsin le Sochar Sainithe

Níltear tar éis aon sócmhainn cánach iarchurtha a aithint maidir leis an easnamh pinsean thuas toisc nach dócha go mbeidh brabús inchánach ag an nGrúpa cuíosach luath amach anseo.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Tá dhá scéim pinsean le sochar sainithe á bhfeidhmiú ag CIE, agus tá a gcuid sócmhainní ar seilbh i gcistí a ndéantar riaradh ar leithligh orthu. Tugann na scéimeanna sochair scoir ar bhonn thuarastail deiridh na mball. Tá na scéimeanna á riar ag iontaobhaithe neamhspleácha, atá freagrach as a chinntiú go bhfuil na scéimeanna cistithe go cuí chun oibleagáidí atá ann faoi láthair agus oibleagáidí amach anseo a chomhlíonadh. D'aontaigh CIÉ plean cistithe leis na hiontaobhaithe, trína ndéantar gnáth-ranníocaíochtaí leis na scéimeanna ar bhonn céatadáin de thuarastail na bhfostaithe gníomhacha.

Is iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha a úsáideadh sna luachálacha:

	31 Nollaig 24 % p.a.	**31 Nollaig 23 % p.a.**
Ráta Lascaine	3.45	3.30
Ráta an bhoilscithe	2.25	2.25
Ráta ionchais maidir le thuarastacha inphinsin*	2.75**	2.25**
Ráta ionchais maidir le méadú ar phinsin atá á n-íoc**	2.25***	2.25***

* Tá liúntas déanta fosta do incimintí agus méadaithe a bhaineann le hardú céime i dtaca le baill gníomhacha tríd scála pá breise a bhaineann le haois a chorprú sna liúntais.

** Coigeartuithe gearrthéarmacha: Tugadh liúntas le haghaidh méaduithe atá dlite faoi dhéileálacha pá comhaontaithe (3% pa go ginearálta) le haghaidh 2025-2026, lena n-áirítear filleadh ar thoimhdí fadtéarmacha ina dhiaidh sin.

*** Méaduithe pinsin ó 2029 i gcás Scéim Aoisliúntais 1951 agus ó 2025 i gcás na Scéime Pá Rialta.

Ráta lascaine: D'athraigh na foshuíomhanna airgeadais bhunúsacha le linn na bliana. Mhéadaigh an ráta lascaine ó 3.30% in aghaidh na bliana anuraidh go 3.45% in aghaidh na bliana le linn an tréimhse. Tháinig seo ó chuar toraidh bannaí corporáideacha rátaithe AA oiriúnach le tréimhse dhliteanais scéimeanna CIÉ (timpeall is 17-18 bliain).

Seo a leanas an meán-ionchas saoil, i mblianta, atá ag ball a bheidh ag imeacht ar scor in aois 65:

	31 Nollaig 2024 Male	**31 Nollaig 2024 Female**	**31 Nollaig 2023 Male**	**31 Nollaig 2023 Female**
45 bliana d'aois faoi láthair	24.5	27.1	24.5	26.5
65 bliana d'aois faoi láthair	22.8	25.4	22.7	24.7

Ba iad sócmhainní na scéime:

	2024 €000	**2024 %**	**2023 €000**	**2023 %**
Gnáthscaireanna	683,429	27.6	619,203	26.4
Bannaí	1,383,505	55.8	1,344,608	57.4
Maoin	100,581	4.1	100,612	4.3
Airgead tirim/Coibhéisí	310,936	12.5	278,965	11.9
Iomlán	**2,478,451**	**100.0**	**2,343,388**	**100.0**

Athrú ar luach láithreach na ndliteanas i rith na bliana:

	2024 €000	2023 €000
Luach láithreach tosaigh na ndliteanas	2,714,188	2,560,065
Costas seirbhíse reatha	75,662	67,447
Costas riaracháin agus costais oibriúcháin eile	2,592	3,312
Costas úis	87,908	92,979
Ranníocaíochtaí na mball	26,573	23,825
Glansochair a íocadh	(100,618)	(94,255)
Caillteanais achtúireacha ar dhliteanais mar gheall ar athruithe ar thoimhdí	27,597	44,359
Caillteanais achtúireacha ar dhliteanais de bharr thaithí na scéimeanna	5,534	16,456
Luach láithreach deiridh na ndliteanas	**2,839,436**	**2,714,188**

Athrú ar luach cóir sócmhainní i rith na bliana:

	2024 €000	2023 €000
Luach cóir tosaigh na sócmhainní	2,343,388	2,163,569
Ioncam úis ar shócmhainní na scéimeanna pinsean	77,367	80,024
Ranníocaíochtaí an fhostóra (scéimeanna cistithe)	75,087	67,771
Ranníocaíochtaí an fhostóra (socruithe neamhchistithe)	1,084	1,128
Ranníocaíochtaí na mball	26,573	23,825
Glansochair a íocadh	(100,618)	(94,255)
Gnóthachain achtúireacha ar shócmhainní	55,570	101,326
Luach cóir deiridh na sócmhainní	**2,478,451**	**2,343,388**

Toradh iarbhír ar shócmhainní:

	2024 €000	2023 €000
Ioncam úis ar shócmhainní	77,367	80,024
Gnóthachain achtúireacha ar shócmhainní	55,570	101,326
Toradh iarbhír ar shócmhainní	**132,937**	**181,350**

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Pinsin neamhchistithe

Spreagadh baill foirne ar fud grúpa cuideachtaí CIÉ ag amannaí éagsúla dul ar scor go luath. I gcásanna áirithe thairg an cuideachta oibríochta a d'fhostaigh iad, pinsean feabhsaithe do bhaill foirne a bhí ag smaoineamh ar dhul ar scor go luath laistigh den Scéim Pinsin do Bhaill Foirne Gnáthpá. Níor dearnadh na pinsin fheabhsaithe reamhchistithe seo mar a dhéantar de ghnáth agus íocann na cuideachtaí difriúla astu mar a íoctar na pinsin. Tá an pinsean feabhsaithe san áireamh sa mhéid a íocann an oifig pinsean le na daoine ar leith seo sa tslí nach bhfaigheann gach duine ar leith atá i gceist ach íocaiocht pinsin amháin. Stadann an pinsean feabhsaithe, maraon le gach pinsean eile (ach amháin má tá cuid céile le híoc) nuair a fhaigheann an pinsinéir bás.

26. Caipiteal agus Ceangaltais Eile

	2024 €000	**2023 €000**
Conradh déanta ina leith	343,411	528,129
Údaraithe ag Bord ach gan conradh déanta ina leith	687,966	415,158
	1,031,377	**943,287**

Tá deontais chaipitil ar fiú €1,012.3 milliún iad ceadaithe i ndáil leis an gcaiteachas thuasluaite (2023: €926.3 milliún).

Ag deireadh na bliana airgeadais, ba iad na híocaíochtaí léasa íosta todhchaí faoi léasanna oibríochta nach féidir a chealú:

	Ar ghléasra agus trealamh/ mótar-heithiclí 2024 €000	**Ar ghléasra agus trealamh/ mótar-heithiclí 2023 €000**
Laistigh d'aon bhliain amháin	7,661	6,017
Idir bliain amháin agus cúig bliana	16,312	11,172
	23,973	**17,189**

27. Ionstraimí Airgeadais

Grúpa

Tá na hionstraimí airgeadais seo a leanas ag an nGrúpa:

	2024 €000	2023 €000
Sócmhainní airgeadais ar a luach cóir trí ioncam cuimsitheach eile		
– Ionstraimí airgeadais díorthacha	5,644	2,547
	5,644	**2,547**
Sócmhainní airgeadais ar ionstraimí fiachais iad arna dtomhas ar chostas amúchta		
– Méideanna trádála infhála	12,740	9,574
– An Roinn Oideachais agus Eolaíochta	12,040	9,581
– Méideanna infhála eile	307,603	337,955
	332,383	**357,110**
Airgead tirim sa bhanc agus ar lámh	**320,101**	**261,982**
Dliteanais airgeadais ar a luach cóir trí ioncam cuimsitheach eile		
– Ionstraimí airgeadais díorthacha	9,958	8,690
	9,958	**8,690**
Dliteanais airgeadais arna dtomhas ar chostas amúchta		
– Iasachtaí bainc	-	8,000
– Rótharraingt bhainc	7	-
– Creidiúnaithe trádála	65,910	55,650
– Creidiúnaithe eile	59,514	55,209
	125,431	**118,859**

I measc na n-earraí infhaighte eile tá taiscí comhthaobhachta €1.0m (2023: €1.0m) chun suíomhanna marcála le margadh dhíorthaigh oscailte CIÉ a chlúdach. Tá an méid aisíoctha le CIÉ tar éis dheireadh na bliana.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Eintiteas CIÉ

Tá na hionstraimí airgeadais seo a leanas ag an Eintiteas:

	2024 €000	2023 €000
Sócmhainní airgeadais ar a luach cóir tríd ioncaim cuimsitheach eile		
– Ionstraimí airgeadais díorthacha	5,644	2,547
	5,644	**2,547**
Sócmhainní airgeadais ar ionstraimí fiachais iad arna dtomhas ar chostas amúchta		
– Méideanna trádála infhála	2,089	1,826
– Méideanna infhála eile	2,777	4,640
	4,866	**6,466**
Airgead tirim agus airgead sa bhanc, ar lámh	**303,817**	**246,500**
Dliteanais airgeadais ar a luach cóir tríd ioncaim cuimsitheach eile		
– Ionstraimí airgeadais díorthacha	9,958	8,690
	9,958	**8,690**
Dliteanais airgeadais arna dtomhas ar chostas amúchta		
– Iasachtaí bainc agus rótharraingtí bainc	-	8,000
– Méideanna atá dlite d'fhochuideachtaí	466,849	402,750
– Creidiúnaithe trádála	20,533	22,371
	487,382	**433,121**

I measc na n-earraí infhaighte eile tá taiscí comhthaobhachta €1.0m (2023: €1.0m) chun suíomhanna marcála le margadh dhíorthaigh oscailte CIÉ a chlúdach. Tá an méid aisíoctha le CIÉ tar éis dheireadh na bliana.

Ionstraimí Airgeadais Díorthacha – Réamhchonarthaí

Déanann an Grúpa réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh chun maolú a dhéanamh ar riosca malairte de bharr idirbhearta airgeadais a bheith ainmnithe in airgeadra seachas euro.

Ar an 31 Nollaig 2024, bhí gealltanas tugtha ag CIÉ GBP12.5 milliún a cheannach, USD106.6 milliún a cheannach, USD97.0 milliún a dhíol agus CAD4.0 milliún a dhíol faoi réamhchonarthaí airgeadra a rachaidh in éag le linn 2025 agus 2026. Ba é luach cóir na gconarthaí sin amhail an 31 Nollaig 2024 sócmhainn €1.8 milliún (2023: Dliteanas €0.7 milliún).

Déantar na réamhchonarthaí airgeadra a thomhas ar a luach cóir, a chinntear trí theicnící luachála a bhaineann leas as ionchuir inbhraite. Is iad na príomh-ionchuir a úsáidtear agus na díorthaigh á luacháil ná na rátaí réamh-mhalairte i leith EUR:USD, EUR:GBP agus EUR:CAD.

Ionstraimí Airgeadais Díorthacha – Babhtálacha Rátaí Úis

Amhail an 31 Nollaig 2024, ní raibh aon conarthaí fálaithe ráta úis i bhfeidhm ag CIÉ.

Ionstraimí Airgeadais Díorthacha – Conarthaí Babhtála Tráchtearraí

Amhail an 31 Nollaig 2024, bhí ceangal ar CIÉ freisin ola a cheannach faoi chonarthaí babhtála tráchtearraí ar bhfiú USD93.8 milliún iad, conarthaí a rachaidh in éag in 2025 agus 2026. Ba é luach cóir na gconarthaí sin amhail an 31 Nollaig 2024 ná dliteanas €6.1 milliún (2023: Dliteanas €5.5 milliún).

28. Dliteanais Theagmhasacha

Dlíthíocht ar feitheamh

Cuirtear imeachtaí dlí éagsúla ar an nGrúpa ó am go chéile. Is é tuairim an Bhoird nach mbeidh caillteanais, más ann dóibh, a eascróidh as na nithe sin níos mó go hábhartha ná na soláthairtí atá sna ráitis airgeadais.

Deontais infhaighte

Déantar caiteachas caipitiúil an Ghrúpa i leith an fhlít bus OSP a chistiú trí Dheontais Chaipitil ón Údarás Náisiúnta Iompair. Cuirtear an cistiú sin ar fáil ag teacht le forálacha an Chonartha Dámhachtana Dírí agus eascraíonn dliteanais theagmhasacha áirithe faoi na comhaontuithe sin. Creideann na Comhaltaí Boird gur fíorbheag é an baol go bhfeidhmeoidh an tÚdarás Náisiúnta Iompair a chearta faoi na comhaontuithe a bhaineann leo.

Tá sonraí maidir le deontais OSP agus Deontais Eile ón státchiste i nóta 12.

29. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

I ngnáthchúrsa an ghnó, ceannaíonn an Grúpa earraí agus seirbhísí ó eintitis arna rialú ag Rialtas na hÉireann. Ar na heintitis is tábhachtaí díobh sin tá An Post, Banc na hÉireann, Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair. Tá Comhaltaí an Bhoird den tuairim nach bhfuil cainníocht na gceannachán sin ábhartha i ndáil le gnó an Ghrúpa.

Tá an Grúpa díolmhaithe ó cheangaltais nochta alt 33.9 de FRS 102 maidir le hidirbhearta leis na heintitis ar páirtí gaolmhar iad de bhua smacht, comhrialú nó tionchar suntasach a bheith ag an Stát céanna ar an eintiteas tuairiscithe agus ar an eintiteas eile.

Áirítear i Nóta 5 a ghabhann leis na ráitis airgeadais nochtadh i leith an chúitimh a íocadh nó is iníoctha le daoine tábhachtacha de lucht bainistíochta an Ghrúpa.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

30. Ballraíocht an Ghrúpa

Ainm	Príomhghníomhaíocht:
Cuideachta sealbhaíochta:	
Córas Iompair Éireann	Seirbhísí iompair phoiblí
Fochuideachta (ar fochuideachtaí iad ar fad atá faoi úinéireacht iomlán):	
Bus Átha Cliath – Dublin Bus	Seirbhísí bus poiblí do phaisinéirí
Bus Éireann – Irish Bus	Seirbhísí bus poiblí do phaisinéirí
CIÉ Tours International Incorporated	Turais
Iarnród Éireann – Irish Rail	Seirbhísí iarnróid poiblí (paisinéirí agus lasta)

Is cuideachtaí corpraithe iad Iarnród Éireann – Irish Rail, Bus Éireann – Irish Bus agus Iarnród Éireann – Irish Rail agus Bus Átha Cliath – Dublin Bus, agus bíonn siad ag feidhmiú go príomha i bPoblacht na hÉireann. Tá na trí chuideachta sin corpraithe faoi fhorálacha Achtanna na gCuideachtaí, 2014, mar fhochuideachtaí faoi úinéireacht iomlán Chóras Iompair Éireann de réir Alt 6 den Acht Iompair (Córas Iompair Éireann a Atheagrú), 1986. Is gnáth-scairchaipiteal atá i leasanna ar fad an Ghrúpa sna fochuideachtaí.

Tá CIÉ Tours International corpraithe i Nua-Eabhrac agus bíonn sé ag feidhmiú i Meiriceá Thuaidh. Is é an phríomhghníomhaíocht atá aige ná turais chóiste in Éirinn, mar aon le gníomhaíochtaí coimhdeacha, a dhíol agus a chur chun cinn i margaí áirithe lasmuigh d'Éirinn. Ceannaíonn sé na pacáistí turais ó CIÉ.

Seo a leanas oifigí cláraithe na bhfochuideachtaí:

Ainm	Oifig Cláraithe
Bus Átha Cliath – Dublin Bus	59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach, Baile Átha Cliath 1
Bus Éireann – Irish Bus	An Chloch Leathan, Baile Átha Cliath 7
CIÉ Tours International Incorporated	10 Park Place, Suite 510, P.O. Box 1965, Morristown NJ 07962-1965
Iarnród Éireann – Irish Rail	Stáisiún Uí Chonghaile, Sráid Amiens, Baile Átha Cliath 1

31. Comparáidí

Rinneadh comparáidí a athghrúpáil, nuair is gá, ar bhonn atá ag teacht leis an mbliain reatha.

32. Teagmhais ó Dheireadh na Bliana Airgeadais

Níl an Bord ar an eolas faoi aon imeachtaí ó dheireadh na bliana airgeadais a éilíonn coigeartú nó nochtadh sna ráitis airgeadais.

33. Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais ar an 2 Aibreán 2025.

Airgeadas Stairiúil 5 Bliana

Níl na figiúirí seo san áireamh sna Ráitis Airgeadais iniúchta.

Brabús agus Caillteanas Comhdhlúite

	2024	2023	2022	2021	2020
Ioncam iomlán	1,843,978	1,681,558	1,492,584	1,298,413	1,194,782
Iomlán na gCostas Oibriúcháin	(1,807,752)	(1,632,181)	(1,508,864)	(1,325,063)	(1,233,210)
TRÚCDA roimh chostais eisceachtúla	**36,226**	**49,377**	**(16,280)**	**(26,650)**	**(38,428)**
Eisceachtúil, Glandímheas agus Brabús ar Dhiúscairt	(22,661)	(22,031)	12,269	(17,613)	(20,180)
Brabús/(Caillteanas) Oibriúcháin roimh Ús agus Cánachas	**13,565**	**27,346**	**(4,011)**	**(44,263)**	**(58,608)**
Glanchostas Úis	(3,982)	(7,671)	(11,092)	(8,266)	(10,085)
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain roimh Chánachas	**9,583**	**19,675**	**(15,103)**	**(52,529)**	**(68,693)**
Cáin ar ghnáthghníomhaíochtaí	(9,461)	(8,955)	(12,673)	(364)	1,833
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain	**122**	**10,720**	**(27,776)**	**(52,893)**	**(66,860)**

Clár Comhardaithe Comhdhlúite

	2024	2023	2022	2021	2020
Sócmhainní Seasta	3,201,592	2,950,593	2,721,412	2,597,849	2,627,529
Sócmhainní Reatha	773,003	726,159	804,727	592,752	388,658
Dliteanais Reatha	(882,169)	(863,373)	(941,893)	(757,119)	(553,778)
Iomlán na Sócmhainní lúide Dliteanais Reatha	**3,092,426**	**2,813,379**	**2,584,246**	**2,433,482**	**2,462,409**
Creidiúnaithe (méideanna a bheidh dlite tar éis breis is aon bhliain amháin)	(1,716)	(6,520)	(10,566)	(13,737)	(18,182)
Ioncam Iarchurtha	(2,685,029)	(2,419,012)	(2,195,780)	(2,065,025)	(2,099,014)
Oibleagáid sochar sainithe	(360,985)	(370,800)	(396,496)	(846,462)	(975,433)
Soláthairtí	(201,747)	(197,214)	(195,263)	(198,892)	(214,123)
Glandhliteanas	**(157,051)**	**(180,167)**	**(213,859)**	**(690,634)**	**(844,343)**
Cúlchiste Caipitil	28,556	28,556	28,556	28,556	28,556
Cuntas Brabúis agus Caillteanais	(198,118)	(221,234)	(254,926)	(731,701)	(885,410)
Réamhíocaíochtaí Stáit Neamh-Iníoctha	12,511	12,511	12,511	12,511	12,511
Caipiteal agus Cúlchistí	**(157,051)**	**(180,167)**	**(213,859)**	**(690,634)**	**(844,343)**

Sonraí Teagmhála
Coras Iompair Éireann
Stáisiún Heuston
Baile Átha Cliath 8
D08 E2CV

www.cie.ie